

Innst. 9 S

(2014–2015)

Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

Prop. 1 S (2014–2015)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2015 vedkommende Olje- og energidepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Klima- og miljødepartementet (rammeområdene 12 og 13)

Beriktiget

Innhold

	Side
1. Rammeområde 12 – Olje og energi	3
1.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 12 Olje og energi	6
1.1.1 Høyre og Fremskrittspartiets hovedprioriteringer	6
1.1.2 Arbeiderpartiets hovedprioriteringer	7
1.1.3 Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer	9
1.1.4 Senterpartiets hovedprioriteringer	10
1.1.5 Venstres hovedprioriteringer	11
1.1.6 Sosialistisk Venstrepartis hovedprioriteringer	14
1.1.7 Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer	15
1.1.8 Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 12	19
1.1.9 Generelle merknader fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre ...	21
1.2 Komiteens merknader til de enkelte kapitler under rammeområde 12	23
1.2.1 Kap. 1800 Olje- og energidepartementet	23
1.2.2 Kap. 4800 Olje- og energidepartementet	24
1.2.3 Kap. 1810 Oljedirektoratet	24
1.2.4 Kap. 4810 Oljedirektoratet	26
1.2.5 Kap. 1815 Petoro AS	26
1.2.6 Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat	26
1.2.7 Kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat	33
1.2.8 Kap. 2490 NVE Anlegg	33
1.2.9 Kap. 5490 NVE Anlegg	33
1.2.10 Kap. 1825 Energiomlegging og utvikling av energi- og klimateknologi	33
1.2.11 Kap. 4825 Energiomlegging og utvikling av energi- og klimateknologi	38
1.2.12 Kap. 1830 Forskning og næringsutvikling	38
1.2.13 Kap. 1840 CO ₂ -håndtering	39
1.2.14 Kap. 4840 CO ₂ -håndtering	42
1.2.15 Kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	42
1.2.16 Kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	42
2. Rammeområde 13 – Miljø	42
2.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 13 Miljø	46
2.1.1 Innledning	46
2.1.2 Høyre og Fremskrittspartiets hovedprioriteringer	46
2.1.3 Arbeiderpartiets hovedprioriteringer	48
2.1.4 Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer	49
2.1.5 Senterpartiets hovedprioriteringer	51
2.1.6 Venstres hovedprioriteringer	54
2.1.7 Sosialistisk Venstrepartis hovedprioriteringer	59
2.1.8 Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer	61
2.1.9 Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 13	66
2.1.10 Generelle merknader fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre	72
2.2 Komiteens merknader til de enkelte kapitler under rammeområde 13	75
2.2.1 Kap. 595 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	75
2.2.2 Kap. 3595 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	75
2.2.3 Kap. 2465 Statens kartverk	75
2.2.4 Kap. 1400 Klima- og miljødepartementet	75
2.2.5 Kap. 4400 Klima- og miljødepartementet	80
2.2.6 Kap. 1406 Miljøvennlig skipsfart	80
2.2.7 Kap. 1408 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	80
2.2.8 Kap. 1409 MAREANO	81
2.2.9 Kap. 1410 Miljøforskning og miljøovervåking	81
2.2.10 Kap. 1420 Miljødirektoratet	82
2.2.11 Kap. 4420 Miljødirektoratet	90

	Side
2.2.12 Kap. 1425 Vilt- og fisketiltak	90
2.2.13 Kap. 1429 Riksantikvaren	91
2.2.14 Kap. 4429 Riksantikvaren	94
2.2.15 Kap. 1432 Norsk kulturminnefond	94
2.2.16 Kap. 1471 Norsk Polarinstitut	95
2.2.17 Kap. 4471 Norsk Polarinstitut	95
2.2.18 Kap. 1472 Svalbard miljøvernfond	95
2.2.19 Kap. 1474 Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning	95
2.2.20 Kap. 1481 Klimakvoter	96
2.2.21 Kap. 1482 Internasjonale klima- og utviklingstiltak	97
2.2.22 Kap. 4481 (Nytt) Salg av klimakvoter	99
3. Oversikt over bevilgningsendringer i innstillingen	99
4. Forslag fra mindretall, rammeuavhengige forslag	104
5. Komiteens tilråding	105

Innst. 9 S

(2014–2015)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Prop. 1 S (2014–2015)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2015 vedkommende Olje- og energidepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Klima- og miljødepartementet (rammeområdene 12 og 13)

Til Stortinget

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åsmund Aukrust, Eva Kristin Hansen, Per Rune Henriksen, Anna Ljunggren og Terje Aasland, fra Høyre, Nikolai Astrup, Tina Bru, Odd Henriksen og Eirik Milde, fra Fremskrittspartiet, Jan-Henrik Fredriksen og Oskar J. Grimstad, fra Kristelig Folkeparti, Rigmor Andersen Eide, fra Sen-

terpartiet, Marit Arnstad, fra Venstre, lederen Ola Elvestuen, fra Sosialistisk Venstreparti, Ingunn Gjerstad, og fra Miljøpartiet De Grønne, Rasmus Hansson, fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2015 under de kapitler og poster som er fordelt til komiteen på rammeområdene 12 Olje og energi og rammeområde 13 Miljø.

1. Rammeområde 12 – Olje og energi

Oversikt over bevilgningsforslagene på de ulike kapitler og poster under rammeområde 12 i Prop. 1 S (2014–2015).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 12

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S (2014–2015)
Utgifter			
<i>Olje- og energidepartementet</i>			
1800	Olje- og energidepartementet		
	1	Driftsutgifter	165 838 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70 og 72 .	25 500 000
	50	Overføring til Sametinget, kan overføres	1 000 000
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner mv., kan overføres	1 550 000
	71	Tilskudd til Norsk Oljemuseum	12 400 000
	72	Tilskudd til olje- og energiformål, kan overføres, kan nyttes under post 21	2 000 000
1810	Oljedirektoratet		

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S (2014–2015)
	1	Driftsutgifter	256 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	153 600 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	3 000 000
1815		Petoro AS	
	70	Administrasjon	322 000 000
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS	3 500 000
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel, kan overføres	26 000 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	1	Driftsutgifter	487 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	74 900 000
	22	Flom- og skredforebygging, kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 72	238 600 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	4 900 000
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72	14 000 000
	72	Tilskudd til flom- og skredforebygging, kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 60	2 000 000
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer, kan overføres	20 000 000
	74	Tilskudd til museums- og kulturminnetiltak, kan overføres	10 600 000
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	50	Overføring til Energifondet	1 418 000 000
1830		Forskning og næringsutvikling	
	22	Forvaltningsrettet forskning og utvikling, kan overføres, kan nyttes under post 71	22 400 000
	50	Overføring til Norges forskningsråd	695 000 000
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, kan overføres	30 400 000
	71	Tilskudd til forvaltningsrettet forskning og utvikling, kan overføres, kan nyttes under post 22	4 000 000
	72	Tilskudd til INTSOK	17 000 000
	73	Tilskudd til INTPOW	4 000 000
1840		CO₂-håndtering	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	5 000 000
	50	CLIMIT	200 000 000
	70	Gassnova SF, kan overføres	113 000 000
	71	Forskningstjenester, TCM DA, kan overføres	1 747 000 000
	72	Lån, TCM DA, kan overføres	65 000 000
	75	Tilskudd, CO ₂ -håndtering internasjonalt, kan overføres	1 000 000
<i>Statlig petroleumsvirksomhet</i>			
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	30	Investeringer	38 000 000 000
<i>Statens forretningsdrift</i>			
2490		NVE Anlegg	
	24	Driftsresultat:	0
		1 Driftsinntekter	-67 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S (2014–2015)
		2 Driftsutgifter	61 300 000
		3 Avskrivninger	5 000 000
		4 Renter av statens kapital	700 000
45		Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	4 000 000
Sum utgifter rammeområde 12			44 151 088 000
Inntekter			
<i>Inntekter under departementene</i>			
4800		Olje- og energidepartementet	
	3	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	2 000 000
	70	Garantiprovisjon, Gassco	1 100 000
4810		Oljedirektoratet	
	1	Gebyrinntekter	26 000 000
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	71 400 000
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	10 150 000
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	1	Gebyrinntekter	70 000 000
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	71 000 000
	40	Flom- og skredforebygging	19 000 000
4825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	85	Fondsavkastning	1 418 000 000
4840		CO₂-håndtering	
	80	Renter, TCM DA	59 000 000
	86	Avdrag, TCM DA	1 156 000 000
<i>Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet</i>			
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	24	Driftsresultat:	121 000 000 000
		1 Driftsinntekter	188 800 000 000
		2 Driftsutgifter	-33 400 000 000
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-2 000 000 000
		4 Avskrivninger	-26 700 000 000
		5 Renter av statens kapital	-5 700 000 000
	30	Avskrivninger	26 700 000 000
	80	Renter av statens kapital	5 700 000 000
<i>Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg mv.</i>			
5490		NVE Anlegg	
	1	Salg av utstyr mv.	200 000
Sum inntekter rammeområde 12			156 303 850 000
Netto rammeområde 12			-112 152 762 000

1.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 12 Olje og energi

Innledning

Komiteen har ved Stortingets vedtak 16. oktober 2014 fått tildelt kapitler under rammeområde 12 Olje og energi, jf. Innst. 1 S (2014–2015). Ved Stortingets vedtak 1. desember 2014 er netto utgiftsramme for rammeområde 12 fastsatt til kr 112 085 249 000, jf. Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015).

1.1.1 Høyre og Fremskrittspartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet mener stabil energiforsyning er grunnleggende for et moderne velferdssamfunn, og et konkurransefortrinn for norsk industri. Disse medlemmer vil videreutvikle norsk energibransje og sørge for gode og stabile rammebetingelser for petroleumssektoren og fornybar energi i Norge. Disse medlemmer vil at Norge skal være en foregangsnaasjon innen miljøvennlig energi-produksjon og -forbruk, blant annet innen vannkraft, vindkraft, bioenergi og andre fornybare energiformer.

Disse medlemmer ser positivt på regjeringens forslag til å bedre rammevilkårene for aktører som ønsker å satse innen bygging og produksjon av grønn energi gjennom blant annet å foreslå innført gunstigere avskrivningsregler for vindkraftanlegg. Det vil legge til rette for at en større del av vindkraftutbyggingene i det felles norsk-svenske elsertifikatmarkedet kan skje i Norge.

Disse medlemmer er også positive til at regjeringen foreslår å heve innslagspunktet for grunnrenteskatt slik at flere småkraftverk fritas for denne skatten.

OLJE- OG GASSEKTOREN

Disse medlemmer viser til at olje- og gassvirksomheten er en bærebjelke i norsk økonomi. Den bidrar til arbeidsplasser og nærings-, teknologi- og samfunnsutvikling over hele landet. Det er behov for kontinuerlig kompetanse- og teknologiutvikling dersom man skal opprettholde aktiviteten på norsk sokkel og innfri det tverrpolitiske målet fra Meld. St. 28 (2010–2011) om økt utvinningsgrad fra felt i produksjon. Disse medlemmer er derfor tilfreds med at regjeringen foreslår å øke bevilgningene til petroleumsforskning i 2015, og at Petoro AS styrkes i 2015. Disse medlemmer er opptatt av at utvinning av olje og gass må skje på mest mulig ressurs-effektiv og miljøvennlig måte.

CO₂-HÅNDTERING

Disse medlemmer viser til at forbrenning av kull, olje og gass står for 80 pst. av de samlede klimagassutslippene. Disse medlemmer mener det derfor er viktig å utvikle en kostnadseffektiv teknologi for fangst og lagring av CO₂. Disse medlemmer bemerker at dersom CO₂-håndtering skal være et effektivt tiltak for å redusere utslipp av klimagasser, må kostnadene ved å bruke denne teknologien reduseres betydelig. Disse medlemmer er tilfreds med at regjeringen har store ambisjoner om å bidra til dette gjennom en bred satsing på CO₂-håndtering. Samtidig er det avgjørende at Norge bruker ressursene riktig. Disse medlemmer mener derfor det er fornuftig at regjeringen har utarbeidet en ny strategi for Norges satsing på CCS (Carbon capture and storage).

STRØMNETTET

Dersom vi skal få utnyttet vårt potensial når det gjelder fornybar energi, anser disse medlemmer det som nødvendig å styrke overføringskapasiteten for elektrisk kraft innenlands, samtidig som hensynet til sårbare naturområder ivaretas. De store investeringene som skal gjøres i sentral- og regionalnettet frem mot 2020, forutsetter en mer rasjonell nettstruktur med robuste og kompetente nettselskaper som er i stand til å ivareta kundenes behov for nettenester.

Disse medlemmer vil understreke behovet for en god infrastruktur for kraftutveksling med utlandet. Disse medlemmer viser til at Olje- og energidepartementet høsten 2014 har gitt Statnett SF konsesjon til to nye utenlandsforbindelser for kraft; en til Tyskland og en til Storbritannia. Til sammen vil dette kunne øke Norges kapasitet for kraftutveksling med utlandet med nesten 50 pst. Disse medlemmer vil bemerke at muligheten for kraftutvekslingen med Tyskland og Storbritannia vil kunne gi en bedre utnyttelse av kraftsystemene, og bidra til økt verdiskaping. Disse kablene er viktige for at Norge skal lykkes med satsingen på økt produksjon av fornybar energi.

ENERGIEFFEKTIVISERING

Disse medlemmer mener den mest miljøvennlige energien er den som ikke brukes. Norge har et stort potensial for energieffektivisering innen alle sektorer.

Disse medlemmer imøteser derfor regjeringens varslede forslag til innføring av skattefradrag for ENØK-tiltak i husholdningene. Frem til en slik ordning er på plass, foreslår regjeringen å gjøre da-

gens ENØK-ordning til en rettighetsbasert ordning, noe disse medlemmer støtter.

FORSKNING INNEN FORNYBAR ENERGI

Disse medlemmer forutsetter at Norge investerer i forskning og utvikling av ny teknologi som kan bidra til å realisere et lavutslippssamfunn. Disse medlemmer er derfor tilfreds med at regjeringen foreslår å styrke Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging.

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)

Disse medlemmer mener at Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har en viktig rolle med hensyn til å forvalte vannkraftressursene og energimarkedet på en helhetlig og framtidsrettet måte. I tillegg spiller NVE en viktig rolle i forhold til beredskap mot flom og naturskade. Disse medlemmer er derfor tilfreds med at bevilgningen til NVE til flom- og skredforebygging foreslås økt sammenlignet med den ordinære budsjetttrammen for 2014.

1.1.2 Arbeiderpartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Åsmund Aukrust, Eva Kristin Hansen, Per Rune Henriksen, Anna Ljunggren og Terje Aasland, mener klimapolitikken må danne en ramme rundt all politikk. Både utslippsreduksjoner og klimatilpassing angår de fleste departement og politikkområder. Skal vi lykkes i å nå målet om et lavutslippssamfunn i 2050, mener disse medlemmer at Norges klimainnsats må styrkes både innenlands og utenlands. Disse medlemmer mener 2015 vil bli et avgjørende år i nasjonal og internasjonal klimapolitikk. Det internasjonale klimapanelet og flere andre aktører har den seneste tiden presentert rapporter som understreker alvoret i klimaproblemet, og som tegner et dystert bilde av framtiden dersom vi ikke lykkes i klimapolitikken. Slik disse medlemmer ser det, vil de politiske vedtakene som fattes i denne stortingsperioden være avgjørende for hvordan Norges utvikling mot lavutslippssamfunnet skal være. Disse medlemmer mener derfor det er oppsiktsvekkende at regjeringen i en slik tid har valgt å legge fram et budsjett som tar Norge i feil retning i klimapolitikken.

Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett hvor viktige grep for å ta Norge mot lavutslippssamfunnet er gitt prioritet. Disse medlemmer mener Norge har et kompetanse-, kunnskaps- og teknologigrunnlag som setter oss godt i stand til å møte utfordringene og legge grunnlaget

for grønne arbeidsplasser og klimavennlig vekst i Norge.

Disse medlemmer vil legge til rette for vekst og nye arbeidsplasser i hele landet gjennom en aktiv næringspolitikk. Dette innebærer at det må legges en politisk ramme rundt våre naturressurser som underbygger framtidens muligheter og behov for verdiskaping og trygge arbeidsplasser. Norges store naturressurser skal forvaltes i et evighetsperspektiv. Dagens generasjon har ingen forrang på bekostning av de kommende generasjoner. Derfor skal vi underbygge begrepet bærekraftig forvaltning hvor vårt hovedmål er at vi ikke skal føre en politikk som forringer kommende generasjoners muligheter. Disse medlemmer viser til at politikkenes fundament må baseres på at naturressursene er hele folkets eiendom og skal forvaltes på en slik måte at verdiene tilhører fellesskapet og gir alle flere muligheter.

ELEKTRISITET OG FORNYBAR ENERGI

Disse medlemmer viser til at energi og næringsutvikling henger nært sammen. En sikker tilgang på elektrisitet til konkurransedyktige betingelser er en viktig forutsetning for å styrke utviklingsmulighetene for norsk næringsliv. I tillegg er elektrisitet en kritisk innsatsfaktor for å holde helt vitale deler av samfunnet operativt. Disse medlemmer mener derfor det må tas et sterkere ansvar for at denne samfunnskritiske infrastrukturen er optimalt innrettet til enhver tid. Disse medlemmer vil derfor fortsatt ha ett sterkt fokus på å ytterligere forbedre og utvikle elektrisitetsforsyningen i Norge. Disse medlemmer viser til at elektrisitetsforsyningen vil endres betraktelig i årene fremover. Intelligente systemer, mer effektuttak i korte perioder, økt andel uregulerbar kraft og endret forbruksmønster er noe av det som vil stille nye krav til framtidens elektrisitetsforsyning.

Disse medlemmer viser til at en av kvalitetene i det norske elektrisitetssystemet er kraftforedlende industri som gjør systemet mer robust. Prognosene viser at det går mot et betydelig kraftoverskudd i Norden. Disse medlemmer mener dette kan gi Norge nye muligheter for å skape en forsterket industriell posisjon i årene som kommer. Industriell produksjon som understøttes av fornybar energi som en av de viktigste innsatsfaktorene vil i mange tilfeller være svært framtidsretta. Strenge krav til miljø og klimagassutslipp vil underbygge Norges posisjon til å produsere varer og produkter verden etterspør med et svært gunstig klima- og miljøfotavtrykk i framtiden.

Disse medlemmer mener derfor det er viktig at Norge i større grad tiltrekker seg investeringer for å bygge ut mer fornybar elektrisitetsproduksjon

innenfor sertifikatmarkedet vi deler med Sverige. Disse medlemmer mener derfor at det var riktig av regjeringen å foreslå forbedra avskrivningsregler for vindkraft i Norge. Disse medlemmer mener allikevel at regjeringens forslag er for lite konkretisert. Disse medlemmer foreslår derfor at det innføres en teknologinøytral «grønn merasvkrivning» på 40 pst. de fire første årene. Dette vil etter disse medlemmers oppfatning være den beste løsningen for å styrke fornybarinvesteringene i Norge.

FLOM OG SKRED

Disse medlemmer viser til at flere steder har vi nok en gang sett hvilke store ødeleggelser flom og ras fører til. Dette er en sterk påminnelse om en av vår framtids store utfordringer med et villere og våtere vær som følge av klimaendringene. Disse medlemmer mener derfor at vi på en langt bedre måte må forberede oss på å møte hyppigere flom, ras og ekstremvær. For å møte framtida på en tryggest mulig måte er det viktig at den samla innsatsen i arbeidet for å hindre skader som følge av flom og skred forsterkes. Samfunnsbyggingen må derfor klare å gjennomføre en god klimatilpassing slik at vi kan bygge et samfunn som er robust også i møte med hendelser som flom og ras.

Disse medlemmer mener det er avgjørende at kapasiteten til Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE) styrkes i årene framover. Det må derfor legges til rette for at man utvikler og bygger ut NVE sin kompetanse slik at man forsterker mulighetene til å bistå kommunene på en enda bedre måte enn i dag. I tiden framover er det viktig at kommunesektoren sikres mer støtte i arbeidet med å kartlegge risiko og til å iverksette effektive forebyggende tiltak. Disse medlemmer vil derfor be regjeringen om allerede ved revidert budsjett å fremlegge en tidsplan og samtidige avsette tilstrekkelige midler til NVE slik at man kommer à jour blant annet med faresonekartleggingen og gjenoppbygging av allerede rammede områder. Disse medlemmer mener det er nødvendig å gjennomgå regelverket for kompensasjon til kommuner som rammes av naturskade. Målet er at man i større grad kan sikre forutsigbarhet ved at staten i større grad påtar seg et økonomisk ansvar i de tilfeller hvor kommunene rammes.

PETROLEUMSAKTIVITET

Disse medlemmer viser til at petroleumspolitikken bygger på at olje- og gassressursene tilhører fellesskapet, og at grunnrenten (den ekstra lønnsomheten i næringen) skal føres tilbake til fellesskapet.

Forvaltningen av havområdene skal skje ut fra en helhetlig og økosystembasert tilnærming.

Disse medlemmer mener at petroleumsvirksomheten må baseres på det til enhver tid beste av kunnskap, erfaring og teknologi, og reguleres av strenge miljøkrav. Disse medlemmer har som ambisjon at Norge skal være verdensledende innen helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten, og har verdens strengeste miljøkrav. Disse medlemmer har merket seg at Stortingets forutsetninger om at forvaltningsplanene skal rulleres jevnlig med ny kunnskap, er brutt av dagens regjering. I forvaltningsplanen for Norskehavet har Stortinget tidligere slått fast at planen skal rulleres i løpet av 2014. Disse medlemmer erkjenner at dette nå ikke kan skje til tross for tidligere føringer i fra Stortinget. Disse medlemmer legger til grunn at dette henger sammen med at regjeringen på dette området har et ønske om å føre en politikk som ikke samsvarer med flertallet i Stortinget. Arbeiderpartiet mener dette underbygger en regjering som er svak i sin definisjon av bærekraftsprinsippet. Disse medlemmer understreker at det er lite tilfredsstillende at regjeringen ikke har informert Stortinget om at man hadde intensjoner om å fravike Stortingets uttrykte vilje i denne saken.

Disse medlemmer understreker at i løpet av over 40 år med olje- og gassvirksomhet i Norge har vi bygget opp et kompetanse- og kunnskapsgrunnlag som vil være uvurderlig i den videre utviklingen av grønne arbeidsplasser, ny klimateknologi og industriell utvikling i Norge.

Disse medlemmer viser til at verden må forbruke mindre fossil energi om vi skal nå målene i klimapolitikken. Kullkraft må fases ut, men også olje og gass vil merke store endringer globalt. I en verden hvor utslipp av CO₂ prises og reguleres hardere, må den produksjonen av olje- og gass det globale samfunnet trenger ha lave produksjonsutslipp og være så miljøvennlig som mulig for å opprettholde konkurransekraften. Norsk oljesektor har et fortrinn her, men det vil kreve fortsatt og forsterket innsats å bringe utslippene fra norsk petroleumsproduksjon ytterligere ned.

Disse medlemmer er opptatt av at petroleumsvirksomheten må underlegges stabile rammebetingelser som sikrer høy aktivitet og god ressursutnyttelse. Olje- og gassressursene tilhører fellesskapet og overskuddet skal føres tilbake til fellesskapet til å løse viktige velferdsoppgaver. Disse medlemmer har merket seg at regjeringen har valgt å videreføre petroleumsvirksomheten på grunnlag av petroleumsmeldingen regjeringen Stoltenberg II la fram, Meld. St. 28 (2010–2011), og som fikk tilslut-

ning i Stortinget. Disse medlemmer mener allikevel at regjeringen mangler viljen til å styre denne viktige næringen basert på oppdatert kunnskap.

Disse medlemmer viser til at det er en krevende situasjon for mange bedrifter i olje- og gassindustrien. Det er flere bedrifter som nå er kommet i den krevende situasjonen at man går til oppsigelser av ansatte. Hovedårsaken til dette må tillegges regjeringens manglende forståelse for bedrifter i konjunkturtsatte næringer, som er en viktig medvirkende årsak til dette. Regjeringens endring av permitteringsreglene krever for mye av den enkelte bedrift som allerede er utfordret gjennom lavkonjunkturfasen som nå opptrer innenfor petroleumssektoren. En konsekvens av dette er man må gå til oppsigelse av viktig kompetanse i stedet for permittering, som ville vært en langt bedre løsning både for bedriften og den ansatte.

Disse medlemmer er bekymret for at behovet for å kutte kostnader dekkes ved at man utsetter nødvendige og sikkerhetskritiske vedlikeholdsoppgaver. Disse medlemmer vil derfor særlig be regjeringen om å iverksette tiltak slik at vedlikeholdsetterslepet ikke økes og at man i den lavkonjunkturfasen man nå befinner seg i får eliminert sikkerhetskritisk vedlikeholdsetterslep.

Videre vil disse medlemmer be regjeringen på en betryggende måte forsikre seg om at oppsigelser og eventuelle permitteringer ikke går på bekostning av nødvendig vedlikehold og at det ikke svekker HMS-standarden som gjelder for norsk sokkel. Disse medlemmer har registrert at regjeringen i sitt tildelingsbrev 2014 til Petroleumstilsynet har fjernet henvisningen til Norges ambisjon om å være verdensledende innenfor HMS på sokkelen. Disse medlemmer vil advare mot å svekke ambisjonene på et så sentralt og viktig område.

Arbeiderpartiets hovedprioriteringer under rammeområde 12:

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	A
Utgifter rammeområde 12 (i tusen kroner)				
1815		Petoro AS		
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel	26 000	16 000 (-10 000)
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	22	Flom- og skredforebygging	238 600	308 600 (+70 000)
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer	20 000	50 000 (+30 000)
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi		
	50	Overføring til Energifondet	1 418 000	1 518 000 (+100 000)
Sum utgifter rammeområde 12			44 151 088	44 341 088 (+190 000)
Inntekter rammeområde 12 (i tusen kroner)				
Sum inntekter rammeområde 12			156 303 850	156 303 850 (0)
Sum netto rammeområde Olje og energi			-112 152 762	-111 962 762 (+190 000)

1.1.3 Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti, Rigmor Andersen Eide, viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det innenfor rammeområde 12 foreslås å øke bevilgningen til blant annet flom- og skredsikring, energifondet og overføringstariffer.

Dette medlem viser til innspill fra Kommunenes Sentralforbund, i budsjettbørningen i energi- og miljøkomiteen, hvor det ble påpekt at den foreslåtte bevilgningen i statsbudsjettet til flom og skredforebygging bare dekker en brøkdel av behovet for kartlegging av faresoner for flom og skred i kommunene. Kartleggingen av faresoner for flom og skred skal bidra til å framskaffe kunnskap både om hvor det er

viktig å sette inn tiltak i områder som allerede er tatt i bruk, og om hvor det er viktig at utsatte områder ikke tas i bruk. Etter en gjennomgang i 2010 blant 330 kommuner med kartleggingsbehov konkluderte NVE med at 120 kommuner må plasseres i kategorien førsteprioritet. Med dagens bevilgninger er NVE i stand til å gjennomføre faresonekartlegging i to til fem kommuner i året. Med dette som bakgrunn ble det i Kristelig Folkepartis alternative budsjett og finansinnstillingen foreslått å øke bevilgningen til kartlegging av faresoner for flom og skred med 20 mill. kroner.

Dette medlem viser til at det foreslås å innlemme Transnova i Enova. Dette medlem mener dette er et riktig grep. Transnovas hovedmål er å bidra til å redusere klimagassutslippene fra transportsektoren i Norge. Dette medlem er imidlertid kritisk til at det ikke følger midler med, men at oppgavene skal løses innenfor Enovas budsjett. Dette medlem viser til Transnovas sentrale oppgave i blant annet EL-bilsatsingen. På denne bakgrunn ble det i Kristelig Folkepartis alternative budsjett og finansinnstillingen foreslått å øke bevilgningen til Enova med 70 mill. kroner. Bevilgningen skulle øremerkes Transnova for EL-bilsatsning.

Dette medlem viser til at ordningen med overføringstariffer er ment å skulle gi mindre prisforskjeller på strøm rundt om i landet, slik at en ikke betaler mye mer om en bor langt unna befolkningssentra. Dette medlem har merket seg at regjeringen har kuttet drastisk i ordningen. Det er få som vil få del i ordningen om ikke bevilgningen økes. På denne bakgrunn ble det i Kristelig Folkepartis alternative budsjett og finansinnstillingen foreslått å øke bevilgningen med 40 mill. kroner.

Dette medlem viser til at ordningen med forskningssentre for miljøvennlig energi (FME) skal etablere tidsbegrensede forskningssentre som har en konsentrert, fokusert og langsiktig forskningsinnsats på høyt internasjonalt nivå for å løse utpekte utfordringer på energi- og miljøområdet. Dette medlem ønsker en ytterligere satsning på dette viktige arbeidet og viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett og finansinnstillingen hvor det ble foreslått å øke bevilgningen med 10 mill. kroner.

Dette medlem viser til at Christian Michelsen Research (CMR) har som mål å utvikle samfunnsnyttig teknologi. Gjennom opprettelsen av Greenstat ønsker CMR et selskap som kan innta rollen som Norges grønne lokomotiv for å fremme satsning på fornybar energi. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett og finansinnstillingen hvor det ble foreslått å bevilge 10 mill. kroner til oppstart av prosjektet.

1.1.4 Senterpartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett, hvor ramme 12 settes til kr 112 706 762 000, som er en økning på kr 446 000 000 i forhold til regjeringens forslag.

Dette medlem legger til grunn at norsk oljeindustri er grunnlaget for Norges største eksportnæring. Gjennom det statlige eierskapet i energiselskaper, Petoro, og gjennom skatte- og avgiftspolitikken skal det sikres at verdiene fra næringa også kommer fellesskapet til gode. Petroleumspolitikken må utformes slik at den i størst mulig grad stimulerer lokal verdiskaping, gir positive ringvirkninger regionalt og bidrar til industriell utvikling.

Dette medlem mener at den norske energipolitikken, med hjemfallsrett og nasjonalt og lokalt eierskap til naturressursene, har vært avgjørende for at store inntekter har kommet fellesskapet til gode. Dette medlem vil opprettholde og sikre denne modellen for framtidige generasjoner.

Dette medlem mener at det er et mål at mest mulig av energien vi bruker er fornybar. Satsing på produksjon av fornybar energi og teknologiutvikling gir grunnlag for næringsutvikling og verdiskaping i Norge.

De grønne sertifikatene er grunnlaget for en storstilt fornybar utbygging frem til 2020. Hittil er det langt større utbygging i Sverige enn i Norge. Vilkårene i sertifikatordningen innebærer at kraftproduksjonen må være i gang innen 2020 for å få støtte. Derfor haster det med å fatte investeringsbeslutningene, slik at Norge får sin andel av verdiskaping, investeringer og arbeidsplasser. Dette medlem er oppatt av at rammebetingelsene for fornybarinvesteringer må forbedres slik at de utløser flere investeringsbeslutninger for ny sertifikatkraft.

Dette medlem viser til at Senterpartiet prioriterer å styrke Enova i sitt alternative statsbudsjett. Enova forvalter midlene fra Energifondet, og målsettingen er å fremme miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon, og utvikling av energi- og klimateknologi. Avkastningen fra Energifondet er ikke tilstrekkelig for å dekke behovet både for utvikling av mer fornybar energi og energieffektivisering, og for gjennomføring av ladestrategien for elbiler. Dette medlem legger særlig vekt på betydningen av å styrke Enova i forbindelse med at regjeringen flytter Transnovas oppgaver til Enova fra 2015. En økt ramme vil gjøre det mulig å realisere prosjekter knyttet til solenergi i Norge.

Dette medlem konstaterer at tilskuddsordningen til utjevning av overføringstariffer vil bli kraftig redusert i neste års statsbudsjett. Denne ord-

ningen skal redusere de geografiske forskjellene i nettleien, ved at nettselskapene i de delene av landet med høyest nettkostnader får et tilskudd, slik at de kan redusere sluttbrukernes nettleie. Dette medlem viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å styrke ordningen med 100 mill. kroner.

Dette medlem ser med bekymring på at det de siste årene har vært hyppige tilfeller av flom og skred mange steder i Norge. Hendelsene har vist at det er mange utfordringer knyttet til arbeidet med å forebygge flom- og skredrisiko. Også gjennom kart-

legging har det blitt avdekket flere fareområder. I sitt alternative statsbudsjett prioriterer Senterpartiet på kartlegging, arealplanlegging, sikringstiltak, overvåking, varsling, beredskap, krisehåndtering og forskning/utvikling i forbindelse med flom- og skredfare.

Dette medlem understreker samspillet mellom hver og en av oss, kommunene og staten for å redusere skader som følge av flom og skred. I et land som Norge må vi leve med faren for at slike hendelser kan skje. Det er imidlertid et viktig ansvar å sørge for å redusere farene, både gjennom forebyggende arbeid og ved å komme raskt på banen når noe skjer.

Senterpartiets hovedprioriteringer for rammeområde 12, kapitler og poster med avvik i forhold til Prop 1 S (2014–2015)

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	Sp
Utgifter (i tusen kroner)				
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	21	Spesielle driftsutgifter.....	74 900	76 900 (+2 000)
	22	Flom- og skredforebygging	238 600	288 600 (+50 000)
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer	20 000	120 000 (+100 000)
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi		
	50	Overføring til Energifondet	1 418 000	1 702 000 (+284 000)
1830		Forskning og næringsutvikling		
	50	Overføring til Norges forskningsråd.....	695 000	705 000 (+10 000)
Sum utgifter.....			44 151 088	44 597 088 (+446 000)
Inntekter (i tusen kroner)				
Kap.	Post	Formål	Prop 1 S med Tillegg 1-3	Sp
Sum inntekter.....			156 303 850	156 303 850 (0)
Sum netto.....			-112 152 762	-111 706 762 (+446 000)

1.1.5 Venstres hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Venstre, lederen Ola Elvestuen, viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslår at ramme 12 settes til -111 769 562 000 kroner, som er en økning i forhold til regjeringens forslag på 383 200 000 kroner.

Dette medlem viser til at Venstres helhetlige alternative statsbudsjett for 2015 tar utgangspunkt i budsjettforslaget fra regjeringen Solberg, jf. Prop. 1 S (201–2015), samt tilleggsproposisjoner 1–3. Kon-

krete endringer på rammeområde 12 i forhold til dette dokumentet følger av tabellen under.

Dette medlem viser til at Venstre vil omstille Norge til et klimavennlig samfunn, samtidig som vi opprettholder en velfungerende og sikker energiforsyning. Skal vi løse de internasjonale klimautfordringene, kreves det at rike land som Norge tar en lederrolle i arbeidet med å vise at det er mulig å kombinere lave utslipp med et høyt velstands- og velferdsnivå. Dette medlem mener Norge har store muligheter

til å legge om energibruken, ta i bruk ny miljøteknologi i energiforsyningen og industrien samtidig som dette kan bidra til å skape nye bedrifter og arbeidsplasser.

Dette medlem viser til at regjeringen i sitt budsjettforslag ligger langt etter i arbeidet med å få økonomien inn på en kurs som gjør at målene i klimaforliket ligger an til å bli nådd.

Dette medlem mener det grønne sertifikatmarkedet i samarbeid med Sverige er positivt. Ny fornybar energi, energisparing og energiomlegging vil bidra med miljøvennlig kraft og redusere utslippene. Men dette medlem mener at det ligger skjevheter i dagens sertifikatmarked som spesielt gjelder vindkraft, noe som gjør at etableringen av fornybare energiprojekter fortsatt ikke finner sted i Norge. Dette medlem er derfor glad for at avskrivningsreglene for vindkraft blir mer i tråd med svenske regler.

Dette medlem viser til at norsk fornybarteknologi har et stort potensial internasjonalt. Dette medlem viser til at INTPOW er en prosjektorganisasjon som har som mål å styrke det langsiktige grunnlaget for verdiskaping og sysselsetting i den norske energinæringen og gjøre den mer slagkraftig internasjonalt. Dette medlem vil forsterke deres arbeid med 16,5 mill. kroner.

Dette medlem viser til at energimerking av boliger og bygninger er et godt tiltak for å synliggjøre energieffektiviseringstiltak som gjøres i bygninger. Dette medlem vil styrke dette arbeidet med 2 mill. kroner.

Dette medlem viser til at Venstre vil foreslå å innføre et skattefradrag for miljøtiltak i egen bolig. Dette medlem mener man derfor bør rendyrke Enova som et redskap for å ta ut klima-, teknologi- og energieffektiviseringspotensialet i større prosjekter, og på sikt utvikle tilskuddene til energitiltak i private boliger. Dette medlem vil understreke at formålet med Enova også er å skape varige endringer i tilbud og etterspørsel etter effektive og fornybare energi- og klimaløsninger, og at Enova skal være fødselshjelper for nye markeder. Det er i dag et stort og uforløst potensial for eksempelvis solceller på bygg som en energi- og klimaløsning i Norge. Selv om en støtteordning til solceller vil ha en høy pris pr kWh for de første 1000 anleggene, vil dette sette i gang et marked og dermed ha effekt ut over de anleggene som får støtte. En investeringsstøtte for solceller vil være i kjernen av Enovas samfunnsoppdrag. Dette medlem ber om at dette tydeliggjøres i dialogen mellom departementet og Enova. Dette medlem er positiv til at Transnova slås sammen

med Enova, og mener dette gjør at man kan se hele den fornybare energikjeden i sammenheng. Men dette medlem vil peke på behovet for å ta i bruk ny og miljøvennlig teknologi og miljøvennlige drivstoff. Dette medlem vil understreke at det i samenslåingsprosessen ikke må skapes usikkerhet omkring videre drift av hydrogenfyllestasjonene i Norge. Dette medlem peker på at kommuner og byer i Norge er godt i gang med å få på plass en ladeinfrastruktur for el-biler. Dette medlem mener derfor at det neste skrittet vil være å få etablert en ladeinfrastruktur med hurtigladestasjoner i de store transportkorridorene mellom de store byene. Dette medlem vil derfor understreke at Enova følger opp Transnovas arbeid på dette området.

Dette medlem viser til at Venstre foreslår å øke kapitalen i grunnfondet for fornybar energi og energieffektivisering med 5 mrd. kroner, i tillegg til å øke nettariifen med et halvt øre som settes av til Enova. Dette medlem mener det er nødvendig for å sikre en bred satsing på fornybar energi, energiomlegging og energisparing, og sørge for at Enova har den nødvendige finansieringen i tråd med de nye oppgavene som er flyttet over dit.

Dette medlem viser til at CO₂-fangst og lagring er et viktig virkemiddel for å redusere utslipp fra kraftproduksjon og industri, og at Norge som en storprodusent av fossil energi har et spesielt ansvar for å utvikle denne teknologien. Dette medlem mener utviklingen av CO₂-fangstteknologi vil være med på å sikre etterspørselen etter norsk gass også etter at EU eller nasjonal klimapolitikk setter strengere krav til utslipp fra kraftproduksjon. Dette medlem viser til behovet for et robust CCS-prosjekt. I regjeringens forslag til statsbudsjett for 2015 er det beskrevet et program for dette. Dette medlem understreker viktigheten av å få på plass et fullskala CO₂-fangst-anlegg innen 2020. Dette medlem viser til at Venstre også vil starte arbeidet med å avklare de juridiske konsekvensene av offshore-lagring og flytting av CO₂ over landegrensene, og starte utviklingen av et CO₂-lager i Nordsjøen og nødvendig rammeverk, og setter av 20 mill. kroner til dette arbeidet.

Dette medlem mener Norge har et ansvar for å ligge i forkant av utviklingen innen petroleumsnæringen, og mener miljøkrav vil bidra til å styrke næringens konkurranseevne på lengre sikt. Petroleumsaktivitet på norsk sokkel må ta hensyn til andre aktiviteter og andre interesser knyttet til miljø, fiskeri og sjøfart. Dette medlem ønsker derfor å føre en politikk for skånsom petroleumsaktivitet. Skånsom aktivitet skjer gjennom etablering av petroleumsfrie soner hvor miljøet er mest sårbart og gjennom strenge

miljøkrav tilknyttet aktivitet i de områdene aktivitet er forsvarlig innenfor økosystemenes rammer. Dette medlem er glad for at det ikke åpnes for petroleumsaktivitet utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja (Nordland VI og VII og Troms II) i denne stortingsperioden. Dette medlem er bekymret for todelingen av norsk økonomi. Investeringsnivået på norsk sokkel er fortsatt stort, og langt større enn vi ser i fastlandsindustrien. Dette medfører økte lønnskostnader og lavere konkurranseevne for norske fastlandsbedrifter. Dette medlem foreslår derfor å avvikle kartlegging av petroleumsforekomster, og reduserer overføringene til dette formålet med 78,5 mill. kroner.

Dette medlem viser til at det ikke skal drives petroleumsaktivitet i eller nær iskanten, og vil derfor redusere petroleumsforskningen i arktiske strøk med 5 mill. kroner.

Dette medlem viser til at oljeprisen på sikt er usikker, og at kostnadene for nye petroleumsprosjekter er høye. Dette medlem mener staten og fellesskapet tar en høy risiko i nye petroleumsprosjekter, og viser til at Venstre ønsker å redusere fribe løpet i sitt skatte- og avgiftsopplegg. Dette medlem visere videre til at en høy CO₂-avgift er det mest

hensiktsmessige virkemiddelet for å prise inn CO₂-kostnader inn i nye og eksisterende petroleumsprosjekter, og viser til at Venstre foreslår å øke denne avgiften.

Dette medlem mener det er unaturlig at Petoro ikke finansieres gjennom kontantstrømmen til SDØE. Dette medlem foreslår derfor at finansieringen av Petoro fjernes fra statsbudsjettet, og ønsker å gi Petoro mulighet til å ha en langt mer fleksibel finansiering gjennom inntektene fra SDØE. Dette muliggjør også at Petoro har en langt mer aktiv portefølje forvaltning, noe som vil sikre bedre utnyttelse og bedre forvaltning av statens eierinteresser på norsk sokkel. Dette medlem foreslår derfor å avvikle postene på Olje- og energidepartementets budsjett, og opprette tilsvarende poster på SDØEs budsjett.

Dette medlem viser til virkningene av klimae ndringene, og peker på at Norge er sårbart for flom og store nedbørsmengder. Dette medlem viser til at sikringstiltak mot flom, erosjon og skred og til miljøtiltak i vassdrag er betydelig underfinansiert, og vil styrke dette arbeidet med 8,2 mill. kroner.

Samlet foreslår dette medlem følgende konkrete endringer (hovedprioriteringer) under rammeområde 12, Olje og energi:

Venstres hovedprioriteringer

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	V
Utgifter (i tusen kroner)				
1810		Oljedirektoratet		
	21	Spesielle driftsutgifter	153 600	75 100 (-78 500)
1815		Petoro AS		
	70	Administrasjon	322 000	0 (-322 000)
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS	3 500	0 (-3 500)
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	21	Spesielle driftsutgifter	74 900	76 900 (+2 000)
	22	Flom- og skredforebygging	238 600	246 800 (+8 200)
1830		Forskning og næringsutvikling		
	50	Overføring til Norges forskningsråd	695 000	690 000 (-5 000)
	73	Tilskudd til INTPOW	4 000	20 500 (+16 500)
1840		CO₂-håndtering		

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	V
	73	Tilskudd til CO ₂ -lagring	0	20 000 (+20 000)
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleums- virksomheten		
	70	Administrasjon, Petoro	0	322 000 (+322 000)
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS	0	3 500 (+3 500)
		Sum utgifter	44 151 088	44 114 288 (-36 800)
Inntekter (i tusen kroner)				
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleums- virksomheten		
		1 Driftsinntekter	188 800 000	188 380 000 (-420 000)
	24	Driftsresultat:	121 000 000	120 580 000 (-420 000)
		Sum inntekter	156 303 850	155 883 850 (-420 000)
		Sum netto	-112 152 762	-111 769 562 (+383 200)

1.1.6 Sosialistisk Venstrepartis hoved- prioriteringer

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti, Ingunn Gjerstad, minner om at klimaendringene er farlige, urettferdige og allerede i gang. Derfor må Stortinget vise langt større vilje til å vedta en offensiv miljøpolitikk for å bekjempe de menneskeskapte klimaendringene. Dette medlem synes det er forstemmende å se at regjeringens forslag til statsbudsjett er blottet for store miljøsatsinger, og at regjeringen har trygg styring mot å bryte Stortingets klimamål for 2020.

Dette medlem vil peke på at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative forslag til statsbudsjett kommer med en rekke forslag for å kutte klimagassutslipp. Videre ønsker Sosialistisk Venstreparti å bygge Norge grønt med nye arbeidsplasser, ny infrastruktur og nye ideer for et moderne og miljøvennlig Norge. Sosialistisk Venstreparti foreslår nesten 6 mrd. kroner i økte bevilgninger til klimaformål, i tillegg til miljøvennlige endringer i skatte- og avgiftspolitikken. To satsinger i Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett er særlig viktig for rammeområdene Olje og energi:

- Sosialistisk Venstreparti foreslår en satsing på solenergi, energieffektivisering og klimatiltak i norske husholdninger gjennom å øke bevilgning

gen til Enovas husholdningsstøtte med 500 mill. kroner

- Sosialistisk Venstreparti foreslår oppstart av arbeidet med å etablere en fullskala demonstrasjonspark for havvind, der ulike teknologier kan testes ut, og foreslår 100 mill. kroner i bevilgning til dette, samt en tilsagnsfullmakt på 400 mill. kroner til dette.

Dette medlem viser også til at Sosialistisk Venstreparti foreslår økt støtte til forskning på fornybar energi, samt at Norge styrker arbeidet med å tilpasse seg klimaendringene.

Dette medlem viser videre til at for å følge opp målsettingen om å realisere minst et fullskala anlegg for CO₂-fangst og lagring i Norge innen 2020, må arbeidet styrkes gjennom å utlyse en anbudskonkurranse for fullskala CO₂-fangst i Norge og for å klargjøre sokkelen for å kunne lagre CO₂. Sosialistisk Venstreparti foreslår derfor økt støtte til Gassnova i sitt alternative budsjett, samt en tilsagnsfullmakt på kr 500 mill. kroner for å sikre framdrift i dette arbeidet.

For å få på plass store satsinger på en klimavennlig framtid mener dette medlem at det er riktig å omprioritere penger fra noen petroleumsrelaterte aktiviteter.

Sosialistisk Venstrepartis hovedprioriteringer under rammeområde 12

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	SVs forslag
Utgifter rammeområde 12 (i tusen kroner)				
1810		Oljedirektoratet		
	21	Spesielle driftsutgifter	153 600	75 100 (-78 500)
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	22	Flom- og skredforebygging	238 600	428 600 (+190 000)
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi		
	31	Havvind, bølger, tidevann	0	100 000 (+100 000)
	32	Støtte til solenergi og ENØK.....	0	500 000 (+500 000)
1830		Forskning og næringsutvikling		
	50	Overføring til Norges forskningsråd	695 000	545 000 (-150 000)
	72	Tilskudd til INTSOK.....	17 000	0 (-17 000)
1840		CO₂-håndtering		
	70	Gassnova SF	113 000	133 000 (+20 000)
Sum utgifter rammeområde 12			44 151 088	44 715 588 (+564 500)
Inntekter rammeområde 12 (i tusen kroner)				
Kap.	Post	Formål	Prop 1	SVs forslag
Sum inntekter rammeområde 12			156 303 850	156 303 850 (0)
Sum netto rammeområde Olje og energi			-112 152 762	-111 588 262 (+564 500)

1.1.7 Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at Miljøpartiet De Grønne i sitt alternative statsbudsjett foreslår å bevilge kr 116 677 762 under rammeområde 12.

Dette medlem peker på at den viktigste utfordringen innen energiområdet er å redusere Norges og verdens klimagassutslipp raskt nok til å unngå en global oppvarming på mer enn to grader. FNs klimapanel har vist at mellom 73 og 86 pst. av verdens kjente reserver av fossil energi må forbli i bakken dersom vedtatte klimamål skal nås. Dette må også gjelde for norske kull-, gass- og oljereserver.

Dette medlem vil legge vekt på å føre en energipolitikk som starter en gradvis og kontrollert utfasing av norsk petroleumsindustri i løpet av en tjueårsperiode. Denne omstillingen bør starte allerede i dag ved at investeringer og kompetanse flyttes ut av

fossil energiproduksjon og inn i fornybar omstilling. På denne måten bruker Norge verdiene som er bygd opp i petroleumsindustrien til å utvikle grunnlaget for fremtidens velferdssamfunn, mens vi har stort handlingsrom og samtidig avvikler Norges altfor store bidrag til global oppvarming.

GLOBALE PERSPEKTIVER

Den pågående oppvarmingen av både atmosfære og havområder krever raske mottiltak. Norge kan ikke vente på global enighet før vi tar kraftige grep for å få ned våre egne klimagassutslipp.

Dette medlem viser til at FNs klimapanel har anbefalt utslippskutt på mellom 25 og 40 pst. i rike land innen 2020, i forhold til nivået i 1990. Videre har Norge spesielt gode forutsetninger for å sikte mot 40 pst. utslippskutt, ettersom utslippene i Norge var svært høye allerede i 1990. Norge har et betydelig økonomisk handlingsrom og store fornybare energiressurser.

Dagens klimaforlik kan innfris med bare 6 pst. reduksjoner i utslippene i perioden 1990–2020. Dette medlem mener at forliket må erstattes av en langt mer ambisiøs avtale, som forplikter regjeringen til å gjennomføre en politikk som sikrer utslippskutt i tråd med FNs anbefalinger. Et slikt forlik bør komme på plass allerede i løpet av 2015 og vil få store konsekvenser for tiltakene innenfor rammeområde 12.

Dette medlem viser til at det fortsatt er mange mennesker i store deler av verden som ikke har sikker tilgang på energi. Om lag 20 pst. av verdens befolkning har ikke tilgang til elektrisitet. Dette bidrar til dårlig helse, og fattigdom og sykdom for milliarder.

Dette medlem peker på at disse utfordringene ikke kan løses ved å produsere mer fossil energi. I løpet av de neste tiårene må olje, gass og kull fases ut som energikilder over hele verden. Å etablere ny infrastruktur for dyr fossil energi vil derfor være en massiv feilinvestering. Investeringer og utviklingshjelp i et mangfold av fornybare og varige energiløsninger er nødvendig.

ENERGI OG KLIMA

Dette medlem mener Norge bør planlegge for en fremtid der verden samles om en internasjonal klimaavtale som er ambisiøs nok til å løse klimautfordringene. En slik avtale vil få store negative konsekvenser for etterspørselen etter produkter fra petroleumsvirksomhet og store positive konsekvenser for etterspørselen etter fornybar energi fra Norge. I budsjettforslaget fra regjeringen Solberg og i budsjettforliket mellom regjeringen og Venstre og Kristelig Folkeparti føres en energipolitikk som legger opp til at verden ikke vil lykkes i å samle seg om en ambisiøs internasjonal klimaavtale. Dette illustreres ved at en mangeårig politikk for høye investeringer i petroleumsnæringen videreføres i budsjettforslaget for 2015, til tross for at Norge må la store deler av sine fossile reserver bli liggende i bakken, hvis klimautfordringen skal løses.

Dette medlem kan derfor ikke tilslutte seg hovedlinjene i petroleumpolitikken som er beskrevet i flertallsinnstillingen.

Dette medlem peker på at Norge har et svært stort potensial for økt produksjon av fornybar energi. Store deler av dette potensialet forblir ubrukt med dagens betingelser. Mer fornybar energi er nødvendig, både for å erstatte fossil energi i Norge og for å øke fornybarandelen på det europeiske energimarkedet. Derfor må utbygging av fornybar energi sees i sammenheng med etablering av overføringskapasitet til Europa.

CO₂-HÅNDTERING

Dette medlem mener forskning og utvikling av teknologi for karbonfangst og lagring kan være en del av løsningen på klimautfordringen i en overgangperiode og foreslår en egen satsing for å forbedre utlysning av prosjekter for CO₂-rensing i tungindustrien. Penger til dette er satt av på ramme 13.

Dette medlem mener det bør settes en tidsfrist for når alle store norske punktutslipp enten skal være rensset, eller fjernet og at en utlysning av prosjekter for CO₂-rensing i tungindustrien må sees i sammenheng med dette.

Dette medlem understreker at karbonfangst og lagring ikke er en del av en varig løsning på klimakrisen, ettersom en overgang til 100 pst. fornybar energi uansett er nødvendig for å oppnå varig energisikkerhet og uavhengighet av begrensede ressurser som olje, kull og gass. Samfunnets ressurser bør derfor, hovedsakelig brukes på å etablere infrastruktur for produksjon og distribusjon av fornybar energi. Mye tyder på at flere fornybare energikilder vil kunne utkonkurrere fossile alternativer på pris i løpet av kort tid.

Dette medlem mener samtidig at klimaproblemet har utviklet seg til å bli et akutt problem, som krever så raske utslippskutt at alle teknologier som kan bidra til store kutt de neste 40 årene bør støttes.

FLOM OG SKREDFOREBYGGING

Dette medlem viser til at klimaendringene allerede er merkbare i Norge, i form av stadig hyppigere tilfeller av flom, skredulykker og store nedbørmengder. Det er ventet at Norge vil oppleve mer ekstremvær i fremtiden. Norge står for dårlig rustet til å møte de store utfordringene og kostnadene som følge av klimaendringer. Vi vil derfor styrke forebyggende arbeid og beredskap overfor klimaendringer ved å øke tilskuddene til flom og skredforebygging med 100 mill. kroner under kap. 1820, NVE, post 22, i tillegg til økninger på over 400 mill. til investeringer i klimaforebyggende tiltak på andre budsjettposter.

PETROLEUMSVIRKSOMHETEN

Dette medlem tar avstand fra hovedlinjene i Petroleumsmeldingen, jf. Meld. St. 28 (2010–2011) En næring for framtida, hva angår målsettinger for utvinningstempo og volum i tiårene som kommer, og viser til at mesteparten av verdens samlede reserver av fossil energi må bli liggende i bakken. I Petroleumsmeldingen er det skissert et volum på produksjonen i 2040 på omkring 3 millioner fat oljeekvivalenter pr. dag, noe som er nær dagens nivå. Av Petroleumsmeldingen fremgår det også at en svært stor andel av denne produksjonen må komme fra felt som

ennå ikke er oppdaget. Å oppdage og bygge ut disse feltene vil binde opp enorme investeringer og ressurser i norsk økonomi i årene frem mot 2040.

Dette medlem peker på at verden allerede har funnet langt mer fossil energi enn klimaet tåler og at det derfor vil være en meget stor feilinvestering å engasjere en så stor del av det norske samfunnet i et arbeid med å finne enda mer olje og gass.

Dette medlem viser til investeringstillingen for olje- og gassvirksomhet for 3. kvartal 2014, som viste at investeringsnivået i petroleumsvirksomheten antas å sette ny rekord i 2014 med investeringer på omkring 227 mrd. kroner, opp fra 88 mrd. kroner i 2004. Denne eksplosive veksten i petroleumsinvesteringene skaper økte klimagassutslipp og økt todeling i norsk økonomi. Det er ikke forsvarlig å basere fremtidige norske statsbudsjetter og norsk velferd på fortsatt høye inntekter fra petroleumssektoren.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås en rekke endringer angående skatter, avgifter og statlige investeringer i tilknytning til petroleumsvirksomheten, med sikte på å redusere utvinningstempoet på sokkelen og gjøre det mindre attraktivt å investere i ny petroleumsvirksomhet.

Dette medlem foreslår i tråd med Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, å redusere investeringene i petroleumsvirksomheten ved å øke utbyttet fra Statoil og redusere investeringene i olje og gassvirksomhet gjennom SDØE.

Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønne i sitt alternative budsjett foreslår å øke særskatten på petroleumsvirksomhet fra 51 pst. til 53 pst. Det foreslås også at ordningen med refusjon av leteutgifter fjernes og det foreslås at subsidieordningen med friinntekt for investeringer i petroleumsvirksomheten avskaffes fra 1. januar 2015. Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett går også inn for å øke CO₂-avgiften til 1 000 kroner pr. tonn. Dette medlem mener disse justeringene i skatter og avgifter i petroleumssektoren vil bidra til å vri investeringer, kompetanse og kapital vekk fra oljesektoren og inn i fornybare næringer.

Dette medlem viser videre til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, som foreslår at utbyttet fra Statoil, som tilfaller SPU, økes kraftig. Å øke kravet om utbytte fra Statoil vil redusere selskaps evne til å investere i ny oljeutvinning, hvilket er ønskelig.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås at SDØES foreslåtte investeringer i 2015 reduseres fra 38 til 30,5 mrd. kroner, som et viktig grep for å starte ned-

trappingen av aktivitetsnivået i petroleumsvirksomheten.

Dette medlem foreslår også flere endringer på Oljedirektoratets budsjett. Det foreslås også å kutte kraftig i utgifter til geologisk kartlegging av petroleumforekomster, som er satt av under kap. 1810. I tillegg foreslås det å kutte en betydelig del av utgifterne til petroleumsforskning under kap. 1830.

FORNYBAR ENERGI OG ENERGIEFFEKTIVISERING

Dette medlem mener Norge har et svært godt utgangspunkt for overgangen til en fornybar fremtid, som eneste land på det europeiske fastlandet der over halve energiforsyningen allerede er fornybar. Andelen må likevel økes raskt. For å oppfylle EUs fornybardirektiv må den opp i minst 67 pst. innen 2020. I tillegg til store vannkraftressurser har Norge også store uutnyttede energiressurser knyttet til vindkraft, ikke minst vindkraft til havs. I tillegg vil en målrettet satsing på, blant annet biogass, solenergi og miljøvennlig energiteknologi bidra til at Norge kan ta steget ut av dagens oljeavhengighet og inn i en fremtid der en 100 pst. fornybar energiforsyning blir en reell mulighet.

Dette medlem mener Norge bør gå i aktiv dialog med Tyskland og andre EU-land for å utvikle storskala samarbeid om norsk eksport og utveksling av fornybar energi med EU.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De grønnes alternative statsbudsjett, der det er foreslått å sette av 20 mill. kroner ekstra under kap. 1820 post 1 til å utvikle en helhetlig nasjonal plan for utbygging av fornybar energi. En slik plan kan bidra til å gi bedre oversikt over hvordan en større utbygging av fornybar energi kan gjennomføres med minst mulig belastning på natur og biologisk mangfold. Planen må sees i sammenheng med den varslede energimeldingen.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å iverksette en omfattende satsing på fornybar energi i Norge. Under kap. 1820, NVE, post 21, er det satt av 50 mill. kroner til å utrede hvordan en storstilt satsing på havvind i Norge kan gjennomføres. Denne summen skal også dekke forberedelse av utlysning av konsesjoner for havvindutbygging. Takket være petroleumsvirksomheten er Norge i besittelse av verdensledende kompetanse på marine installasjoner og energiforvaltning. Mye ligger derfor til rette for at vindkraft til havs kan bli en viktig næring for Norge i fremtiden.

Dette medlem mener at omfattende statlig engasjement er nødvendig for å realisere mulighetene for å gjøre Norge til en havvindnasjon. Produksjon av havvindkraft vil antakelig være dyrere enn

andre energikilder i lang tid fremover, men er en viktig teknologi å bære frem.

Dette medlem mener Norge bør la seg inspirere av Tyskland som har bidratt kraftig til å redusere kostnadene ved solkraft ved å være villig til å subsidiere teknologien i en tiårsperiode. Norge bør gjøre det samme med havvind, ved å være villig til å sette av, i størrelsesorden, et par mrd. kroner til investeringsstøtte og innmatingstariffer fra 2016/2017 og fremover.

Dette medlem mener Norge bør prioritere solenergi, forskning på miljøvennlige energiløsninger og satsing på biogass betydelig høyere, og viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det er foreslått å øke bevilgningen til Forsknings-sentrene for miljøvennlig energiteknologi (FME) med 145 mill. kroner. Det er også foreslått å omdisponere 100 mill. kroner fra øvrige tilskudd til energiomlegging til husholdninger, som delvis avløses av innføringen av et skattefradrag for ENØK-investeringer og energiomlegging. De omdisponerte midle-

ne foreslås bevilget til en særskilt støtteordning for installasjon av solcellepaneler med støttesats på minst 40 pst. Dette medlem viser videre til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett der det foreslås å gjøre tilbudet om energirådgiving i hjemmet gratis, i tillegg til at det foreslås å etablere et eget biogassprogram under kap. 1825. Under samme kapittel foreslås det å sette av 550 mill. kroner til transporttiltak med vekt på raskt utbygging av el-ladestasjoner og hydrogenstasjoner.

OVERFØRINGSKAPASITET

Dette medlem peker på at dersom vi skal få utnyttet vårt potensial når det gjelder fornybar energi, og samtidig bidra til å styrke forsyningssikkerheten og redusere klimagassutslippene på kontinentet, vil det være nødvendig med en kraftig styrking av overføringskapasiteten mellom Norge og Europa. Det vil derfor være viktig å jobbe for en raskest mulig forsering av de to utenlandskablene som allerede er vedtatt.

Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer under rammeområde 12

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2015	MDGs alternative statsbudsjett 2015
Utgifter (i tusen kroner)				
1810		Oljedirektoratet.....		
	21	Spesielle driftsutgifter	153 600	74 600 (-79 000)
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1	Driftsutgifter.....	487 000	507 000 (+20 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	74 900	136 900 (+62 000)
	22	Flom- og skredforebygging.....	238 600	338 600 (+100 000)
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi		
	51	Tilskudd itl Enova.....	0	180 000 (+180 000)
	52	Fornybar energi i transportsektoren	0	550 000 (+550 000)
	53	Havvindprogram	0	300 000 (+300 000)
	54	Biogassprogram.....	0	300 000 (+300 000)
1830		Forskning og næringsutvikling		
	50	Overføring til Norges forskningsråd	695 000	785 000 (+90 000)
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleums-virksomheten		

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2015	MDGs alternative statsbudsjett 2015
30		Investeringer.....	38 000 000	30 500 000 (-7 500 000)
		Sum utgifter	44 151 088	38 174 088 (-5 977 000)
Inntekter (i tusen kroner)				
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleums- virksomheten		
24		Driftsresultat:.....	121 000 000	119 548 000 (-1 452 000)
	2	Driftsutgifter.....	-33 400 000	-34 852 000 (-1 452 000)
		Sum inntekter	156 303 850	154 851 850 (-1 452 000)
		Sum netto	-112 152 762	-116 677 762 (-4 525 000)

1.1.8 Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 12

Sammenligning av primære budsjettalternativ fra de ulike partiene slik de lå til grunn for partienes primære budsjettalternativ i finansinnstillingen under rammeområde 12. Tabellen viser avviket for budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, og partienes avvik (kapitler og poster med avvikende forslag) i forhold til vedtatt ramme for rammeområde 12. Endring i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S (2014–2015) i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	H, FrP, KrF og V	A	Sp	SV	MDG
Utgifter (i tusen kroner)								
1800		Olje- og energidepartementet						
	1	Driftsutgifter	165 838	165 674 (-164)	165 838 (0)	165 838 (0)	165 838 (0)	165 838 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	25 500	25 469 (-31)	25 500 (0)	25 500 (0)	25 500 (0)	25 500 (0)
1810		Oljedirektoratet						
	1	Driftsutgifter	256 900	256 647 (-253)	256 900 (0)	256 900 (0)	256 900 (0)	256 900 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	153 600	133 450 (-20 150)	153 600 (0)	153 600 (0)	75 100 (-78 500)	74 600 (-79 000)
1815		Petoro AS						
	70	Administrasjon	322 000	321 689 (-311)	322 000 (0)	322 000 (0)	322 000 (0)	322 000 (0)
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel	26 000	26 000 (0)	16 000 (-10 000)	26 000 (0)	26 000 (0)	26 000 (0)
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat						
	1	Driftsutgifter	487 000	486 515 (-485)	487 000 (0)	487 000 (0)	487 000 (0)	507 000 (+20 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	74 900	74 824 (-76)	74 900 (0)	76 900 (+2 000)	74 900 (0)	136 900 (+62 000)

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	H, FrP, KrF og V	A	Sp	SV	MDG
	22	Flom- og skredforebygging	238 600	258 404 (+19 804)	308 600 (+70 000)	288 600 (+50 000)	428 600 (+190 000)	338 600 (+100 000)
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer	20 000	40 000 (+20 000)	50 000 (+30 000)	120 000 (+100 000)	20 000 (0)	20 000 (0)
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi						
	31	Havvind, bølger, tidevann	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	100 000 (+100 000)	0 (0)
	32	Støtte til solenergi og ENØK	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	500 000 (+500 000)	0 (0)
	50	Overføring til Energifondet	1 418 000	1 496 000 (+78 000)	1 518 000 (+100 000)	1 702 000 (+284 000)	1 418 000 (0)	1 418 000 (0)
	51	Tilskudd itl Enova	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	180 000 (+180 000)
	52	Fornybar energi i transportsektoren	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	550 000 (+550 000)
	53	Havvindprogram	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	300 000 (+300 000)
	54	Biogassprogram	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	300 000 (+300 000)
1830		Forskning og næringsutvikling						
	22	Forvaltningsrettet forskning og utvikling	22 400	22 376 (-24)	22 400 (0)	22 400 (0)	22 400 (0)	22 400 (0)
	50	Overføring til Norges forskningsråd	695 000	694 326 (-674)	695 000 (0)	705 000 (+10 000)	545 000 (-150 000)	785 000 (+90 000)
	72	Tilskudd til INTSOK	17 000	17 000 (0)	17 000 (0)	17 000 (0)	0 (-17 000)	17 000 (0)
1840		CO₂-håndtering						
	21	Spesielle driftsutgifter	5 000	4 985 (-15)	5 000 (0)	5 000 (0)	5 000 (0)	5 000 (0)
	50	CLIMIT	200 000	199 800 (-200)	200 000 (0)	200 000 (0)	200 000 (0)	200 000 (0)
	70	Gassnova SF	113 000	112 846 (-154)	113 000 (0)	113 000 (0)	133 000 (+20 000)	113 000 (0)
	72	Lån, TCM DA	65 000	37 000 (-28 000)	65 000 (0)	65 000 (0)	65 000 (0)	65 000 (0)
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten						
	30	Investeringer	38 000 000	38 000 000 (0)	38 000 000 (0)	38 000 000 (0)	38 000 000 (0)	30 500 000 (-7 500 000)
		Sum utgifter	44 151 088	44 218 355 (+67 267)	44 341 088 (+190 000)	44 597 088 (+446 000)	44 715 588 (+564 500)	38 174 088 (-5 977 000)
Inntekter (i tusen kroner)								
4800		Olje- og energidepartementet						
	3	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	2 000	1 998 (-2)	2 000 (0)	2 000 (0)	2 000 (0)	2 000 (0)
4810		Oljedirektoratet						
	1	Gebyrinntekter	26 000	25 975 (-25)	26 000 (0)	26 000 (0)	26 000 (0)	26 000 (0)
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	71 400	71 329 (-71)	71 400 (0)	71 400 (0)	71 400 (0)	71 400 (0)
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	10 150	10 140 (-10)	10 150 (0)	10 150 (0)	10 150 (0)	10 150 (0)
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat						

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	H, FrP, KrF og V	A	Sp	SV	MDG
	1	Gebyrinntekter	70 000	69 932 (-68)	70 000 (0)	70 000 (0)	70 000 (0)	70 000 (0)
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	71 000	70 930 (-70)	71 000 (0)	71 000 (0)	71 000 (0)	71 000 (0)
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten						
	24	Driftsresultat:	121 000 000	121 000 000 (0)	121 000 000 (0)	121 000 000 (0)	121 000 000 (0)	119 548 000 (-1 452 000)
		2 Driftsutgifter	-33 400 000	-33 400 000 (0)	-33 400 000 (0)	-33 400 000 (0)	-33 400 000 (0)	-34 852 000 (-1 452 000)
		Sum inntekter	156 303 850	156 303 604 (-246)	156 303 850 (0)	156 303 850 (0)	156 303 850 (0)	154 851 850 (-1 452 000)
		Sum netto	-112 152 762	-112 085 249 (+67 513)	-111 962 762 (+190 000)	-111 706 762 (+446 000)	-111 588 262 (+564 500)	-116 677 762 (-4 525 000)

1.1.9 Generelle merknader fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom samarbeidspartiene inngått 21. november 2014.

Flertallet viser til at statsbudsjettet for 2015 med den påfølgende avtalen forsterker klimaforliket og løser viktige oppgaver i dag for å ruste Norge for fremtiden. Flertallet viser til at det innføres et omsetningspåbud for bærekraftig biodrivstoff til veitrafikken på 5,5 pst. som alene vil kutte årlige utslipp fra transportsektoren i Norge med 200 000 tonn CO₂. I budsjettavtalen ble samarbeidspartiene også enige om fritak for veibruksavgiften for biodiesel og halv veibruksavgift for lavinnblandet bioetanol. Avgiftslettelsene forventes å gi store investeringer i norske biodrivstoffanlegg. I tillegg til dette innføres det full veibruksavgift på LPG og naturgass, noe som gjør biogass konkurransedyktig. Statsbudsjettet som vedtas vil også gjøre ladebare hybrid-biler betydelig billigere i 2015. I tillegg til dette sier avtalen at regjeringen skal utrede om GIEK og Eksportkredits mandater kan utvikles for å fremme økte investeringer i fornybar energi.

Flertallet mener at grepene som tas i statsbudsjettet for 2015 med den påfølgende avtalen er viktig for sikre overgangen til lavutslippssamfunnet og reduserer den historiske sammenhengen mellom økonomisk vekst og utslippsvekst. Flertallet viser til at statsbudsjettet og budsjettavtalen representerer et taktskifte i norsk klima- og miljøpolitikk.

Flertallet viser til at budsjettforliket mellom de fire samarbeidspartiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Flertallet viser til budsjettforliket slik det fremkommer i Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015) samt oversikt over bevilgningsendringer slik det fremkommer under pkt. 3 i denne innstillingen.

Flertallet viser til at endringer i forhold til budsjettforliket slik det fremkommer i tabellen under, men innenfor vedtatte budsjetttrammer, slik det følger av Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015), blir omtalt særskilt i denne innstillingen.

OVERSIKT OVER BEVILGNINGSENDINGER I INNSTILLINGEN

Tallene i kolonne 5 er iht. Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015)

Rammeområde 12

Kap.	Post	Tekst	Prop. 1 S (2014-2015)	Budsjettforlik H FrP KrF V	H FrP KrF V
1800	1	Driftsutgifter	165 838 000	165 674 000 (-164 000)	
1800	21	Spesielle driftsutgifter	25 500 000	25 469 000 (-31 000)	
1810	1	Driftsutgifter	256 900 000	256 647 000 (-253 000)	
1810	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	153 600 000	133 450 000 (-20 150 000)	
1815	70	Administrasjon	322 000 000	321 689 000 (-311 000)	
1820	1	Driftsutgifter	487 000 000	486 515 000 (-485 000)	
1820	21	Spesielle driftsutgifter	74 900 000	74 824 000 (-76 000)	
1820	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres</i>	238 600 000	258 404 000 (+19 804 000)	
1820	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer, <i>kan overføres</i>	20 000 000	40 000 000 (+20 000 000)	
1825	50	Overføring til Energifondet	1 418 000 000	1 508 000 000 (+90 000 000)	1 496 000 000 (+78 000 000)
1830	22	Forvaltningsrettet forskning og utvikling	22400 000	22 376 000 (-24 000)	
1830	50	Overføring til Norges forskningsråd	695 000 000	694 326 000 (-674 000)	
1840	21	Spesielle driftsutgifter	5 000 000	4 985 000 (-15 000)	
1840	50	CLIMIT	200 000 000	199 800 000 (-200 000)	
1840	70	Gassnova SF	113 000 000	112 846 000 (-154 000)	
1840	72	Lån, TCM DA, <i>kan overføres</i>	65 000 000	25 000 000 (-40 000 000)	37 000 000 (-28 000 000)
Sum utgifter rammeområde 12			44 151 088 000	44 218 355 000 (-67 267 000)	
4800	3	Oppdrags- og samarbeidsinntekter ..	2 000 000	1 998 000 (-2 000)	
4810	1	Gebyrinntekter	26 000 000	25 975 000 (-25 000)	
4810	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter ..	71 400 000	71 329 000 (-71 000)	
4810	3	Refusjon av tilsynsutgifter	10 150 000	10 140 000 (-10 000)	
4820	1	Gebyrinntekter	70 000 000	69 932 000 (-68 000)	

Kap.	Post	Tekst	Prop. 1 S (2014-2015)	Budsjettforlik H FrP KrF V	H FrP KrF V
4820	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter ..	71 000 000	70 930 000 (-70 000)	
Sum inntekter rammeområde 12 .			156 303 850 000	156 303 604 000 (-246 000)	
Sum netto rammeområde 12			-112 152 762 000	-112 085 249 000 (+67 513 000)	

1.2 Komiteens merknader til de enkelte kapitler under rammeområde 12

Når det gjelder budsjettkapitler under rammeområde 12 som ikke er omtalt nedenfor, har komiteen ingen merknader og slutter seg til regjeringens forslag.

1.2.1 Kap. 1800 Olje- og energidepartementet

Det foreslås bevilget 208,288 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en reduksjon på 0,7 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen viser til at det er et overordnet mål for energipolitikken å sikre høy verdiskaping gjennom effektiv, miljøvennlig og bærekraftig forvaltning av energiresursene.

Komiteen viser til at petroleumsvirksomheten er Norges største næring målt i verdiskaping, statlige inntekter og eksportverdi. Næringen sysselsetter om lag 250 000 personer direkte eller indirekte.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, viser til at stabile rammevilkår og forutsigbarhet fra myndighetenes side er viktig for olje- og gassnæringen.

Flertallet vil understreke betydningen av at utnyttelse av naturressursene har et langsiktig perspektiv, og ser dette som en svært viktig forutsetning for nasjonens velferdsutvikling og en bærekraftig utvikling på kloden.

Flertallet viser til at Olje- og energidepartementets hovedoppgave er å tilrettelegge for en samordnet og helhetlig energipolitikk, hvor de samlede ressursene utnyttes på en best mulig måte, og ber regjeringen legge dette til grunn for sitt videre arbeid på området.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at reduksjonen i kapitlet blant annet skyldes innføring av nettoordningen for statlig merverdiavgift, som har medført at 6,6 mill. kroner er flyttet fra kap. 1800 til

kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift, post 1 Driftsutgifter under Finansdepartementet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til at den norske petroleumsvirksomheten skal baseres på den til enhver tid beste av kunnskap, erfaring og teknologi, og på verdens strengeste miljøkrav. Virksomheten skal sikres stabile rammebetingelser og fortsatt høy aktivitet. Olje- og gassressursene tilhører fellesskapet, og overskuddet skal føres tilbake til fellesskapet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti konstaterer at det er en krevende situasjon mange i olje- og gassindustrien nå opplever – listen over bedrifter i leverandørindustrien som sier opp ansatte er lang. Rekordhøy vekst de senere årene, kostnadskutt hos oljeselskapene, fallende oljepris, reduksjoner i vedlikeholdsprosjekter og flere kontrakter til utlandet blir framholdt som årsaker til situasjonen. Regjeringens innstramminger i permitteringsregelverket er en klar årsak til at vi får oppsigelser og ikke permitteringer, noe som er sterkt å beklage for bedriftene som da mister viktig kompetanse, og for de ansatte som går en usikker tid i møte. Det er viktig at oppsigelser og eventuelle permitteringer ikke går på bekostning av nødvendig vedlikehold, og at de strenge HMS-kravene på norsk sokkel ikke reduseres. Disse medlemmer understreker regjeringens ansvar for å påse at kuttene vi nå registrerer, ikke forringer sikkerheten på norsk sokkel – både med tanke på personell og fare for akutte utslipp.

Disse medlemmer foreslår:

«Stortinget ber regjeringen påse at oppsigelser og eventuelle permitteringer ikke går på bekostning av nødvendig vedlikehold, og at det ikke reduserer de strenge HMS-kravene som gjelder for norsk sokkel.»

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå situasjonen for norsk leverandørindustri, hvor formålet er å belyse hvordan norsk industriell kompetanse kan videreutvikles med utgangspunkt i aktiviteten på sokkelen, herunder hvordan kompetansen i norsk leverandørindustri kan bidra i andre sektorer. Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget i revidert statsbudsjett for 2015 med en sak om dette.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne merker seg også at det ifølge bransjeorganisasjonen Norsk Olje og gass finnes rundt 3 000 brønner på norsk sokkel som ikke er permanent plugget (omtalt i Teknisk Ukeblad 6. mai 2014). Dette kan utgjøre en sikkerhetsrisiko. Selv om ikke alle disse brønnene er klare for permanent plugging, er det allikevel sannsynlig at et stort antall av disse brønnene allerede burde vært permanent plugget. Om årsakene til at et stort antall brønner ikke er permanent plugget viser NOG til: Den ene er at noen av brønnene kan brukes senere, den andre er at man har vært skviset på riggkapasitet og heller prioriterer nye letebrønner. Med den ledige kapasiteten som nå finnes i riggmarkedet og i offshorebransjen generelt, har vi nå en gylden mulighet til å redusere etterslepet og samtidig sørge for at kapasitet og kompetanse ivaretas for fremtiden.

Disse medlemmer foreslår:

«Stortinget ber regjeringen påse at oljeselskapene tar i bruk ledig riggkapasitet for å permanent plugge brønner som i dag er midlertidig plugget på norsk sokkel.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det i dag er et høyt aktivitetsnivå på norsk sokkel. Investeringsnivået for 2014 er det høyeste registrerte noensinne. I årene fremover vil investeringene avta.

Flertallet viser til at det totale nivået forventes likevel å holde seg høyt ut dette tiåret. Hvor høyt aktivitetsnivået vil være etter 2020 avhenger av hvilke store nye funn som gjøres, samt lønnsomheten i funnporteføljen og mulige prosjekt for økt utvinning på eksisterende felt.

Flertallet viser til at kostnadene i petroleumsindustrien har økt betraktelig de siste årene. I den samme tiden har oljeprisen steget. De siste månedene har vi sett et fall i oljeprisen, noe som utfordrer lønnsomheten i flere prosjekter på norsk sokkel. Samtidig har aktivitetsnivået blitt noe redusert. Bransjen er nå inne i en nødvendig prosess som tar sikte på å redusere kostnadene, noe som vil være viktig for å styrke lønnsomheten i prosjekter offshore og opprettholde

utbyggingsaktiviteten fremover. Denne prosessen har ført til en del nedbemanning innenfor industrien.

Flertallet viser til at mange av dem som har mistet sitt arbeid likevel raskt finner nytt, og at det derfor ennå ikke er noe som tyder på at vi vil se økte ledighetstall fremover. Tall fra Nav viser at det i september 2014 var om lag 1 600 færre ledige og på tiltak enn i september 2013. Regjeringen endret og strammet inn permitteringsregelverket i januar 2014. Utviklingen så langt i år gir ikke grunnlag for å si at regelendringen har medført mindre bruk av permitteringer og økt bruk av oppsigelser. Omfanget av permitteringer var i juli 2014 16 pst. lavere enn på samme tid i fjor. Også før regelendringen var omfanget av permitteringer på vei ned. Mange av dem som har mistet sitt arbeid i oljeindustrien finner nytt arbeid innen annen industri, noe som også gir bedrifter som lenge har manglet tiltrengt kompetanse mulighet til å rekruttere denne. Flertallet forutsetter at regjeringen følger utviklingen i oppsigelser og permitteringer innenfor oljeindustrien nøye fremover.

1.2.2 Kap. 4800 Olje- og energidepartementet

Det foreslås 3,1 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en økning på 14,7 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

1.2.3 Kap. 1810 Oljedirektoratet

Det foreslås bevilget 413,5 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en økning på 1,5 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen viser til at Oljedirektoratet har en sentral rolle i forvaltningen av olje- og gassressurser på norsk sokkel. Direktoratet utøver forvaltningsmyndighet i forbindelse med tildeling av areal, undersøkelser etter og utvinning av petroleumsforekomster på sokkelen.

Komiteen understreker viktigheten av at Oljedirektoratet bidrar til at Norge oppfyller sine miljø- og klimapolitiske målsettinger. I denne sammenheng er fortsatt god og løpende kontakt med selskapene som opererer på norsk sokkel viktig. Oljedirektoratet skal kontinuerlig i forbindelse med vurderinger av innleverte planer for utbygging og drift (PUD), ha et søkelys på bruk av best tilgjengelig teknologi, energieffektivitet og miljøvennlighet.

Komiteen viser til arbeidet Oljedirektoratet gjør med å kartlegge mulighetene som ligger i lagring av CO₂ på norsk sokkel. Dette er et viktig arbeid, både med tanke på å løse Norge og verdens klimautfordringer, samt for å sørge for optimal ressursutnyttelse av våre petroleumsforekomster.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til at direktoratet skal ha en pådriverrolle for å realisere verdi- og ressurspotensialet på norsk sokkel, samt å bidra til å utløse størst mulige verdier for samfunnet ved å fremme en forsvarlig ressursforvaltning hvor sikkerhet, beredskap og hensyn til det ytre miljø og klima er viktige elementer.

Flertallet merker seg at det i 2013 ble gjort 20 nye funn av olje og gass. Oljedirektoratet har en viktig rolle i å ha oversikt over ressurspotensialet på hele den norske sokkelen.

Flertallet viser til at Oljedirektoratet i 2015 skal jobbe for å nå tre delmål. Disse er:

1. Arbeide for langsiktig ressurstilgang, herunder en effektiv og forsvarlig letevirksomhet.
2. Sikre en effektiv og forsvarlig ressursforvaltning knyttet til utbygging og drift.
3. Være et nasjonalt sokkelbibliotek og spre fakta og kunnskap.

Flertallet viser til at valg av tekniske løsninger ved feltutbygging og større modifikasjoner betyr mye for en effektiv og god ressursforvaltning.

Flertallet mener at Oljedirektoratet gjør en god jobb med dette.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, mener at i tillegg til å ivareta god ressursforvaltning må direktoratet også vurdere hvordan andre målsettinger i petroleumspolitikken ivaretas.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at det i den senere tid har vært store diskusjoner om bl.a. tekniske løsninger for kraft fra land til Utsira. Dette, sammen med gjentatte utflagginger av verfts-kontrakter med overskridelser og nedbygging av norsk kapasitet som følger, viser at det er behov for en sterkere myndighetsinvolvering for å oppnå de målsettinger vi har om klima/miljø og industrielle ringvirkninger. Flertallet mener derfor at direktoratet må ha egen kompetanse til å gjøre selvstendige faglige vurderinger av lisensenes planer i disse henseender på lik linje med ressursforvaltningskompetanse.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til inn-

føring av nettoordningen for statlig merverdiavgift, som har medført at 11,6 mill. kroner er flyttet fra kap. 1810 til kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift, post 1 Driftsutgifter under Finansdepartementet.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sitt alternative budsjett der det foreslås å kutte 78,5 mill. kroner i støtten til seismiske undersøkelser i regi av staten.

Dette medlem viser til at siden betydelige deler av verdens olje og gass ikke kan utvinnes av hensyn til klima, må Norge klargjøre hvor stor andel av våre ressurser som ikke skal utvinnes. Dette medlem mener derfor at Norge trenger et tempoutvalg for oljeindustrien som skal gi anbefalinger om norsk utvinningstempo. Oljeutvinningen og oljeutvinningstempoet må tilpasses målet om å begrense den globale oppvarmingen til to grader.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at FNs klimapanel har slått fast at mellom 73 og 86 pst. av verdens kjente fossile energireserver må bli liggende i bakken. Dette medlem mener det allerede er påvist mer olje og gass på norsk sokkel enn det er forsvarlig å produsere dersom vedtatte klimamål skal nås på en rettferdig måte.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det er foreslått en kraftig reduksjon i Oljedirektoratets utgifter til geologiske undersøkelser og seismikk.

MINDRE GEOLOGISK KARTLEGGING I NORDOMRÅDENE

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at geologisk kartlegging i nordområdene, post 21, reduseres med 20 mill. kroner i budsjettavtalen mellom samarbeidspartiene.

Flertallet foreslår å redusere post 21 med 20 150 000 kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett, slik det fremkommer i Prop. 1 S (2014–2015), men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S (2014–2015).

Flertallet foreslår at kap. 1810 post 21 bevilges med kr 133 450 000.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til begrunnelsen for regjeringens forslag til bevilgningen er at kunnskap om hva som finnes på norsk sokkel er helt avgjørende for å sikre god ressursforvaltning og ivareta norske nasjonale interesser.

1.2.4 *Kap. 4810 Oljedirektoratet*

Det foreslås 107,550 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en økning på 1,1 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

1.2.5 *Kap. 1815 Petoro AS*

Det foreslås bevilget 351,5 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en økning på 1,9 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen viser til at Petoro AS ivaretar statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE), og at selskapet også har fått tillagt oppgaven med å forvalte statens deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk sokkel.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, understreker betydningen av selskapets rolle som aktiv partner og dets oppgave med å maksimere verdien av statens eierandeler på norsk sokkel. Fallende oljepriser og streng kapitaldisiplin blant oljeselskapene styrker behovet for en aktiv og langsiktig partner som pådriver i arbeidet med forlenget levetid og økt utvinning på sentrale felt på sokkelen. Flertallet merker seg Petoros rolle som en pådriver for en helhetlig utvikling i Barentshavet, og mener at det også i mer modne områder er nødvendig at Petoro opptre som pådriver for helhetlige områdeløsninger som sikrer høy og stabil verdiskapning fra feltene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti merker seg at SDØE har hatt andeler i få av de største funnene de siste årene. Det må tilstrebes at statens direkte eierandeler holder seg på et nivå hvor Petoro også i fremtiden kan fylle sin rolle i forvaltningen av våre petroleumsressurser.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett og finansinnstillingen der det foreslås å redusere kap. 1815 post 73 med 10 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer som tar til orde for en overføring av betydelige offentlige investeringer og risikokapital fra olje- og gasssektoren til utvikling av det bærekraftige næringslivet, som det norske velferdssamfunnet må baseres på allerede fra nær framtid. Dette innebæ-

rer samtidig en planmessig nedbygging av aktiviteten på sokkelen de kommende to tiår.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås en kraftig reduksjon i Petoros petroleumsinvesteringer. Kraftige reduksjoner i SDØEs investeringer vil på sikt få konsekvenser for Petoros driftsbudsjetter.

1.2.6 *Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat*

Det foreslås bevilget 852,0 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en reduksjon på 1,3 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen viser til at Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har en viktig rolle i å forvalte vannressursene og de innenlandske energiressursene på en helhetlig og fremtidsrettet måte. I tillegg har NVE en viktig rolle i å forebygge mot flom og naturskade.

Komiteen viser til at Europa står fremfor store utfordringer i energisektoren, både hva gjelder å opprettholde energiforsyningen samt å redusere klimagassutslipp. Norge spiller en viktig rolle for å nå klima- og fornybarmålene i Europa. Det er betydelige verdier i norsk kraftproduksjon. Komiteen har merket seg at det er gitt konsesjon til å bygge to nye mellomlandskabler til henholdsvis Tyskland og Storbritannia. Muligheten for kraftutveksling med Tyskland og Storbritannia vil gi en bedre utnyttelse av kraftsystemene, og bidra til økt verdiskapning. Disse kablene er viktige for at Norge skal lykkes med satsingen på økt produksjon av fornybar energi.

Energimerkeordningen

Komiteen vil understreke at energieffektivisering er viktig. Som en del av klimaforliket skal også fyring med fossil olje i husholdninger og til grunnlast utfases fra 2020.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til innføring av nettoordningen for statlig merverdiavgift, som har medført at 1,75 mill. kroner av bevilgningen til energimerkeordningen under kap. 1820 er flyttet til kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift, post 1 Driftsutgifter under Finansdepartementet. Dette medfører ikke et redusert aktivitetsnivå i ordningen for energimerking av boliger og bygninger.

Komiteens medlem fra Senterpartiet anser energimerkeordningen som et viktig virkemiddel for økt bevissthet om energibruk i boliger og bygninger, og viser til Senterpartiets alternative stats-

budsjett, der det foreslås at kap. 1820 post 21 styrkes med 2 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at energimerkeordningen har vært et nyttig virkemiddel for å fremme energieffektivisering i boligsektoren. Dette medlem viser derfor til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås å styrke denne ordningen.

FLOM OG SKRED

Komiteen mener det er avgjørende at kapasiteten til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) styrkes i statsbudsjettet. Hendelsene de siste årene viser at kommunesektoren har behov for betydelig støtte i arbeidet med å kartlegge risiko og til å iverksette effektive forebyggende tiltak. Videre er det nødvendig å utvikle NVEs kompetanse og forsterke direktoratets muligheter for å bistå kommunene.

Komiteen viser til NVEs ansvar for forebygging av ras- og flomskader. I dette arbeidet skal NVE blant annet ta hensyn til klimaendringer. Komiteen viser til at flere steder i landet – også i 2014 – har vært utsatt for flom- og skredulykker som følge av store nedbørmengder. Komiteen mener at de mange flom- og skredulykkene de siste årene viser at det er behov for å satse på dette området i årene som kommer. Komiteen peker på at vi aldri kan sikre oss hundre prosent mot fremtidige flom- og skredulykker, men at satsingen på forebyggende tiltak kan redusere skadene (og minske omfanget av flom og skred).

Komiteen er kjent med at klimaendringene vil gi mer ekstremvær og jevnt over våtere vær i Norge.

Komiteen understreker viktigheten av at den økende værmessige påkjenning må reflekteres i offentlig planlegging.

Overvåkingsvirksomhet

Komiteen viser til Meld. St. 33 (2012–2013) Klimatilpasning i Norge, og Meld. St. 15 (2011–2012) Hvordan leve med farene – om flom og skred.

Komiteen er av den formening at i tillegg til fare- og risikokartlegging av områder som er utsatt for flom og skred, har overvåking og varsling av flom og skred en sentral rolle ved å kunne redusere konsekvensene ved aktuelle hendelser. Med pålitelige varsler i tide til både allmenheten og beredskapsapparatet, kan man bidra til å redusere opphold og ferdsel i skredutsatte områder, hindre skader samt bidra til å skape trygghet blant folk som bor og ferdes i utsatte områder.

Komiteen viser i denne sammenhengen til Åknes/Tafjord Beredskap IKS, som er et interkommunalt selskap med ansvar for overvåking av områdene Åknes i Stranda kommune, Hegguraksla i Norddal kommune og Mannen i Rauma kommune.

Komiteen er tilfreds med at regjeringen legger opp til at staten skal overta overvåkingsvirksomheten til Åknes/Tafjord IKS (ÅTB) og Nordnorsk fjellovervåking IKS (NNFO). Komiteen mener i den sammenheng at Stranda og Rauma kommuner bør gis en rimelig kompensasjon for pådratte investeringskostnader som kommunene har dekket gjennom låneopp-tak, og ber regjeringen prioritere dette innenfor gjeldende budsjetttrammer. Overtakelse er fra 1. januar 2015. Komiteen viser for øvrig til avtalen mellom partene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til behovet for en god dialog og et riktig oppgjør overfor de kommunene som til nå har forvaltet ÅTB og NNFO.

Disse medlemmer vil understreke at dersom man ser bort fra overtakelsen av disse to selskapene, så økes ikke bevilgningen til flom og skredforebygging noe vesentlig. Disse medlemmer er av den oppfatning at det er nødvendig å øke innsatsen på de områdene som angår flom og skred, og viser i den sammenheng til den arbeidsmengden NVE har når det gjelder kartlegging og sikring. De siste årene har det vært hyppige tilfeller av flom og skred mange steder i Norge. Arbeidet med å kartlegge, forebygge og sikre områder er svært viktig. I dette arbeidet må også statens innsats økes.

Faresonekartlegging

Komiteen viser til at vi de siste årene har hyppigere og mer kraftfulle tilfeller av flom-, ras- og skredhendelser. Virkeligheten mange lokalsamfunn har opplevd de siste årene vil antagelig være mer normalen enn unntaket. Dette er en sterk påminnelse om en av vår framtid store utfordringer med et villere og våtere vær som følge av klimaendringene.

Komiteen mener at parallelt med innsatsen for å redusere utslipp av CO₂ må vi forberede oss på å møte hyppigere flom, ras og ekstremvær. Komiteen understreker at en forutsetning for å møte framtida på en tryggest mulig måte er at den samlede innsatsen i arbeidet for å hindre skader som følge av flom og skred forsterkes. Det er også avgjørende at alle med et planansvar på en god måte tar hensyn til hva klimaendringene vil føre til. Samfunnsbyggingen må derfor klare å gjennomføre en god klimatil-

pasning, slik at vi kan bygge et samfunn som er robust også i møte med omfang og hyppighet av flom og ras i et framtidig perspektiv.

Komiteen mener det derfor blir viktig at myndighetene klarer å etablere et forsterket samspill mellom stat, fylkeskommunene og kommunene, slik at man bedre kan sikre folks liv og helse og viktige samfunnsverdier.

Komiteen viser til at midlene skal bidra til å framskaffe kunnskap både om hvor det er viktig å sette inn tiltak i områder som allerede er tatt i bruk, og om hvor det er viktig at utsatte områder ikke tas i bruk. Komiteen mener det er viktig at NVE også ser midlene i sammenheng med behovet for fysiske sikringstiltak for å redusere skadevirkninger av flom og skred på eksisterende bebyggelse og infrastruktur som avdekkes gjennom kartleggingen.

Komiteen påpeker at klimaendringene stiller større krav til langsiktig planlegging og risikohåndtering i infrastruktur- og byggeprosjekter. Komiteen understreker viktigheten av å styrke plankompetansen i norske kommuner.

Komiteen viser til Meld. St. 15 (2011–2012) der det ble varslet at Olje- og energidepartementet skulle gjennomgå naturskadeloven for å vurdere kommunenes ansvar for sikring. Komiteen påpeker at det er viktig at dette arbeidet gis prioritet, og imøteser regjeringens oppfølging av dette viktige arbeidet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, mener at det er nødvendig å gjennomgå regelverket for kompensasjon til kommuner som rammes av naturskade. Målet er at man må sikre forutsigbarhet ved at staten i større grad påtar seg et økonomisk ansvar. Likeledes har den siste tids hendelser avdekket et behov for at statens virkemidler, regelverk og kompensasjonsordninger i forbindelse med naturskader, gjennomgås.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til innspill fra Kommunenes Sentralforbund (KS) i budsjett høringen i energi- og miljøkomiteen, hvor det ble påpekt at den foreslåtte bevilgningen i statsbudsjettet til flom- og skredforebygging bare dekker en brøkdel av behovet for kartlegging av faresoner for flom og skred i kommunene.

Disse medlemmer viser til at kartleggingen av faresoner for flom og skred skal bidra til å fram-

skaffe kunnskap, både om hvor det er viktig å sette inn tiltak i områder som allerede er tatt i bruk, og om hvor det er viktig at utsatte områder ikke tas i bruk.

Disse medlemmer viser til at etter en gjennomgang i 2010 blant 330 kommuner med kartleggingsbehov, konkluderte NVE med at 120 kommuner må plasseres i kategorien førsteprioritet. Med dagens bevilgninger er NVE i stand til å gjennomføre faresonekartlegging i to til fem kommuner i året.

Disse medlemmer mener det er nødvendig at regjeringen påser at NVE kan forsere faresonekartleggingen i de 120 mest utsatte kommunene. Med dagens tempo vil det ta opptil 25 år å kartlegge risiko i disse kommunene.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennom en opptrappingsplan styrke Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) for å bistå kommunene på en enda bedre måte i arbeidet med flom og skred.»

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå regelverket for kompensasjon til kommuner som rammes av naturskade og legge dette fram som en egen sak for Stortinget. Målet er å sikre mer forutsigbarhet ved at staten i større grad påtar seg et økonomisk ansvar i de tilfeller hvor kommunene rammes av flom, skred og naturkatastrofer.»

«Stortinget ber regjeringen påse at NVE forserer faresonekartlegging i de 120 mest utsatte kommunene.»

«Stortinget ber regjeringen allerede i revidert budsjett fremlegge en tidsplan og samtidig avsette tilstrekkelige midler til NVE, slik at man kommer å jour blant annet med faresonekartleggingen og oppbygging av allerede rammede områder.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at NVEs bistand til å forebygge og håndtere flom- og skredrisiko er viktig for folks trygghet mange steder i Norge. I regjeringens forslag til statsbudsjett for 2015 ble derfor flom- og skredforebygging post 22 styrket med 42,3 mill. kroner. I budsjettforliket mellom de fire samarbeidspartiene ble flom- og skredforebygging, post 22, styrket med ytterligere 19 804 000 kroner, til 258 404 000 mill. kroner. Dette er en betydelig satsning på et samfunnsområde som er viktig for regjeringen og samarbeidspartiene.

Flertallet viser til at midlene skal bidra til å framskaffe kunnskap både om hvor det er viktig å

sette inn tiltak i områder som allerede er tatt i bruk, og om hvor det er viktig at utsatte områder ikke tas i bruk. Flertallet mener det er viktig at NVE også ser midlene i sammenheng med behovet for fysiske sikringstiltak for å redusere skadevirkninger av flom og skred på eksisterende bebyggelse og infrastruktur som avdekkes gjennom kartleggingen.

Flertallet foreslår å øke post 22 med 19 804 000 kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett, slik det fremkommer i Prop. 1 S (2014–2015), men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015).

Flertallet foreslår at kap.1820 post 22 bevilges med kr 258 404 000.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett og finansinnstillingen, hvor det er foreslått å øke bevilgningen til flom og skred til kap. 1820 post 22 med 70 mill. kroner utover regjeringens forslag til statsbudsjett.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett der det foreslås at bevilgningen under kap. 1820 til flom- og skredforebygging økes med 50 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjettforslag, der det foreslås at bevilgningen til flom og skredforebygging økes med 190 mill. kroner. Dette er viktig for å tilpasse Norge klimaendringene.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås en ytterligere økning med 100 mill. kroner til styrking av planlegging og beredskap mot flom og skred, til 338,6 mill. kroner, i tillegg til økninger på over 400 mill. kroner til investeringer i klimaforebyggende tiltak på andre budsjettposter.

SMÅKRAFTPRODUKSJON

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, viser til at det er et stort potensial for småkraftproduksjon i Norge, og at disse ressursene er viktige virkemidler for verdiskapningen i store deler av landet.

Flertallet vil i tillegg peke på at ny teknologi gjør at vannkraft kan bygges ut mer skånsomt enn det som var mulig tidligere. Det er viktig å ta tilstrekkelige naturvern hensyn ved utbygging av småkraft.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti peker på at småskala vannkraft ofte er skånsomme utbygginger med små naturinngrep.

Disse medlemmer er tilfreds med at regjeringen jobber for å redusere samlet konsesjonsbehandlingstid for utbygging av kraft og overføringsnett for elektrisk kraft, og å la kommunene gi konsesjon til små-, mikro- og minikraftverk samt små vindmølleanlegg.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti merker seg at regjeringen foreslår å heve innslagspunktet til 10 MVA, noe som betyr en skattelette for kraftverk med ytelse på mellom 5,5 MVA og 10 MVA. Dette medlem går imot forslaget, og mener regjeringen i stedet bør vurdere innført et bunnfradrag på 1,5 MVA i grunnrentebeskatningen på småkraft, for å unngå uheldige terskelvirkninger og samtidig sikre fellesskapet en rimelig del av grunnrenten ved småkraftproduksjon.

Avskrivningsregler

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, vil understreke at ordningen med grønne sertifikater kan være grunnlaget for en storstilt utbygging av fornybar energi frem til 2020. Hittil har vi imidlertid sett en langt større utbygging i Sverige enn i Norge. Vilårene i sertifikatordningen innebærer at kraftproduksjonen må være i gang innen 2020 for å få støtte. Flertallet viser til at det derfor haster for aktørene å få fattet investeringsbeslutninger for nye prosjekter.

Flertallet vil peke på at en av årsakene til at investorene er avventende på norsk side kan være at rammebetingelsene for utbygging er bedre i Sverige enn i Norge.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, støtter regjeringens forslag til skattelette for fornybar energi, heving av innslagspunktet for grunnrenteskatten og gunstigere avskrivningsregler for vindkraftverk.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet mener at vilårene for fornybarinvesteringer må forbedres slik at de utløser flere investeringsbeslutninger for ny sertifikatkraft. Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2015 en forbedret ordning med meravskrivninger kun for vindkraft. I forslaget er det store forbehold knyttet til om ordningen må notifiseres til ESA. Dersom

dette innebærer at det blir åpnet formell undersøkelse, er dette en prosess som kan ta opp mot to år. I regjeringens forslag blir det heller ikke konkretisert hvor mye av det skattemessige gapet til Sverige som skal kompenseres, hvilke investeringer som skal omfattes, og når det vil foreligge en avklaring.

Disse medlemmer ønsker en teknologinøytral ordning, hvor det gis 40 pst. meravskrivning på all fornybar kraft som inngår i sertifikatmarkedet.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at når ordningen utformes teknologinøytralt vil risikoen for langvarig behandling i ESA reduseres betydelig, og bransjen kan forholdsvis raskt få klarhet i sine rammebetingelser.

Dette medlem viser til Innst. 2 S (2014–2015) hvor følgende forslag ble fremmet:

«Det innføres en ordning for 40 pst. meravskrivning de første fire årene på all fornybar kraft som inngår i sertifikatmarkedet. Ordningen får virkning fra 1. januar 2015.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at når det gjelder saken om endrede avskrivningsregler for vindkraftverk, mener dette medlem at formålet med å gjennomgå regelverket var å utjevne forskjellene i konkurranseforhold og dermed urimelig ujevnhet i investeringene i vindkraft i det felles sertifikatsystemet mellom Norge og Sverige. Dette medlem støtter derfor regjeringens ønske om å endre avskrivningsreglene for vindkraft, og etterlyser framdrift i å få på plass ordningen.

Dette medlem støtter ikke ønsket om nå å starte arbeidet med en teknologinøytral ordning med endrede avskrivningsregler også for andre teknologier. Det er vindkraft som har utfordringer med ujevne investeringer mellom landene. Dette medlem mener videre at siden vannkraft allerede er lønnsomt å bygge ut, er det også en fare for at forsøk på teknologinøytrale ordninger vil kunne bli avvist av ESA.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne påpeker at såkalt småkraftutbygging medfører store tap av verdifull natur, og at dette skjer uten samlet planlegging og prioritering av naturverdier, samtidig som Norge gjennom Biomangfoldkonvensjonen har forpliktet seg til mer vern og stans i tap av naturmangfold. Dette medlem viser til Direktoratet for Naturforvaltnings (DN) innspill til regjeringens Energiutvalg (NOU 2012:9), som slår fast at det mangler sammenligning av effekt av ulike utbyggingsformer og tallfesting av konflikt pr. produsert mengde energi. DN konkluderer med

«indikasjoner på totalt sett større miljøbelastning ved å bygge mange små prosjekter enn ved få store med samme produksjon».

ELEKTRISITETSNETTET

Komiteen mener at dersom Norge de kommende årene skal kunne utnytte de mulighetene en økt utbygging av fornybar energi vil gi oss, er utbygging av overføringsnett for elektrisk kraft helt avgjørende. Store prosjekter er allerede igangsatt, og komiteen er tilfreds med dette. Utbyggingene bør gjøres så skånsomt som mulig og da særlig i sårbare naturområder. Et godt utbygd nett er også en forutsetning for å kunne ta ut potensialet for ny kraftproduksjon og en sikrere kraftforsyning. I enkelte deler av landet er det i dag ikke mulig å realisere utbygging av fornybarenergipå grunn av manglende nettkapasitet.

Komiteen viser til at utbyggingsbehovet skyldes nødvendigheten av bedre sikkerhet i strømleveransene i noen områder, mer fornybar kraftproduksjon, forbruksvekst blant annet i petroleumssektoren, industrien og områder med befolkningsøkning samt behovet for å utjevne regionale ubalanser. Forbruksmønsteret til husholdningene gir ytterligere behov for å ruste opp strømmettet, og innføring av avansert måle- og styringssystemer (AMS) er vedtatt innført.

Komiteen viser til at AMS vil kunne øke forbrukernes bevissthet om eget forbruk og gi mer bevissthet rundt energieffektivisering. AMS gir også muligheten til å styrke effektsituasjonen, ved at en gjennom bedre informasjon til forbruker kan få til at forbruket av elektrisk kraft jevner seg ut, og at effekttoppene kan bli mindre. Når vi krever en robust kraftforsyning for å møte våre behov fullt ut, er det nettopp effekttoppene som avgjør. AMS gir i oss i tillegg muligheten til å utnytte eksisterende infrastruktur på en best mulig måte til det beste for forbrukerne.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti peker videre på at nettleverandørene må sikres muligheten til å utvikle incentivmodeller overfor sluttbruker for å redusere effekttopper. På denne måten vil man slippe å bygge ut kostnadskravende makskapasitet i nettet for ytterst få timer av forbruk. Ved utrulling av AMS er det viktig å sikre og stimulere til at den enkelte husholdning får mulighet til å levere strøm på nett.

Komiteen viser til at det felles norsk-svenske elsertifikatmarkedet og innlemmelsen av EUs fornybardirektiv i norsk energipolitikk medfører ytterligere behov for nettutbygging.

Komiteen har merket seg at Statnett er i gang med store investeringer i sentralnettet, og i de kom-

mende årene skal det investeres for mellom 50 og 70 mrd. kroner.

Komiteen understreker at med så store investeringer som er planlagt, er det viktig med en streng kostnadskontroll, og at utbygging skjer på en effektiv måte i henhold til tidsbruk. Kraftnettet er et monopol der alle kostnader skal dekkes av kundene. Samtidig er det en sentral infrastruktur som hele samfunnet er avhengig av. Dette understreker behovet for at investeringene gjennomføres på en optimal måte.

Komiteen understreker videre at investeringsplanene er ambisiøse og stiller så vel Statnett som de regionale og lokale nettselskapene overfor betydelige utfordringer i årene som kommer.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at de store investeringer som skal gjøres i sentral-, regional- og distribusjonsnettet forutsetter en mer rasjonell nettstruktur og robuste nettselskaper for å kunne ivareta forbrukerens behov.

Flertallet har merket seg de anbefalinger som fremkommer i Reiten-utvalgets rapport: et bedre organisert strømmnett. Flertallet er også tilfreds med at regjeringen har sendt kompetanseforskriften ut på høring.

Flertallet viser til at ordningen med overføringstariffer er ment å skulle gi mindre prisforskjeller på strøm rundt om i landet, slik at en ikke betaler mye mer om en bor langt unna befolkningssentra.

Flertallet viser til budsjettavtalen mellom samarbeidspartiene der tilskudd til utjevning av overføringstariffer økes med 20 mill. kroner, til 40 mill. kroner. Flertallet viser til at det er mange små nettselskaper, og at det skal gjøres store investeringer også i distribusjonsnett fremover. Flertallet mener det er viktig med en rasjonell nettstruktur og robuste nettselskaper for å kunne ivareta forbrukerens behov, og flertallet imøteser derfor regjeringens oppfølging av Reiten-utvalgets rapport om et bedre organisert strømmnett.

Flertallet foreslår å øke post 73 med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett, slik det fremkommer i Prop. 1 S (2014–2015), men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015).

Flertallet foreslår at kap. 1820 post 73 bevilges med kr 40 000 000.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen fore-

slår å redusere tilskuddet til utjamning av overføringstariffer med 10 mill. kroner. Dette betyr at bevilgningen over to år er blitt foreslått redusert med 100 mill. kroner, noe som i realiteten innebærer en nedbygging av hele ordningen. Tilskudd til utjamning av overføringstariffer reduserer geografiske forskjeller i nettleien, som oppstår på grunn av naturgitte forhold, nærings- og bosettingsstruktur. Ordningen bidrar til at nettselskapene i de delene av landet med høyest nettkostnader får et tilskudd, slik at de kan redusere sluttbrukernes nettleie.

Disse medlemmer understreker at dette er en viktig ordning for å utjamne forskjeller.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen styrke ordningen med utjamning av overføringstariffer som reduserer forskjeller i nettleien.»

Disse medlemmer viser til rapporten «Et bedre organisert strømmnett» fra ekspertgruppen som ble nedsatt av den forrige regjeringen. Summen av de anbefalinger som blir gitt vil føre til store endringer i organiseringen av strømmnett om de blir gjennomført. Disse medlemmer mener derfor at Stortinget bør få en sak til behandling om hvordan rapporten skal følges opp.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser for øvrig til sitt alternative budsjett og finansinnstillingen der det foreslås å øke kap 1820 post 30 med kr. 30 mill. utover regjeringens forslag til utjevning av nettariffer.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at ordningen med overføringstariffer er ment å skulle gi mindre prisforskjeller på strøm rundt om i landet, slik at en ikke betaler mye mer om en bor langt unna befolkningssentra. Dette medlem har merket seg at regjeringen har kuttet drastisk i ordningen. Det er få som vil få del i ordningen om ikke bevilgningen økes.

Dette medlem viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der det foreslås at kap. 1820 post 73 styrkes med 100 mill. kroner utover regjeringens forslag.

ØKT KAPASITET TIL UTLANDET

Komiteen understreker at utbygging av ny kapasitet mellom Norge og utlandet må komme fellesskapet, norske forbrukere og norsk næringsliv til gode, gjennom styrket forsyningssikkerhet og gjennom insentiver for investeringer i ny kraftproduksjon.

Komiteen mener økt fokus på fornybar energi i Europa gir store muligheter for norsk energiproduksjon. Norsk vannkraft kan få økt verdi, ikke bare ved å forsyne Europa med grønn fornybar energi, men også i form av reguleringssevne for å balansere den kraftige satsingen på sol og vindkraft i resten av Europa. Komiteen viser til at det er viktig for klimapolitikken og ønsket om å erstatte fossil energi at land i Europa klarer å legge om energiforsyningen og få til en storsatsing på fornybar energi.

Komiteen mener et økende kraftoverskudd må brukes for å erstatte fossil energi i industri og andre sektorer, samt legge til rette for ny miljøvennlig næringsvirksomhet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, mener på generelt grunnlag at nasjonale kapasitetsmarkeder bør unngås. Hvis norske mellomlandsforbindelser holdes utenfor kapasitetsmarkedene, vil det redusere kablens lønnsomhet.

Flertallet viser til at dersom det blir innført kapasitetsmarked i naboland som for eksempel Tyskland, må norske myndigheter arbeide for at Norge kan delta i dette markedet og er en del av dette på like vilkår.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Sosialistisk Venstreparti er skeptisk til utviklingen av kapasitetsmarkeder fordi det i mange tilfeller i praksis vil bety subsidiering av fossil energi.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, viser til at omleggingen av energiforsyningen i Europa gir muligheter for verdiskaping i Norge basert på våre energiresurser. Flertallet mener derfor at det blir viktig å få bygget ut nye mellomlandsforbindelser, og er tilfreds med at regjeringen har gitt konsesjon til bygging av to nye kabler: en til Tyskland og en til Storbritannia.

Flertallet vil i denne forbindelse peke på at eksisterende overføringsnett mot utlandet har vist seg å ha god samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Flertallet peker videre på at Norge i dag er en del av et europeisk og nordisk kraftmarked, og at Norge særlig i tørrår er avhengig av import av kraft for å ha en tilfredsstillende forsyningssikkerhet.

Flertallet har merket seg at regjeringen Solberg i Sundvolden-erklæringen har varslet at de vil endre energiloven, slik at andre aktører enn Statnett skal kunne eie og drive mellomlandsforbindelsene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at utenlandsforbindelsene bidrar til å bedre forsyningssikkerheten for strøm i Norge og i de landene som knyttes til det norske systemet. Disse medlemmer mener slike forbindelser bidrar til å ta vare på og utvikle de verdiene som ligger i den norske vannkraften på en god måte.

Disse medlemmer vil fortsette å bygge samfunnsøkonomisk lønnsomme utenlandsforbindelser, og støtter godkjenningen av Statnetts konsekvenser til Tyskland og Storbritannia.

Disse medlemmer vil videre peke på at etablering av utenlandskabler ofte fører til behov for opprustninger og styrking av nettet også i Norge, på grunn av endret kraftflyt i det innenlandske nettet. Disse medlemmer understreker betydningen av at eier og utbygger av utenlandskabler er den samme som har ansvaret for systemintegriteten til det innenlandske nettet. Det vil, slik disse medlemmer ser det, bidra til at en ser bygging av utenlandskabler i sammenheng med behovet og begrensningene i nettet i Norge.

Disse medlemmer mener at Statnett også i framtiden skal være eier og operatør av utenlandsforbindelsene. Disse medlemmer mener regjeringens varslede endring i energiloven ikke bør gjennomføres.

Disse medlemmer viser videre til at hovedregelen både i Norge og EU er at systemansvarlig for strømmettet tilrettelegger for kraftutvekslingen med andre land.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet viser til at dette vil sikre at systemsikkerheten ivaretas og tredjepartsadgang til forbindelsene. Et annet viktig forhold er, etter disse medlemmers vurdering, at inntektene som genereres i forbindelse med utenlandskablene skal brukes til nettinvesteringer, til å opprettholde kapasiteten i forbindelsen eller til å redusere nettleien. Disse medlemmer viser videre til at slik handelen på våre utenlandsforbindelser er organisert, vil norske kraftprodusenter og forbrukere eksponeres for prisen på hjemmemarkedet og ikke prisen i markedet det handles med. Disse medlemmer mener på denne bakgrunn at det er grunn til å anta at kraftprodusenter har andre insentiver enn Statnett, som systemoperatør, når det gjelder prisvirkninger, forsyningssikkerhet og systemsikkerhet. Disse medlemmer mener det er et viktig prinsipp at det er systemoperatør som står ansvarlig for eierskapet i denne type utenlandsforbindelser.

Disse medlemmer vil også peke på at ett av de store grepene som ble gjort i energiloven i 1991 var et skille mellom produksjon og transmisjon av kraft. Denne typen regulering er også ført videre i EUs 1., 2. og 3. elmarkedsdirektiv. Disse medlemmer mener det vil være uheldig å åpne for at aktører som produserer kraft skal få tilgang til å eie og drifte transmisjon av kraft mellom Norge og utlandet.

Disse medlemmer viser til at man i tiden fremover, med antatt stort nordisk kraftoverskudd, må sikre en mer aktiv politisk tilnærming til å utnytte mulighetene for økt miljøvennlig industriproduksjon i Norge.

FORNYBAR ENERGIPRODUKSJON

Komiteen understreker at Norge har et stort potensial for fornybar energiproduksjon både innen vann, vind, bioenergi og andre fornybare kilder som kan utvikles til ny industri i Norge. Komiteen har merket seg at regjeringen har startet opp arbeidet med en energimelding.

Komiteen viser til at energi- og klimautfordringene må sees i sammenheng, og vil derfor understreke at fornybar energiproduksjon og energieffektivisering er viktig for å nå våre klimamål.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at utbyggingen av fornybar energi samtidig medfører stadig økende naturødeleggelser uten at det eksisterer en tydelig plan for å sikre de viktigste naturverdiene og for å sikre klimagevinst av utbyggingen.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det er foreslått å sette av 20 mill. kroner ekstra på kap. 1820 til å starte utvikling av en nasjonal plan for systematisk prioritering av naturverdier og naturmangfold opp mot videre utbyggingsbehov for fornybar energi. Planen må sees i sammenheng med regjeringens varslede energimelding og plan for bevaring av naturmangfold.

1.2.7 Kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat

Det foreslås 160,0 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en økning på 3,7 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen viser til at av disse midlene budsjetteres det med gebyrinntekter på 70 mill. kroner, inntekter under oppdrags- og samarbeidsvirksomhet på 71 mill. kroner og 19 mill. kroner knyttet til flom- og skredforebygging.

1.2.8 Kap. 2490 NVE Anlegg

Det foreslås 4,0 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en reduksjon på 20 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

1.2.9 Kap. 5490 NVE Anlegg

Det foreslås 0,2 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en reduksjon på 82,8 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

1.2.10 Kap. 1825 Energiomlegging og utvikling av energi- og klimateknologi

Det foreslås bevilget 10 668,0 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en økning på 71,6 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Avkastningen fra Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging (tidligere Grunnfondet) øker med 202 mill. kroner i 2015, jf. kap. 4825.

Det foreslås en tilsagnsfullmakt på post 50 Overføring til Energifondet på 400 mill. kroner for 2015, jf. forslag Vedtak VI.

ENERGIEFFEKTIVISERING

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, viser til regjeringens politiske plattform hvor det står at regjeringen vil fastsette og fremme en sak om et ambisiøst og kvantifiserbart nasjonalt mål for energieffektivisering. Flertallet vil understreke behovet for et at et slikt mål fastsettes, og imøteser en sak til Stortinget om dette, gjerne i sammenheng med regjeringens arbeid med en egen energimelding.

ENERGIFONDET

Komiteen peker på at Enova er et sentralt virkemiddel i politikken for å fremme en miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon og utvikling av energi- og klimateknologi. Energifondet forvalter betydelige midler bevilget fra Stortinget i dette arbeidet.

Komiteen viser til at det foreslås bevilget 1 418 mill. kroner til post 50 Overføring til Energifondet i 2015, som er en økning på 16,6 pst. i forhold til saldert budsjett 2014. I tillegg forventes det at inntektene fra påslaget i nett tariffen vil utgjøre 630 mill. kroner i 2015.

Komiteen viser til klimaforliket i Stortinget våren 2012, hvor det ble enighet om å etablere fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging med utgangspunkt i Enovas Grunnfond, med to deler. En del som skulle ivareta Enovas tradisjonelle oppgaver, og en som skulle ivareta den nye satsingen på klimateknologi.

Komiteen viser til at avkastningen fra nye innskudd som ble avtalt i klimaforliket, skal brukes til å finansiere klimateknologiseringen.

Komiteen viser til at satsingen på klimateknologi skal ha som mål å redusere klimagassutslipp og gi varige energibesparelser i industrien gjennom å utvikle og ta i bruk teknologier som kan bidra til dette. Det legges til grunn at satsingen rettes inn mot utvikling av ny teknologi og støtte til teknologier nær markedsintroduksjon, bl.a. skal Enova kunne gi støtte til investeringer i fullskala produksjonslinjer. Komiteen viser i den forbindelse til at Enova i 2014 tildeelte 1 550 mill. kroner til Hydros pilotanlegg på Karmøy. Pilotanlegget vil inneholde 60 nye elektrolyseceller som skal gi den mest energieffektive og miljøvennlige produksjonslinje i verden.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at regjeringen i revidert nasjonalbudsjett 2014 annonserte at de vil styrke fondskapitalen til fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging med 12 750 mill. kroner utover enigheten i klimaforliket. Flertallet prioriterer å forsterke klimaforliket på dette området.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen foreslår å overføre 9,25 mrd. kroner til fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging. Det er kun avkastningen fra fondet som går til Enova. Overføringen vil øke den framtidige avkastningen noe, men midlene til Enova i 2015 vil antatt redusere Enovas samlede handlingsrom, og slik sett ikke være tilstrekkelig for alle oppgavene, når Enova nå også får ansvar for en rettighetsbasert støtteordning for Enøk-tilskudd til husholdningene, og overtar oppgavene fra Transnova.

Disse medlemmer viser til at som følge av innskuddet i 2014 øker avkastningen fra fondet, inkludert renter fra foregående år, med 206 mill. kroner i 2015. Transnova fikk i 2014 overført 89,6 mill. kroner.

TRANSNOVA OG ENOVA

Komiteen støtter flytting av Transovas funksjoner fra Statens Vegvesen til Enova, og som følge av dette legges Transnova ned. Komiteen viser til at mange av oppgavene i Transnova i dag har grenseflater mot Enovas virksomhet, omorganiseringen vil legge til rette for mer helhetlig og koordinert virkemiddelbruk.

Komiteen legger til grunn at Transovas oppgaver videreføres av Enova og finansieres gjennom Energifondet. Komiteen understreker viktigheten av at dagens funksjoner i Transnova gis langsiktighet og forutsigbar finansiering gjennom Energifondet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, viser til at selv med vekslende regjeringer har Norges utslipp av klimagasser fra transportsektoren økt kraftig. Flertallet mener derfor det er behov for ytterligere virkemidler for å få ned utslippene i transportsektoren, og er positiv til at regjeringen foreslår å overføre Transovas oppgaver til Enova fra 2015. Transnova skal bidra til å redusere CO₂-utslipp fra transportsektoren. Satsingen på miljøvennlig transport og Enovas arbeid med energiomlegging og ENØK har mange fellestrekk. Med omorganiseringen sikrer regjeringen en mer koordinert virkemiddelbruk. Flertallet merker seg i den forbindelse at regjeringen foreslår en tilsagnsfullmakt på post 50 Overføringer til Energifondet, på 400 mill. kroner for 2015, jf. forslag vedtak VI.

Flertallet mener at regjeringen, i forbindelse med reforhandlingen av Enovas mandat i 2016, bør vurdere å endre Enovas mandat til å vektlegge kutt i klimagassutslipp, i tillegg til spart energi.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, vil peke på behovet for å ta i bruk ny og miljøvennlig teknologi og miljøvennlige drivstoff. Dette flertallet vil understreke at det i sammenslåingsprosessen mellom Transnova og Enova ikke må skapes usikkerhet omkring videre satsning på bruk av hydrogen i Norge. Dette flertallet peker på at kommuner og byer i Norge er godt i gang med å få på plass en ladeinfrastruktur for elbiler. Dette flertallet mener derfor at det neste skrittet vil være å få etablert en ladeinfrastruktur med hurtigladestasjoner i de store transportkorridorene mellom de store byene. Dette flertallet vil derfor understreke at Enova følger opp Transovas arbeid på dette området, og peker på at budsjettavtalen styrker dette arbeidet med 78 mill. kroner.

Dette flertallet foreslår å øke post 50 med 78 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett, slik det fremkommer i Prop. 1 S (2014–2015), men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S Tillegg 1(2014–2015).

Dette flertallet foreslår at kap. 1825 post 50 bevilges med 1 496 000 000 kroner.

Dette flertallet viser til at i sum vil Energifondet tilføres hele 2 226 mill. kroner i 2015 i henhold til budsjettavtalen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen ved å innlemme Transnova i Enova uten at den samlede økonomiske rammen økes vesentlig, svekker Enovas arbeid med energiomlegging og ENØK. Dette innebærer i realiteten at Transnovas tidligere bevilgning på 90 mill. kroner nå skal tas innenfor den foreslåtte rammen for Enova. Når regjeringen i tillegg varsler økt støtte til husholdninger, men ikke i vesentlig grad gir Enova økt økonomisk rom for slik støtte, betyr dette blant annet at den støtten som i dag gis til næringsbygg vil bli skadelidende.

Disse medlemmer vil understreke at Enovas arbeid med energiomlegging og støtte til fullskala klimateknologiprojekter har vært vellykket. Med inkludering av Transnova vil nye utfordringer komme til, ikke minst når det gjelder infrastruktur for lading og fylling. Disse medlemmer kan vanskelig se at dette kan gjennomføres på en god nok måte med den bevilgningen som foreslås fra regjeringens side.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen foreslår å legge Transnova inn under Enova. Disse medlemmer viser til at Transnovas arbeid med klimavennlige løsninger i transportsektoren er svært viktig for å oppnå målene i klimaforliket. Disse medlemmer har merket seg at regjeringen foreslår å slå sammen Transnova med Enova uten å tilføre Enova midler til å løse de tilleggsoppgavene som dette medfører.

Disse medlemmer understreker at Enova er spydspissen i satsingen på energieffektivisering og klimateknologi for industrien. Satsingen på Hydros pilotprosjekt på Karmøy viser at Enova er innstilt slik at de også kan satse på større prosjekter. Disse medlemmer er av den oppfatning at regjeringen må påse at Enovas nye oppgaver knyttet til Transnova og den «rettighetsbaserte» ordningen for enøk i husholdningene blir ivaretatt i nytt mandat for Enova og i finansieringen, på en slik måte at Enova ikke reduserer sin rolle i møte med industri og næringsliv.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett og finansinnstillingen, hvor det er foreslått å øke bevilgningen til Energifondet, kap. 1825 post 50, med 100

mill. kroner utover regjeringens forslag til overføring til energifondet.

Disse medlemmer mener midlene må innrettes mot de oppgavene som har fulgt av Transnova. Disse medlemmer er kjent med at Enova og Transnova tidligere har samarbeidet innenfor de områdene av Transnovas mandat som dreier seg om landstrøm og LNG til skip. Disse medlemmer mener at det bør utvikles en handlingsplan for å sikre at flest mulig skipsanløp i norske havner knyttes til landstrøm.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener at i forbindelse med at Enova tar over Transnovas oppgaver, må formålet og mandatet til Enova vektlegge en målsetting om overgang fra fossil energi til utslippsfrie energibærere og fornybar energi. Samtidig er det viktig for disse medlemmer å understreke at arbeidet særlig med energieffektivisering i byggsektoren og husholdningene, ikke må reduseres, men tvert imot styrkes i årene som kommer. Dette er viktig både for å oppnå alle de klimaresultater som trengs og for å involvere befolkningen i klimadugningen. Derfor må det for Enovas arbeid unngås et ensidig fokus på kortsiktig kostnadseffektivitet i valg av innsatsområder og innsatssektorer.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til sitt alternative budsjett der det foreslås å øke bevilgningen til Enova med 284 mill. kroner på kap. 1825 post 50.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett, der man foreslår å øke støtten til Enova med til sammen 800 mill. kroner: 500 mill. kroner til å inkludere solenergi i husholdningsstøtten og 300 mill. kroner til nullutslippsteknologi i transportsektoren. Sistnevnte forslag til bevilgning er i Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett foreslått bevilget over Transnovas gamle budsjettpost på rammeområde 16 Samferdsel.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De grønne viser til kontinuerlig økende klimagassutslipp fra transportsektoren som viser at tiltaksnivået til nå har fungert dårlig.

Dette medlem viser videre til at modellutvalget av lavutslippsbiler nå er raskt økende, og at tilgang på lade/fylle-punkter i økende grad er den gjenværende flaskehalsen for nasjonal utbredelse av nullutslippsbiler.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der overføringene til

transporttiltak i Enova foreslås økt med 550 mill. kroner i 2015 og 2016 for å sikre raskere utbygging av ladeinfrastruktur, slik at elbiler kan bli et realistisk alternativ i Norge i løpet av få år. Økningen omfatter også 50 mill. kroner til utbygging av hydrogenstasjoner.

ENERGISPARING OG ENERGIEFFEKTIVISERING I HUSHOLDNINGER MV.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, merker seg at regjeringen i statsbudsjettet foreslår en økt satsning på energiøkonomisering- og effektivisering i husholdningene (ENØK). Regjeringen vil stimulere til et grønt skifte i private hjem gjennom etableringen av en rettighetsbasert, ubyråkratisk tilskuddsordning for energisparing og energiomlegging.

Flertallet viser til regjeringsplattformen og samarbeidsavtalen hvor det fremgår at det skal innføres et eget skattefradrag for ENØK-tiltak i husholdningene. Flertallet vil fremheve viktigheten av at dagens ENØK-tilskudd endres til et skattefradrag i henhold til regjeringens politiske plattform.

Flertallet mener en ordning med skattefradrag for ENØK-tiltak i husholdningene må være enkel, effektiv og ubyråkratisk. Det bør utarbeides en teknologinøytral tiltaksliste, som utløser skattefradrag for tiltak som ikke allerede er lønnsomme for husholdningene å gjennomføre.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til forslaget om å øke innsatsen rettet mot ENØK-tiltak i private husholdninger, slik den er foreslått i regjeringen Solbergs samarbeidsavtale med Kristelig Folkeparti og Venstre.

Disse medlemmer stiller seg undrende til at det ikke har vært mulig å få på plass en skattefradagsordning innen 1. januar 2015, og at regjeringen derfor foreslår en begrenset rettighetsbasert støtteordning i statsbudsjettet for 2015. Disse medlemmer mener det er viktig å få avklart rammebetingelsene for ENØK-tiltak i husholdningene, slik at bedrifter som lever av å selge produkter til private husholdninger for å redusere energibruken, ikke blir uforholdsmessig hardt rammet av usikkerheten som har oppstått.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne viser til at det i regjeringens beskrivelse av skatte- og avgiftsopplegget i årets bud-

sjett framgår følgende om regjeringens vurdering av en vid skattefradagsordning:

«Provenytapet ved en slik ordning vil trolig komme opp i flere milliarder kroner.»

Videre skriver regjeringen at:

«Det vil med en slik relativt vid fradagsordning være en glidende overgang mellom energiøkonomiseringstiltak og generelle oppgraderinger av boligen. En vid fradagsordning gjør det også enda gunstigere å investere i bolig sammenlignet med andre investeringer. Det vil ytterligere favorisere boligeiere framfor leietakere. Betydelige beløp vil trolig være støtte til tiltak som uansett ville blitt gjennomført og dermed fungere som en ren inntektsoverføring.»

Disse medlemmer vil rette oppmerksomheten mot at det var regjeringspartiene selv i sin samarbeidserklæring med Kristelig Folkeparti og Venstre, og senere i sin regjeringserklæring, som foreslo å innføre en ENØK-skattefradagsordning. Disse medlemmer har merket seg at regjeringen i stedet for å fremme den modellen de tilsynelatende foretrekker, så argumenterer Finansdepartementet på en overbevisende måte mot en slik ordning.

Disse medlemmer viser til at ordningen ennå ikke er gjennomført. Dette har medført en betydelig belastning for den del av næringslivet som har en forretningsmessig innretning mot ENØK-markedet.

Disse medlemmer har merket seg at regjeringen i stedet for skattefradrag for ENØK, har gitt Enova i oppgave å forvalte en rettighetsbasert støtteordning, med en forventet ekstrakostnad på 150 mill. kroner og med en antatt samlet kostnad på 250 mill. kroner. Disse medlemmer har merket seg at dette vil bety at nye oppgaver for Enova vil beløpe seg til om lag 240 mill. kroner mer, mens det bare stilles 206 mill. kroner ekstra til rådighet. Disse medlemmer har merket seg at usikkerheten rundt innretningen og finansieringen om ENØK-støtten til husholdningene kan være negativ for effektiv gjennomføring av Enovas oppgaver. Disse medlemmer mener derfor at bevilgningene til Enova må økes i tråd med nye oppgaver.

Disse medlemmer foreslår:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett vise hvordan den rettighetsbaserte ordningen for ENØK-støtte til husholdningene kunne vært innrettet og innført med støtte fra Enova på en slik måte at den speiler en framtidig ordning med skattefradrag for tilsvarende investeringer.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne foreslår:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte om hvilke teknologier som skal omfattes av den rettighetsbaserte støtteordningen for ENØK-tiltak, og hvordan regjeringen skal påse at gjennomføringen av en rettighetsbasert støtteordning for ENØK i husholdningene ikke går ut over Enovas muligheter til å løfte sine øvrige, sentrale oppgaver.»

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert statsbudsjett inkludere borettslag i den rettighetsbaserte ordningen med ENØK-tilskudd for husholdningene.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti registrerer at regjeringens varslede skattefradagsordning for energitiltak i husholdningene i regjeringens forslag til statsbudsjett endres til en rettighetsbasert støtteordning. Dette medlem mener at det viktigste uansett hvilken ordning man velger å innføre, er at ordningen faktisk utløser investeringer. Da er første bud at ordningen blir en realitet. For det andre må terskelen for å bruke ordningen være lav, og for det tredje må støtten være attraktiv for husholdningene.

Dette medlem mener at støtteordningen for energitiltak i husholdningene må inkludere en bredde av tiltak i egen bolig, som reduserer behov for tilført energi, inkludert tiltak på bygningskroppen som for eksempel etterisolering, utskifting av vinduer og reduksjon av luftlekkasjer. Tiltak som fjerner bruk av fossil energi må også støttes.

Dette medlem vil understreke at det er den store bredden av tiltak i husholdningene som gjør at vi til slutt får utløst gode klimaresultater. Det må videre presiseres at støtteordningen gjelder alle eierformer, også de som bor i kollektivt eide boformer. Boligselskapene (som foretak) må inkluderes, ettersom de fleste tiltak krever beslutninger tatt av fellesskapet eller av styrene som er valgt til å representere fellesskapet.

Dette medlem undrer seg over at regjeringen i forslaget til statsbudsjett stiller seg tvilende til at ENØK-tiltak i boliger fører til at folk bruker mindre energi, særlig når vi vet at regjeringen i sin egen regjeringserklæring har ambisjoner på dette feltet. Dette medlem vil be regjeringen lese Statistisk sentralbyrås statistikk for husholdningene, som viser det motsatte av hva regjeringen påstår. Norges vass-

drag- og energidirektorat slår også fast at energieffektiviseringstiltak har en effekt.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at energieffektivisering i boligsektoren er et effektivt og nødvendig tiltak for å redusere energibruk og klimagassutslipp.

Dette medlem viser derfor til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås en økt bevilgning til Enova for å gjøre tilbudet om energirådgivning i hjemmet gratis.

SOLCELLE-PRODUKSJON

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at solceller kan gi et verdifullt bidrag til fornybare energiløsninger i Norge, og at Norge har verdensledende solcelleprodusenter som vil ha stor nytte av et hjemmemarked.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at Norge er det landet i Europa som har dårligst utviklet marked for solcelle-løsninger, høyest priser og lavest utbredelse.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener det må sikres at solenergi i form av solceller og solfangere inkluderes i husholdningsordningen, og at det for investering i disse tiltakene bør gis en støtte på 27 prosent av kostnadene med et maksimalt støttetak per husholdning per år. Et slikt støttetak bør etter dette medlems mening være i størrelsesorden 50 000 kroner, men maks støttenivå opp mot 100 000 kroner må vurderes, og endelig nivå på støttetak må vurderes ut fra en utredning av hva som skal til for å utløse investeringer.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås å omdisponere 100 mill. kroner fra øvrige tilskudd til energiomlegging i husholdninger, som avløses av skattefradrag, til en særskilt støtteordning for installasjon av solcellepanel der støttesatsen i introduksjonsfasen er minst 40 pst.

Dette medlem viser til at det i Miljøpartiet De grønnes alternative budsjett foreslås å innføre en ambisjos ordning med skattefradrag for ENØK-investeringer og energiomlegging.

FORNYBAR ENERGIPRODUKSJON TIL HAVS

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at Norge mangler en satsing på oppskalering og kommersialisering av teknologiutvikling for fornybar energiproduksjon til havs, og foreslår derfor at det opprettes en demonstrasjonspark for havvind og eventuelt andre fornybare teknologier til havs, der fullskala teknologipiloter kan testes med tanke på kommersialisering.

Dette medlem viser til sitt alternative budsjett der det derfor foreslås en bevilgning på 100 mill. kroner samt en bevilgningsfullmakt på 400 mill. kroner til dette arbeidet. Parallelt med dette må myndighetene gjennomføre en analyse av mulige konflikter mellom energiproduksjon, fiskeriinteresser og miljøinteresser.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at utvikling av ny energiteknologi i industriell skala forutsetter statlig støtte og risikokapital, så lenge petroleumssektoren dominerer markedet og har svært fordelaktige rammevilkår.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås å bruke 900 mill. kroner til demonstrasjonsprosjekter for havvind gjennom Enova i perioden 2015–2017. Det settes av 300 mill. kroner på budsjettet for 2015. Midlene foreslås tildelt etter samme modell som Enova-støttet landbasert vind før 2012. I tillegg foreslås det midler til å utrede og forberede utlysning av konsesjoner for havvindutbygging over NVEs budsjett.

1.2.11 Kap. 4825 Energiomlegging og utvikling av energi- og klimateknologi

Det foreslås 1 418,0 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en økning på 16,6 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

1.2.12 Kap. 1830 Forskning og næringsutvikling

Det foreslås bevilget 772,8 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en økning på 4,2 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen mener at Norge både har sterke forskningsmiljøer og en betydelig industriell virksomhet som bygger på utnyttelse av våre energi- og petroleumsressurser. Det er av stor betydning med en samordnet og helhetlig politikk for forskning, teknologi og næringsutvikling innenfor energi- og petroleumsområdet.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til inn-

føring av nettoordningen for statlig merverdiavgift, som har medført at 1,5 mill. kroner er flyttet fra kap. 1830 til kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift, post 1 Driftsutgifter under Finansdepartementet.

PETROLEUMSFORSKNING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til at petroleumsnæringen er sentral i norsk økonomi og næringsliv og er en viktig drivkraft i norsk teknologiutvikling. De utnyttede ressursene på norsk sokkel ligger slik til at det vil kreve forskning og teknologiutvinning for særlig å øke utvinningsgraden fra eksisterende felt og øke utvinningen fra modne områder. Flertallet legger til grunn at arbeidet med å forlenge levetiden og øke utvinningsgraden i eksisterende felt må skje på en mest mulig kostnadseffektiv og miljøvennlig måte.

ENERGIFORSKNING

Komiteen mener det er nødvendig å utvikle teknologi og kompetanse som bidrar til effektiv energiomlegging og et miljøvennlig energisystem i Norge. Høyt nivå på forskning på fornybar energi er viktig både for å utvikle ny teknologi og for å redusere kostnadene ved produksjon av alternative energiformer.

Komiteen viser til ENERGIX som er Forskningsrådets hovedaktivitet innenfor miljøvennlig energi, og som skal gi ny kunnskap som fremmer en langsiktig og bærekraftig omstilling av energisystemet, med mer fornybar energi, mer energieffektive løsninger, økt integrasjon mot Europa og økt behov for fleksibilitet.

Komiteen er opptatt av å styrke forsknings-sentrene for fornybar energi (FME-sentrene), for mer kunnskap om fornybar energi, energieffektivisering og CO₂-håndtering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at regjeringen vektlegger en satsing på kunnskap og forskning for å fremskaffe ny viten og utvikling av ny teknologi som bringer verden fremover. Ny kunnskap og innovasjon vil også skape trygge arbeidsplasser. Norge skal være et foregangsland innen miljøvennlig energibruk og energiproduksjon. Regjeringen vil også legge til rette for mer produksjon av fornybar energi.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at ordningen med forskningssentre for miljø-

vennlig energi (FME) skal etablere tidsbegrensede forskingssentre, som har en konsentrert, fokusert og langsiktig forskningsinnsats på høyt internasjonalt nivå for å løse utpekte utfordringer på energi- og miljøområdet.

Dette medlem viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der det foreslås at kap. 1830 post 50 styrkes med 10 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett der man omprioriterer 40 mill. kroner innenfor forskningsmidlene fra petroleumsforskning og over på forskning på fornybar energi, særlig vind og sol. Videre kutter man noe ut over dette i petroleumsforskningen for å få rom for andre store klimasatsinger. Av samme grunn foreslår Sosialistisk Venstreparti også kutt i bevilgning til INTSOK.

Dette medlem understreker videre at Sosialistisk Venstreparti ikke støtter Sundvolden-plattformens punkt om å etablere et FME-senter for Thorium.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås å redusere bevilgningene til petroleumsforskning med 141 mill. kroner og omprioritere dette til forskning på fornybar energi, ved å øke bevilgningene til Forskningssentrene for miljøvennlig energi med 145 mill. kroner.

Dette medlem viser til at omfattende forskningssatsing er en av forutsetningene for at Norge skal kunne gjennomføre et grønt skifte tilstrekkelig raskt nok og i tilstrekkelig stor skala. Dette medlem foreslår at forskningsmidler til fagfelt som kan levere bærekraftige løsninger, nå må prioriteres på bekostning av fagfelt som ikke kan det, og at utgifter til petroleumsforskning som ikke er knyttet til inngåtte kontrakter, kuttes.

1.2.13 Kap. 1840 CO₂-håndtering

Det foreslås bevilget 2 131,0 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en reduksjon på 8,4 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen mener at Norge i lys av våre internasjonale forpliktelser for teknologiutvikling og -overføring, jamfør Klimakonvensjonen artikkel 4.1 (c) og 4.3 og Kyotoprotokollen artikkel 2, har et medansvar for å bidra til utvikling av teknologi som reduserer CO₂-utslipp.

Komiteen merker seg at det avsluttede fullskalaprojektet og TCM på Mongstad har gitt betydelig verdi i form av teknologiutvikling, modning og læring, og konstaterer at denne kunnskapen spres internasjonalt og slik bidrar til at fremtidige prosjekter med større sannsynlighet kan lykkes.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, mener utvikling av teknologi for CO₂-håndtering er avgjørende for vår evne til å redusere globale klimagassutslipp. Både FNs klimapanel og Det internasjonale energibyrået fremhever dette som den viktigste enkeltstående teknologien for å redusere klimagassutslipp, og støtter Norges uttalte ambisjon om å spille en ledende rolle i utviklingen av teknologi for CO₂-håndtering.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til at de eneste europeiske storskala CO₂-håndteringsprosjektene i drift er de norske prosjektene Sleipner, Gudrun og Snøhvit. Dette flertallet påpeker at flere norske forskningsinstitusjoner og bedrifter har opparbeidet seg internasjonalt anerkjent kunnskap om CO₂-håndtering som kan bidra til teknologiutvikling og kostnadsreduksjoner.

Dette flertallet viser til at det er bevilget 100 mill. kroner til et nytt CO₂-laboratorium ved NTNU i statsbudsjettet for 2014. Både SINTEF, NTNU, IFE og andre norske forskningsmiljøer bidrar med fremragende forskning på dette området. Det er også et pilotprosjekt i Grenland, som vil gi verdifull kunnskap om rensing av røykgass fra industriutslipp.

Et tredje flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, viser til at den rød-grønne regjeringen måtte forlate målet om et fullskala renseanlegg på Mongstad etter valget i 2013, og at flertallet i kontroll- og konstitusjonskomiteen rettet sterk kritikk mot gjennomføringen av prosjektet under den rød-grønne regjeringen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti merker seg at bevilgningen på dette kapittel trekkes betydelig ned i forhold til saldert budsjett 2014, og konstaterer at regjeringen reduserer både aktivitet og ambisjonsnivå på CO₂-håndtering.

STRATEGI

Komiteen noterer seg at arbeidet med CO₂-håndtering i Norge har gitt norsk industri og teknologimiljøer betydelig kompetanse. Komiteen anser det som et selvstendig mål at norsk industri og teknologimiljøer får en sterk posisjon på CO₂-håndtering internasjonalt så vel som i Norge. Alle kjente anslag og vurderinger av behovet for CO₂-håndtering på eksisterende og nye utslippspunkter tilsier at dette vil bli et omfattende marked i fremtiden.

Komiteen merker seg at støtte til CO₂-håndtering i utlandet er en sentral del av regjeringens strategi, og forventer at det blir mulig for norsk industri og teknologimiljøer å delta i konkurransen som tilbydere av teknologi, varer og tjenester.

Komiteen anerkjenner kompleksiteten i arbeidet med å utvikle og å legge til rette for bruk av teknologi for CO₂-håndtering. Arbeidet krever innsats på flere områder: Internasjonal klimapolitikk og regulatoriske rammer, forskning og utvikling og utvikling av forretningsmodeller.

Komiteen anerkjenner videre behovet for fortsatt sterk innsats på forskning og utvikling, men vil også peke på behovet for at teknologien snarest blir tatt i bruk, slik at teknologien får den rollen den skal fylle i arbeidet for å redusere globale CO₂-utslipp både nasjonalt og internasjonalt. Det finnes i dag på global basis 22 fullskala CO₂-håndteringsanlegg i drift eller under bygging.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at regjeringen i statsbudsjettet har lagt fram en strategi for CO₂-håndtering. Regjeringen har i denne presentert et bredt spekter av tiltak innenfor forskning og utvikling, fullskala demonstrasjon i Norge og internasjonal satsing på CO₂-håndtering. Hovedmålet med strategien er å identifisere tiltak som kan bidra til teknologiutvikling og kostnadsreduksjoner innenfor CO₂-håndtering. Strategien inkluderer regjeringens ambisjon om å få på plass minst ett fullskalaanlegg for fangst og lagring av CO₂ innen 2020.

Flertallet er enig med regjeringen i at geografisk plassering av et fullskalaanlegg for fangst og lagring av CO₂ er i utgangspunktet underordnet, så lenge det bidrar til nødvendig teknologiutvikling og kostnadsreduksjoner.

Flertallet viser til at det i strategien legges opp til å videreføre kartleggingen av mulige fullskalaprosjekter i Norge – uavhengig av den internasjonale satsingen. Flertallet er fornøyd med at regjeringen vil ta stilling til det videre arbeidet for fullska-

la CO₂-håndtering i Norge når resultatet av dette arbeidet foreligger.

Flertallet viser til at regjeringen parallelt med arbeidet med fullskala demonstrasjon av CO₂-håndtering i Norge, har svart positivt på en forespørsel fra Europakommisjonen om å delta i et samarbeid med minst to andre europeiske land for å medvirke til å realisere et europeisk CO₂-håndteringsprosjekt. Regjeringen skriver i strategien at ROAD-prosjektet i Nederland i dag er det mest modne prosjektet i Europa, og det vil være en aktuell kandidat. Flertallet støtter regjeringens vurdering og er fornøyd med at regjeringen foreslår å øke tilsagnsfullmakten med 125 mill. kroner til dette formålet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti konstaterer at regjeringens strategi for arbeidet med CO₂-håndtering nå foreligger, ett år etter at pågående arbeid ble stilt i bero i påvente av ny strategi.

Disse medlemmer merker seg at strategien med å utvikle og legge til rette for bruk av teknologi for CO₂-håndtering er uforpliktende og bringer lite nytt inn i arbeidet. Strategiens tiltakspunkter preges på den ene side av videreføring av pågående arbeid, og på den andre side mangel på ambisjoner for utvikling av norske CCS-prosjekter og tanker om potensial for norsk industri og teknologimiljøer.

Disse medlemmer foreslår:

«Stortinget ber regjeringen i løpet av vårsesjonen legge fram en egen sak om Norges CCS-strategi med et konkret forslag til hvordan man i tråd med klimaforliket kan etablere et fullskala CO₂-fangst- og lagringsanlegg i Norge.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at det må en kraftfull innsats til utover de tiltak som strategien angir for å øke antallet fullskala CO₂-håndteringsanlegg internasjonalt, og at dette kan gjøres ved å arbeide for at Verdensbanken og andre internasjonale finansieringsinstitusjoner stiller krav om at utslippskilder som får finansiering helt eller delvis skal være forberedt for CCS. Nasjonalt må det legges frem forpliktende planer for rensing av norske punktutslipp hvor staten sikrer økonomiske og andre rammevilkår som kan utløse minst ett slikt prosjekt.

Disse medlemmer vil også peke på at inntil vi får en pris på utslipp og/eller forretningsmodeller som gir inntekter på salg av fanget CO₂, vil det være behov for statlig bidrag til dekning av merkostnad ved drift av CCS på norske punktutslipp.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at reduksjonen i kapitlet skyldes blant annet innføring av nettoordningen for statlig merverdiavgift, som har medført at 1 mill. kroner er flyttet fra kap. 1840 til kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift, post 1 Driftsutgifter under Finansdepartementet.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil påpeke at de to sentrale tiltakene for å nå målet om å realisere minst ett CO₂-fangst- og lagringsprosjekt i Norge er for det første å utlyse en konkurranse der ett prosjekt får statsstøtte for å bygge et karbonfangst-anlegg, og for det andre å klargjøre sokkelen for lagring av CO₂.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett der det settes av penger til å styrke dette arbeidet, samt at det foreslås en tilsagnsfullmakt på 500 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås avsatt 50 mill. kroner til å forberede utlysning av prosjekter for CO₂-rensing i tungindustrien.

Dette medlem mener det bør settes en tidsfrist for når alle nye store punktutslipp skal være renset eller fjernet, og at utlysningen av prosjekter for tungindustrien må sees i sammenheng med dette.

GASSNOVA SF

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, merker seg at hovedårsaken til reduksjonen i administrasjonstilskudd til Gassnova skyldes at planleggingen av fullskala CO₂-håndtering på Mongstad er avsluttet. Det vil derfor ikke bevilges midler til dette arbeidet i budsjettet for 2015. Midler til kartlegging av fullskala CO₂-håndtering i Norge dekkes av tidligere bevilgninger.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne merker seg at bevilgningene til administrasjonstilskudd og TCM-engasjementsoppfølging ikke blir kostnadsjustert og derfor i realiteten får et kutt.

FORSKNINGSTJENESTER TCM DA

Komiteen merker seg at resultatene fra det første hele driftsåret er gode, og at anlegget fyller sin tiltenkte funksjon som arena for utvikling, testing og kvalifisering av teknologi.

Komiteen er tilfreds med at det arbeides med å få driftskostnadene ned i samarbeid med partnerne i TCM DA, men mener at innsatsen for å få flere samarbeidspartnere til å teste alternative teknologier er viktig for å få en mest mulig effektiv bruk av anlegget.

LÅN TCM DA

Komiteen viser til at god utnyttelse av anleggene er en viktig suksessfaktor, og merker seg omtalen av det betydelige potensialet som ligger i utbygging av det ledige arealet og ytterligere testaktiviteter i mindre skala.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til avtalen som er inngått med Kristelig Folkeparti og Venstre om statsbudsjettet for 2015 hvor den foreslåtte bevilgningen for 2015 til TCM er redusert med 28 mill. kroner.

Flertallet legger til grunn at Gassnova sammen med øvrige eiere av TCM arbeider videre med videreutvikling av teknologiseret innenfor den disponible budsjettrammen for å gi en god utnyttelse av de investeringer som er gjort på TCM, herunder om dette omfatter utbedring av eksisterende anlegg eller andre investeringer ved teknologiseret. Aktiviteten på TCM må også ses i sammenheng med arbeidet internasjonalt når det gjelder testing, utvikling og kvalifisering av teknologi og fangst av CO₂.

Flertallet foreslår å redusere post 72 med 28 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett, slik det fremkommer i Prop. 1 S (2014–2015), men innenfor vedtatte budsjettrammer slik det følger av Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015).

Flertallet foreslår at kap. 1840 post 72 bevilges med 37 000 000 kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at teknologiseret på Mongstad er et bærende element i regjeringens foreslåtte strategi for CO₂-håndtering. Regjeringen foreslår derfor å bevilge 65 mill. kroner til modifikasjon, vedlikehold og videreutvikling av anlegget. Dette kommer i tillegg til utgifter til drift av teknologiseret på 227,5 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at regjeringens foreslåtte bevilgning vil gjøre det mulig å teste nye, lovende teknologier, men også mindre modne teknologier, på senteret.

Disse medlemmer viser til den inngåtte budsjettavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, hvor de vil redusere

post 72 med 40 mill. kroner under overskriften «Ingen nye investeringer ved testsenteret på Mongstad (TCM)». Dette innebærer at det ikke blir mulig å teste andre teknologier enn det som det er infrastruktur for i dag. Dette reduserer muligheten for en bedre utnyttning av de investeringene som allerede er gjort på teknologiseret, jf. «Regjeringas strategi for arbeidet med CO₂-handtering».

Disse medlemmer konstaterer at flertallet ikke har noen ambisjoner for utvikling av teknologi for fangst av CO₂. Dette står i sterk kontrast til de store teknologiskapene som har og skal teste sine teknologier ved TCM.

Disse medlemmer viser videre til beregninger fra IEA, som viser at karbonfangst og lagring kan stå for så mye som 15–20 pst. av de nødvendige utslippskutt, og at uten denne teknologien vil de nødvendige utslippsreduksjoner bli 40 pst. dyrere.

Disse medlemmer konstaterer at det borgerlige stortingsflertallet etter valget har redusert sine bevilgninger til TCM til en sjettedel av hva regjeringen Stoltenberg II foreslo i sitt budsjett for 2014.

1.2.14 Kap. 4840 CO₂-håndtering

Det foreslås 1 215,0 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en reduksjon på 62,2 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Ved Stortingets vedtak av 20. juni 2014 ble post 80 Renter, TCM DA og post 86 Avdrag, TCM DA redusert med henholdsvis 11 mill. kroner og 3 mill. kroner, jf. Prop. 93 S og Innst. 260 S (2013–2014).

1.2.15 Kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten

SDØEs andel av investeringene på kontinentalsokkelen forventes for 2015 å bli 38 000,0 mill. kroner, som er en økning på 26,7 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen har merket seg at SDØEs andel av investeringene på kontinentalsokkelen for 2015 er estimert til om lag 38 000 mill. kroner, som er en økning på 8 000 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2014. Komiteen har merket seg at de største investeringene for SDØE i 2015 knytter seg til høye boreinvesteringer og modifikasjonsprosjekter på felt som Troll, Gullfaks og Oseberg.

Komiteen har merket seg at det er inngått kontraktsmessige forpliktelser for SDØE relatert til utbygging av nye felt, og at disse investeringsforpliktelsene ved utgangen av 2013 var på 30,5 mrd. kroner for hele utbyggingsperioden.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås å redusere investeringer i regi av Petoro fra 38 000 mill. kroner til 30,5 000 mill. kroner, ved å kutte petroleumsinvesteringer som ikke er bundet til inngåtte kontrakter. Kraftige reduksjoner i SDØEs investeringer vil på sikt få konsekvenser for Petoros driftsbudsjetter.

1.2.16 Kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten

Det budsjetteres med 153 400,0 mill. kroner i 2015, som er en økning på 7,1 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen har merket seg at driftsresultatet for SDØE er budsjettert til 121 000 mill. kroner, en økning på 5 500 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2014.

2. Rammeområde 13 – Miljø

Oversikt over bevilgningsforslagene på de ulike kapitler og poster under rammeområde 13 i Prop. 1 S (2014–2015).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 13

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S (2014-2015)
Utgifter			
<i>Kommunal- og moderniseringsdepartementet</i>			
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	1	Driftsutgifter	254 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	463 000 000
	30	Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund, kan overføres	20 700 000

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S (2014-2015)
<i>Klima- og miljødepartementet</i>			
1400		Klima- og miljødepartementet	
	1	Driftsutgifter	213 181 000
	21	Spesielle driftsutgifter	61 069 000
	62	Den naturlige skolesekken	2 500 000
	65	Områdesatsing i byer, kan overføres	10 000 000
	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmenntilretteleggende miljøstiftelser	54 705 000
	71	Internasjonale organisasjoner	42 477 000
	74	Tilskudd til AMAP, kan overføres	4 000 000
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres	30 507 000
	79	Tilskudd til kulturminneforvaltning	16 998 000
1406		Miljøvennlig skipsfart	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 111 000
1408		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	
	1	Driftsutgifter	14 200 000
1409		MAREANO	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	27 362 000
1410		Miljøforskning og miljøovervåking	
	21	Miljøovervåking og miljødata	165 625 000
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	167 647 000
	51	Forskningsprogrammer m.m.	200 576 000
	53	Internasjonalt samarbeid om miljøforskning	6 760 000
	54	Artsprosjektet m.m.	29 850 000
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	40 810 000
	72	Tilskudd til GenØk - Senter for biosikkerhet	11 900 000
	73	Infrastrukturtiltak til miljøinstituttene	12 433 000
1420		Miljødirektoratet	
	1	Driftsutgifter	586 860 000
	21	Spesielle driftsutgifter	125 078 000
	22	Statlige vannmiljøtiltak	183 940 000
	23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet	86 108 000
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, kan overføres	23 817 000
	31	Tiltak i verneområder, kan overføres	46 600 000
	35	Statlige erverv, nytt skogvern, kan overføres	121 112 000
	39	Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79 ..	31 649 000
	61	Tilskudd til klimatilpassingstiltak	2 000 000
	69	Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79 ..	41 120 000
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, kan overføres	22 600 000
	72	Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt, overslagsbevilgning	150 755 000
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, kan overføres	68 077 000
	74	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien	300 000 000
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, overslagsbevilgning	420 000 000
	76	Refusjonsordninger, overslagsbevilgning	93 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S (2014-2015)
	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m.	8 149 000
	78	Friluftsførmål, kan overføres	137 275 000
	79	Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69 ..	1 306 000
	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv, kan overføres, kan nyttes under post 21	25 521 000
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper, kan overføres, kan nyttes under post 21	33 439 000
	84	Internasjonalt samarbeid	1 782 000
	85	Naturinformasjonssentre, kan overføres	47 720 000
1425		Vilt- og fisketiltak	
	1	Driftsutgifter	12 803 000
	21	Spesielle driftsutgifter	26 072 000
	70	Tilskudd til fiskeformål, kan overføres	11 000 000
	71	Tilskudd til viltformål, kan overføres	27 600 000
1429		Riksantikvaren	
	1	Driftsutgifter	130 159 000
	21	Spesielle driftsutgifter	67 953 000
	50	Tilskudd til samisk kulturminnearbeid	3 399 000
	60	Kulturminnearbeid i kommunene	4 000 000
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, kan overføres	29 605 000
	71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kulturlandskap, kan overføres	114 375 000
	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, kan overføres	50 432 000
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, kan overføres	44 997 000
	74	Tilskudd til fartøyvern, kan overføres	56 329 000
	75	Tilskudd til fartøyvernssentrene, kan overføres	6 726 000
	77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet, kan overføres	7 964 000
	79	Tilskudd til verdensarven, kan overføres	38 227 000
1432		Norsk kulturminnefond	
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak	65 487 000
1471		Norsk Polarinstitut	
	1	Driftsutgifter	213 872 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	66 160 000
	50	Stipend	496 000
1472		Svalbard miljøvernfond	
	50	Overføringer til Svalbard miljøvernfond	14 650 000
1474		Fram - Nordområdesenter for klima- og miljøforskning	
	50	Tilskudd til statlige mottakere, kan overføres, kan nyttes under postene 01 og 70	24 177 000
	70	Tilskudd til private mottakere, kan overføres, kan nyttes under postene 01 og 50	28 000 000
1481		Klimakvoter	
	1	Driftsutgifter, kan overføres	8 746 000

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S (2014-2015)
	22	Kvotekjøp, generell ordning, kan overføres	306 300 000
	23	Kvotekjøp, statsansattes flyreiser, kan overføres	1 500 000
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	1	Driftsutgifter	82 686 000
	73	Klima- og skogsatsingen, kan overføres	2 909 998 000
<i>Statens forretningsdrift</i>			
2465		Statens kartverk	
	24	Driftsresultat:	0
	1	Driftsinntekter	-1 066 600 000
	2	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	1 047 127 000
	3	Avskrivninger	17 080 000
	4	Renter av statens kapital	2 393 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	25 700 000
		Sum utgifter rammeområde 13	8 793 632 000
Inntekter			
<i>Inntekter under departementene</i>			
3595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	1	Gebyrinntekter tinglysing	371 500 000
4400		Klima- og miljødepartementet	
	2	Diverse inntekter	396 000
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	1 628 000
4420		Miljødirektoratet	
	1	Oppdrag og andre diverse inntekter	1 401 000
	4	Gebyrer, forurensningsområdet	34 587 000
	6	Gebyrer, fylkesmannsembetenes miljøvern avdelinger	27 752 000
	7	Gebyrer, kvotesystemet	10 895 000
	8	Gebyrer, naturforvaltningsområdet	4 618 000
	9	Internasjonale oppdrag	7 000 000
4429		Riksantikvaren	
	2	Refusjoner og diverse inntekter	4 152 000
	9	Internasjonale oppdrag	1 176 000
4471		Norsk Polarinstitutt	
	1	Salgs- og utleieinntekter	10 368 000
	3	Inntekter fra diverse tjenesteyting	57 144 000
	21	Inntekter, Antarktis	12 764 000
4481		Salg av klimakvoter	
	1	Salgsinntekter	335 500 000
		Sum inntekter rammeområde 13	880 881 000
		Netto rammeområde 13	7 912 751 000

2.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 13 Miljø

2.1.1 Innledning

Komiteen har ved Stortingets vedtak 16. oktober 2014 fått tildelt kapitler under rammeområde 13 Miljø, jf. Innst. 1 S (2014–2015). Ved Stortingets vedtak 1. desember 2014 er netto utgiftsramme for rammeområde 13 fastsatt til kr 7 955 658 000, jf. Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015).

2.1.2 Høyre og Fremskrittspartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Høyre, Nikolai Astrup, Tina Bru, Odd Henriksen og Eirik Milde, og fra Fremskrittspartiet, Jan-Henrik Fredriksen og Oskar J. Grimstad, mener at miljø- og klimautfordringene er globale utfordringer som krever både nasjonal og internasjonal handling. Disse medlemmer legger til grunn at Norge er en pådriver for en ambisiøs, internasjonal klimaavtale i Paris i 2015.

Disse medlemmer mener at generasjonsperspektivet, forvalteransvaret og føre-var-prinsippet må ligge til grunn for utforming av all politikk, og at miljø- og klimapolitikk derfor må danne en ramme rundt alle våre politiske satsingsområder. Norge har teknologi, kompetanse og kapital som kan yte viktige bidrag til klima- og miljøarbeidet, både nasjonalt og internasjonalt.

Disse medlemmer mener at målet om omstilling for et lavutslippssamfunn innen 2050 gir oss store muligheter til ny verdiskaping, nytt grønt næringsliv og et bærekraftig miljø for fremtidens generasjoner. Disse medlemmer vil derfor prioritere klimatiltak som er kostnadseffektive, eller som kan bidra til teknologiske paradigmeskift innen transport-, industri-, kraft- og byggesektorene. Disse medlemmer vil føre en politikk som bidrar til et grønt skifte både i Norge og internasjonalt.

Disse medlemmer mener at grepene som tas i statsbudsjettet for 2015, og budsjettforliket i Stortinget mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre den 21. november 2014, representerer et nødvendig taktskifte i klima- og miljøpolitikken i Norge.

KLIMATILTAK

Disse medlemmer er tilfreds med at regjeringen har fremmet en rekke tiltak for å forsterke klimaforliket og redusere utslippene i Norge. Mange av tiltakene ble fremmet i forrige periode, men ble nedstemt av den daværende regjeringen.

Disse medlemmer mener at Norges klima- og skogsatsing er viktig både for å begrense klima-

gassutslipp og for å bevare biologisk mangfold. Satsingen har i tillegg en rekke andre positive effekter for økosystemtjenester og økonomisk og sosial utvikling. Disse medlemmer er derfor svært tilfreds med at regjeringen legger opp til å videreføre klima- og skogsatsingen frem til 2020, og at satsingen forsterkes i 2015.

Disse medlemmer mener at løsningen på klimautfordringen ligger i å utvikle og ta i bruk ny teknologi som gir lavere klimagassutslipp, og er derfor glad for at kunnskap, herunder økt satsing på forskning og utvikling, er et av regjeringens hovedsatsingsområder. Disse medlemmer viser til at regjeringen har styrket fondskapitalen i Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging og at miljøteknologiordningen under Innovasjon Norge styrkes betydelig i 2015, noe som vil gi større muligheter for industrien og næringsaktører til å utvikle og ta i bruk ny teknologi som reduserer utslipp.

Disse medlemmer mener sterkere satsing på jernbanen, større bevilgninger til kollektivtrafikk i de store byområdene og nye retningslinjer for miljøvennlig stedsutvikling, er vesentlig for å nå målet om at trafikkveksten i Norge skal tas med kollektiv, sykkel og gange, og er derfor fornøyd med at regjeringen prioriterer dette arbeidet.

Disse medlemmer mener offentlig sektor har et betydelig potensial for å bidra til å skape et marked for klima- og miljøvennlige løsninger, og ta i bruk teknologi som reduserer utslipp. Offentlig sektors innkjøpsbudsjett er på 400 mrd. kroner hvert år. Disse medlemmer viser til budsjettavtalen med samarbeidspartiene, der det fremkommer at det skal stilles miljøkrav ved alle nye fergeanbud. Dette kan bidra til å skape et marked for ny miljøteknologi og grønne arbeidsplasser.

Disse medlemmer mener vi må ta markedet i bruk i miljøets tjeneste gjennom å gjøre det attraktivt å velge miljøvennlig i hverdagen. Disse medlemmer er derfor tilfreds med at regjeringen innfører et rettighetsbasert ENØK-tilskudd for husholdningene, som skal virke inntil et skattefradrag for ENØK-tiltak er innført. Disse medlemmer viser videre til at avgiftsfordelene for elbiler beholdes i 2015, og at det vil bli billigere å kjøpe plug-in-hybridbiler i 2015. Disse medlemmer mener dette vil stimulere flere til å kjøpe miljøvennlige kjøretøy.

Disse medlemmer mener bærekraftig biodrivstoff kan være et effektivt virkemiddel for å redusere utslippene fra veitrafikken i Norge. Disse medlemmer er derfor tilfreds med at innblandingen av biodrivstoff i fossilt drivstoff vil øke fra 3,5

pst. i 2014 til 5,5 pst. i 2015. I tillegg innføres full veibruksavgift for LPG og naturgass, noe som vil gjøre biogass mer konkurransedyktig. Disse medlemmer viser til regjeringsplattformen, der det fremgår at miljøvennlig drivstoff skal ha langsiktige og gode rammevilkår. Dette vil kunne stimulere forskning, innovasjon og kommersialisering av bærekraftig drivstoff.

BIOLOGISK MANGFOLD

Disse medlemmer viser til at mangfoldet av livsformer er grunnlaget for menneskets eksistens, livskvalitet og velferd. Det biologiske mangfoldet er utviklet naturlig over lang tid og gjennom kulturpåvirkning. Disse medlemmer vil ta vare på det biologiske mangfoldet for kommende generasjoner, og mener at det gjøres best gjennom en kombinasjon av vern og bærekraftig bruk. Disse medlemmer mener at vern av skog er viktig for å bevare naturmangfoldet. Samtidig understreker disse medlemmer verdien av privat eiendomsrett og at grunneiere som får sin grunn vernet, derfor får full erstatning for de økonomiske konsekvenser av vernevedtaket. Disse medlemmer viser til at bevilgningene til frivillig vern av skog videreføres på et høyt nivå i 2015.

Disse medlemmer peker på at tap av biologisk mangfold må stanses innen 2020. Disse medlemmer er derfor tilfreds med at regjeringen og samarbeidspartiene prioriterer dette arbeidet i statsbudsjettet for 2015.

Disse medlemmer mener arbeidet med å begrense tap av biologisk mangfold må prioriteres, og imøteser regjeringens varslede handlingsplan på dette området. Kunnskap om naturen er avgjørende for å ta vare på truede arter og naturtyper. Disse medlemmer vil derfor prioritere kartlegging av arts mangfoldet i Norge, og viser til at dette området styrkes betydelig i 2015. Bedre forståelse for og kunnskap om artene og naturtypene i Norge kan ha stor samfunnsøkonomisk verdi, utover egenverdien som ligger i å ta vare på naturen og forvalte den til beste for kommende generasjoner.

Disse medlemmer viser til at Norge har et ansvar for å bevare den atlantiske villaksen. Bevaring og styrking av landets villaksbestander er en prioritert oppgave. Parasitten *Gyrodactylus salaris* (gyro) er en av de største truslene mot bestandene i dag. Disse medlemmer mener det er viktig at tempoet i bekjempelsen av *Gyrodactylus salaris* opprettholdes, og viser til at dette området styrkes betydelig i 2015. Disse medlemmer viser til at lak-

sesperren i Driva skal realiseres, og at bevilgningene til kalking av vassdrag økes betydelig i 2015.

VERN OG EIENDOMSRETT

Disse medlemmer understreker verdien av privat eiendomsrett. Disse medlemmer anser den private eiendomsretten som viktig både som prinsipp og som virkemiddel for å sikre en klok og langsiktig forvaltning av ressursene. Den private eiendomsretten skal respekteres, og disse medlemmer mener at grunneiere som får sin grunn vernet, må få full erstatning for de økonomiske konsekvenser av vernevedtaket. Disse medlemmer mener videre at våre naturressurser må forvaltes langsiktig, men dette må ikke være til hinder for næringsutvikling som ikke går på bekostning av verneverdiene.

ROVDYR

Disse medlemmer mener at Norge skal sikre overlevelsen av de fire store rovdyrene: bjørn, ulv, gaupe og jerv, samt kongeørn. Disse medlemmer peker på at det følger av Norges internasjonale forpliktelser i Bern-konvensjonen å ha levedyktige bestander av de store rovdyrene innenfor artenes naturlige utbredelsesområde. Disse medlemmer understreker at vi samtidig må ta vare på menneskenes levevilkår i de berørte områdene. Disse medlemmer mener at all forvaltning av rovdyr skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap. Videre skal det legges vekt på regional forvaltning, respekt for eiendomsretten, og enkeltmenneskers og lokalsamfunns livskvalitet.

MILJØGIFTER

Disse medlemmer er bekymret for miljøtilstanden i mange av landets fjorder, havner og innsjøer med hensyn til høye konsentrasjoner av miljøgifter. Mye av dette er historisk forurensning som representerer en betydelig belastning for naturmiljøet. Disse medlemmer mener det er behov for effektiv og helhetlig gjennomføring av oppryddingsaktiviteter i forurenset sjøbunn, og er derfor tilfreds med at bevilgningen til slike tiltak foreslås økt i 2015.

FRILUFTSLIV

Disse medlemmer viser til at friluftsliv har en egenverdi. Samtidig er satsing på friluftsliv viktig i det forebyggende helsearbeidet. Å legge til rette for at flere tar del i friluftslivet, kommer seg ut i frisk luft og får mosjon, kan gi betydelige innsparinger med hensyn til senere behandling i det psykiske og soma-

tiske helsevesenet. Disse medlemmer er derfor svært tilfreds med at friluftslivets stilling styrkes ytterligere i 2015, og at det legges til rette for enda flere aktiviteter i Friluftslivets år.

KULTURMINNER

Disse medlemmer mener at kulturminner er avgjørende for å forstå norsk kulturarv og historie. Vern gjennom bruk og verdiskaping er temaer på den politiske dagsorden som stadig blir viktigere. Disse medlemmer er tilfreds med at kulturminnearbeidet styrkes i 2015.

2.1.3 Arbeiderpartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Åsmund Aukrust, Eva Kristin Hansen, Per Rune Henriksen, Anna Ljunggren og Terje Aasland mener klimapolitikken må danne en ramme rundt all politikk. Både utslippsreduksjoner og klimatilpassing angår de fleste departement og politikkområder. Skal vi lykkes i å nå målet om et lavutslippssamfunn i 2050 mener disse medlemmene at Norges klimainnsats må styrkes både innenlands og utenlands. Disse medlemmer mener 2015 vil bli et avgjørende år i nasjonal og internasjonal klimapolitikk. Det internasjonale klimapanelet og flere andre aktører har den seneste tiden presentert rapporter som understreker alvoret i klimaproblemet, og som tegner et dystert bilde av framtiden dersom vi ikke lykkes i klimapolitikken. Slik disse medlemmer ser det, vil de politiske vedtakene som fattes i denne stortingsperioden være avgjørende for hvordan Norges utvikling mot lavutslippssamfunnet skal være. Disse medlemmer mener derfor det er oppsiktsvekkende at regjeringen i en slik tid har valgt å legge fram et budsjett som tar Norge i feil retning i klimapolitikken.

Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett hvor viktige grep for å ta Norge mot lavutslippssamfunnet er gitt prioritet. Disse medlemmer mener Norge har et kompetanse-, kunnskaps- og teknologigrunnlag som setter oss godt i stand til å møte utfordringene og legge grunnlaget for grønne arbeidsplasser og klimavennlig vekst i Norge.

Disse medlemmer er av den oppfatning at klimaendringene er en av de største utfordringene verden står overfor. Klimaendringene er allerede i gang både i Norge og i resten av verden. Dersom vi

ikke lykkes med å holde den globale oppvarmingen under to grader vil dette føre til dramatiske og uoversiktlige konsekvenser. Disse medlemmer viser til at Norge har påtatt seg en rolle som pådriver i internasjonal klimapolitikk, særlig gjennom arbeidet med klima- og skoginitiativet. Disse medlemmer mener at den rollen må vi bygge videre på i tiden som kommer, og særlig inn mot det viktige klimatoppmøtet i Paris neste år. Disse medlemmer mener at en internasjonal avtale er avgjørende for en effektiv klimapolitikk, samtidig må den konkrete klimapolitikken vedtas av landene.

Disse medlemmer viser til at det er gjort mye riktig i norsk klimapolitikk. Utslippsveksten har stanset, og CO₂-intensiteten i norsk økonomi har falt betydelig siden 1990. Dette er likevel ikke nok. Skal vi nå målene våre må norske utslipp videre ned, og det må skje raskere. Effektiv klimapolitikk griper inn i alle politikkområder. Disse medlemmer mener det er viktig å gi klimapolitikken en rolle som ramme for resten av politikken. Disse medlemmer har merket seg at regjeringens forslag til statsbudsjett ikke gir klimapolitikken denne rollen.

Disse medlemmer viser til sitt alternative statsbudsjett for 2015 som inneholder en stor satsing på klimapolitikk, og hvor det brukes et bredt sett med virkemidler. Disse medlemmer viser til at dette budsjettet styrker satsingen på fornybar energi, energieffektivisering og klimateknologi. Disse medlemmer viser videre til at skogvernet styrkes, at det skal tilrettelegges for friluftsområder og at natur og naturmangfold skal kartlegges. Gjennom budsjettet legges det også opp til å tilrettelegge bedre for friluftsliv i skolen og øke tilskuddet til frivillige organisasjoner.

Disse medlemmer viser til finansinnstillingen (Innst. S 2 (2014-2015)) hvor rammeområde 14 blir ytterligere forsterket. Disse medlemmer viser til at statlige vannmiljøtiltak styrkes utover regjeringens forslag. Dette innebærer en satsing på både kalking av og oppstart av fiskesperre i Driva. Disse medlemmer har merket seg at regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti og Venstre nuller ut satsingen på kjøp av klimakvoter. Disse medlemmer mener at kjøp av klimakvoter er et viktig bidrag for å nå våre internasjonale klimaforpliktelser og har derfor valgt å bevilge 100 mill. kroner til dette formålet.

Arbeiderpartiets hovedprioriteringer under rammeområde 13:

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	A
Utgifter rammeområde 13 (i tusen kroner)				
1400		Klima- og miljødepartementet		
	62	Den naturlige skolesekken	2 500	4 000 (+1 500)
	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmennnyttige miljøstiftelser	54 705	60 005 (+5 300)
1420		Miljødirektoratet		
	22	Statlige vannmiljøtiltak	183 940	253 940 (+70 000)
	29	Kartlegging av natur	0	50 000 (+50 000)
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	23 817	60 017 (+36 200)
	35	Statlige erverv, nytt skogvern	121 112	349 112 (+228 000)
	78	Friluftsmål	137 275	181 975 (+44 700)
1481		Klimakvoter		
	22	Kvotekjøp, generell ordning	306 300	100 000 (-206 300)
Sum utgifter rammeområde 13.....			8 793 632	9 023 032 (+229 400)
Inntekter rammeområde 13 (i tusen kroner)				
Sum inntekter rammeområde 13.....			880 881	880 881 (0)
Sum netto rammeområde Miljø			7 912 751	8 142 151 (+229 400)

2.1.4 Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti, Rigmor Andersen Eide, viser til at FNs klimarapport har vist oss at klimaendringene ikke skjer i en fjern fremtid. De skjer nå. Derfor er det behov for å forsterke klima- og miljøtiltakene i budsjettet. Dette medlem vil innenfor rammeområde 13 foreslå endringer som bidrar til økt innsats innen klima, naturmangfold og friluftsliv.

Dette medlem mener avgiftspolitikken er et velegnet virkemiddel for å endre forbrukeratferd og påvirke folks holdninger. Den bør brukes til å flytte samfunnet i miljøvennlig retning. Her har Norge et stort forbedringspotensial for å øke miljøavgiftene på utslipp. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett og finansinnstillingen hvor det ble foreslått omprioriteringer i skatte- og avgiftsopplegget på om lag 3,5 mrd. kroner for å gi et grønnere skattesystem.

Dette medlem viser til at det allerede i 2013 i en faglig rapport fra Miljødirektoratet, Landbruksdirektoratet og Skog og landskap ble dokumentert hvordan man kan tilplante minst 50 000 dekar per år over en 20-årsperiode med akseptable effekter for naturmangfold og andre miljøverdier. Den faglige utredningen presenterte et helhetlig opplegg for hvordan tiltaket kan gjennomføres i praksis, herunder kriterier for prioritering av egnede arealer. Utredningen anbefalte en bevilgning på 15 mill. kroner til tiltaket i oppstartsåret. Det faglige grunnlaget var på plass slik at oppstart kunne funnet sted allerede i 2014. Dette medlem viser til at regjeringen i sitt forslag avsetter 3 mill. kroner i 2015 som starten på en treårig pilotfase, blant annet begrunnet i at man skal høste erfaring med klimaeffekten ved skogplanting før tiltaket oppskaleres. Dette medlem mener det ikke er behov for en slik pilotfase, da tiltaket er svært

godt faglig utredet og at midlene i stedet burde gå til direkte skogplanting.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett og finansinnstillingen hvor det i tillegg ble foreslått å øke bevilgningen til skogplanting med 12 mill. kroner.

Dette medlem vil understreke at Norge har et rikt og særegent naturmangfold, som man har et internasjonalt ansvar for å ta vare på. Dette medlem mener det er viktig å sikre at truede arter og naturtyper gis vern eller tilstrekkelig beskyttelse, slik at våre etterkommere kan oppleve det samme naturmangfoldet.

Dette medlem har merket seg at om lag 2,5 pst. av den produktive skogen i Norge er vernet. Samlet dekker skogen 130 000 kvadratkilometer eller 34 pst. av Fastlands-Norge. I skogen lever 60 pst. av artene i Norge og omtrent halvparten av de truede artene. Ved evalueringa av norsk miljøpolitikk i 2011 pekte OECD på det lave omfanget av skogvern. Klimameldingen, jf. Meld. St. 21 (2011–2012), pekte på at økt skogvern er viktig i klimasammenheng.

Dette medlem vil understreke behovet for å øke skogvernet. Et økt skogvern vil være avgjørende for å nå målene Norge har sluttet seg til under Konvensjonen for biologisk mangfold. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett og finansinnstillingen hvor det ble foreslått å øke bevilgningen til skogvern med 300 mill. kroner, for å holde tempoet oppe og øke andelen fredet skog.

Dette medlem vil understreke at all natur i Norge skal forvaltes kunnskapsbasert, og at økt kunnskap er nøkkelen til å føre en miljøpolitikk som bygger på forvalteransvaret. Dette medlem har registrert at kun 25 pst. av norsk natur er kartlagt, og at det trengs et nasjonalt kunnskapsløft for natur. Dette medlem viser til at Artsdatabanken og Miljødirektoratet i dag har redskaper, kompetanse og verktøy til å utarbeide et økologisk grunnkart for Norge. Dette medlem vil understreke at økt kunnskap om natur vil gjøre planprosesser mer effektive og redusere konfliktnivået i utbyggingssaker. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett og finansinnstillingen hvor det ble foreslått å bevilge 25 mill. kroner til oppstart av et kunnskapsløft for naturen.

Dette medlem vil understreke at ca. 2 000 arter i Norge er truet, og at mange arter trenger en aktiv redningsaksjon for å overleve i norsk natur. Blant disse finnes arter som fjellrev, hubro, snøugle og elvemusling. Per i dag er bare fem naturtyper og åtte arter vedtatt prioritert av Kongen i statsråd. Dette medlem forutsetter at arbeidet for å sikre disse ar-

tenes overlevelse videreføres, og viser til at dette er aktuelle kandidater til å bli prioriterte arter etter naturmangfoldloven. Dette medlem mener det er behov for å styrke innsatsen for å bevare truede arter i Norge. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett og finansinnstillingen hvor det ble foreslått å reversere regjeringens foreslåtte kutt på tilskuddet til trua arter med 7,5 mill. kroner.

Friluftsliv er viktig både for helse og trivsel. Dette medlem mener friluftsansjonene gjør en uvurderlig jobb i å få flere til å bruke naturen. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett og finansinnstillingen hvor det ble foreslått å øke driftstøtten til friluftsansjoner og til Skjærgårdstjenesten med 25 mill. kroner.

Dette medlem understreker viktigheten av marine verneområder etter naturmangfoldloven og marine beskyttede områder som et viktig verktøy innen helhetlig havmiljøpolitikk og økosystembasert forvaltning. Dette medlem viser til at målet med marint vern er å hindre tap av naturmangfold og sikre ressursgrunnlaget gjennom å bevare et representativt utvalg av marin natur for kommende generasjoner, og som referanseområder for forskning og miljøovervåking. Dette medlem viser videre at til internasjonale forpliktelser i henhold til Konvensjonen for Biologisk Mangfold og Aichi-mål nr. 11 der Norge er forpliktet til å etablere 10 pst. marine verneområder i nasjonale kyst- og havområder. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett og finansinnstillingen hvor det ble foreslått å bevilge 9 mill. kroner til mer marint vern.

Dette medlem har merket seg at Oslo kommune ønsker å opprette nasjonalpark i Østmarka. Østmarka har naturkvaliteter som i liten grad er representert i våre øvrige nasjonalparker. Dette medlem har videre merket seg at det er igangsatt arbeid for å gjøre Lofotodden i Nordland til nasjonalpark. Fylkesmannen i Nordlands forslag til nasjonalpark på Lofotodden viser at området har unike verneverdier. Dette medlem har merket seg at det er igangsatt arbeid med å opprette Raet nasjonalpark i Aust- og Vest-Agder, og at Raet kan bli Sørlandets første nasjonalpark. Raet har marine verdier som er lite representert i de eksisterende nasjonalparkene i Norge. Dette medlem har også merket seg at det er igangsatt arbeid med å opprette Jomfruland nasjonalpark i Telemark, og at denne prosessen kjøres parallelt med prosessen for å etablere Raet som nasjonalpark. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett og finansinnstillingen hvor det ble foreslått å bevilge 40 mill. kroner for å øke antallet nasjonalparker.

Jakt og fiske er også en viktig del av gleden ved friluftslivet. Villaksbestanden er dessverre trua i mange lakseelver rundt om i landet og mange laksebestander har allerede gått tapt. En rekke menneskeskapte påvirkninger utgjør en trussel mot enkeltbestander av laks. Dette medlem viser til at rømt oppdrettsfisk og lakselus regnes som de mest alvorlige truslene mot laksen. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett og finansinnstillingen hvor det ble foreslått å øke midlene til kalking med 10 mill. kroner. I tillegg ble det foreslått å starte arbeidet med bygging av laksesperra i Driva gjennom å bevilge 30 mill. kroner. Formålet er å utrydde lakseparasitter fra den viktige lakseelva.

Dette medlem mener Difis rolle i å sikre at miljøhensyn og livssyklus-kostnader tas hensyn til i offentlige anskaffelser har vært viktig. Dette medlem mener den opprinnelige bevilgningen til dette formålet bør gjenopprettes. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett og finansinnstillingen hvor det ble foreslått å bevilge 10 mill. kroner for å videreføre satsningen.

Dette medlem mener videre at Miljødirektoratet har blitt en svært viktig premissleverandør i klima- og miljødebatten. I Kristelig Folkepartis alternative budsjett og finansinnstillingen ble det foreslått å reversere regjeringens foreslåtte kutt på Miljødirektoratet med 7,5 mill. kroner.

2.1.5 Senterpartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Senterpartiet, Marit Arnstad, viser til Senterpartiets alternative budsjett, hvor ramme 13 settes til kr 8 471 751 000, som er en økning på kr 559 000 000 i forhold til regjeringens forslag i Prop 1 S (2014–2015).

Dette medlem legger til grunn at klima- og miljøpolitikken berører nesten alle sektorer, og er avhengig av innsats på en rekke områder i samfunnet. Skal vi oppnå forbedringer, må miljøpolitikken sees i sammenheng med andre politiske satsinger, slik at utslippene blir redusert som følge av mer bærekraftig bruk. Vi har ansvar for å balansere hensynet til både vekst og langsiktig forvaltning, ikke bare som klimae eller miljøpolitikk, men som sektorovergripende tiltak i hele samfunnet.

Skogen er ved siden av hav den viktigste kilden til å binde karbon. I Norge binder skogen omtrent halvparten av CO₂-utslippene. Dette medlem mener at like viktig som å bidra til karbonfangst i andre land, er det at Norge bidrar til karbonfangst gjennom aktiv skogsdrift i Norge. I tillegg til å ha en positiv effekt på klimaet vil økt bruk av skog i klima-

øyemed bidra til sysselsetting, næringsutvikling og muligheter for eksport av teknologi.

Dette medlem viser til at Senterpartiets alternative budsjett for 2015 har en rekke tiltak for bedre å utnytte skogen som klimaressurs. Innenfor Klima- og miljødepartementets område, foreslår dette medlem å opprettholde satsingen på frivillig skogvern. Senterpartiet mener at frivillig skogvern er et viktig virkemiddel som har gitt lavere konfliktnivå i miljøpolitikken, og bidratt til vern av betydelige områder. Frivillig skogvern har blitt en tillitsbasert ordning, som må opprettholdes på samme nivå som tidligere for å sikre forutsigbarhet for grunneierne.

Dette medlem legger til grunn at skogplanting er et helt avgjørende tiltak for å realisere målsettingene i klimaforliket. I Senterpartiets alternative statsbudsjett foreslås det å bevilge 30 mill. kroner til skogplanting for å utarbeide og iverksette en strategi for skogplanting, i tråd med klimaforliket. Dette medlem mener at regjeringas forslag om å innføre et treårig pilotprosjekt for skogplanting, er altfor lite ambisiøst, all den tid det foreligger solid dokumentasjon på effekten av skogplanting som klimatilsk.

Dette medlem mener at lakselustilstanden er et alvorlig problem som krever omfattende tiltak. Senterpartiet prioriterer derfor en samlet pakke på 76 mill. kroner til villaks- og vannmiljøformål. Et av tiltakene er midler til laksesperre i Driva. Pakken inkluderer også midler til å behandle flere vassdrag mot Gyrodactylus salaris, bevaring av stammer i genbank, kalking og villakssentrene. Det er i tillegg behov for å styrke arbeidet med kunnskapsgrunnlaget for regionale vannforvaltingsplaner i forbindelse med innføringen av EUs vanndirektiv.

Dette medlem legger vekt på jegerens rolle i norsk viltforvaltning. Gjennom godt regulert jakt blir en faglig fastsatt kvote skutt, slik at vi kan beholde eller bygge opp sunne bestander av vilt. Jakta har også en viktig kulturell rolle, og den er en viktig næringsvei, både gjennom salg av jakt og kjøtt. Jegeravgiften går i dag til forvaltningstiltak som kommer viltet og allmennheten til gode, som tilrettelegging og forskning, både lokalt, regionalt og sentralt. I 2002 ble fiskeravgiften fjernet for fiske etter innlandsfisk. Dette medlem kan ikke se noen grunn til å pålegge jegerne en avgift for å finansiere oppgaver som bør dekkes over statsbudsjettet. I tillegg til jegeravgiften, betaler jegerne også fellingsavgift for elg, hjort og villrein. Fellingsavgiften for villrein går til Viltfondet. For elg og hjort er det kommunene som får pengene. I Senterpartiets alternative budsjett er også disse avgiftene dekket av statlig finansiering.

Dette medlem er sterkt bekymret for konsekvensene av regjeringas rovdyrpolitikk. Bestandene

truer beitebruket slik vi kjenner det i dag, og mange opplever redusert livskvalitet i hverdagen på grunn av rovviltsituasjonen.

FKT-midlene dekker en rekke viktige tiltak i rovviltforvaltningen, som kostnader til kompensasjon for kommunale jaktlag ved skadefelling, og kompetansetiltak for jegere. Dette medlem er særlig opptatt av at det skal være mer midler tilgjengelig for å drive en effektiv lisensjakt, og drive ytterligere tilsyn på beite.

Dette medlem understreker at det fortsatt gjenstår store utfordringer på kulturminnefeltet. Disse handler til dels om at man, selv med dagens sterkt økte bevilgninger (sammenlignet med 2005), ikke vil innfri de nasjonale 2020-målene for kulturminnevernet. Dette medlem viser f.eks. til at regjeringen i høst har bekreftet at det på «usikkert grunnlag» kan anslås «et økt bevilgningsbehov til bevaringsprogrammet for fredete bygninger i privat eie på i størrelsesorden 120 mill. kroner pr. år til og med 2020» for at man skal nå ett av de sentrale kulturminnemålene – at fredede og fredningsverdige kulturminner og kulturmiljøer skal være sikret og ha et ordinært vedlikeholdsnivå innen 2020.

Dette medlem vil videre peke på at det finnes sterke indikasjoner på at tapet av kulturminner er høyt, og at dette understøtter vurderingen av den nasjonale kulturminnepolitikken som utilstrekkelig. Dette medlem mener det er helt nødvendig med en sterk økning av Riksantikvarens og Kulturminnefondets tilskuddsmidler i årene fram mot 2020. Dette medlem mener derfor at det er påkrevet med økninger på en rekke poster, og viser i den forbindelse til konkrete bevilgningsforslag i Senterpartiets alternative statsbudsjett for 2015, hvor kulturminnefeltet får en samlet økning i sine bevilgninger på 180 mill. kroner. Disse midlene fordeler seg slik at de eksisterende tilskuddsposter som forvaltes av Riksanti-

kvaren økes med 80 mill. kroner. Senterpartiet foreslår i tillegg en ny tilskuddspost for en merverdikom-pensasjonsordning for eiere av fredede bygninger (forvaltet av Riksantikvaren) med en ramme på 50 mill. kroner. Endelig foreslår Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett en styrking av Norsk kulturminnefondets ramme med 50 mill. kroner.

Dette medlem ønsker til slutt å rette særlig oppmerksomhet mot en sentral utfordring i kulturminnesammenheng; vedlikehold/restaurering av landets kirkebygninger. Utfordringen knytter seg dels til alle kirker, dels til fredede og verneverdige kirker. Dette medlem oppsummerer kort at KA, Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon, i rapporten «Felles eie – felles ansvar – En tilstandsrapport for norske kirker» (2013/2014) dokumenterer at mer enn hver fjerde kirke har problemer knyttet til ytterveggene, at 21 pst. av kirkene har utilfredsstillende tilstand på yttertak og tårn og endelig at 14 pst. av kirkene har problemer med grunn og fundamenter. Dette medlem mener at det er særlig bekymringsfullt at kun 11 pst. av kirkebestanden har slokkeanlegg, selv om det er gjort en god del for at de fredede kirkene skal sikres bedre. Dette medlem viser til at det knytter seg særlige behov til Stavanger domkirke og Bergen domkirke – som vil måtte restaureres for flere hundre millioner kroner i de nærmeste årene. Dette medlem mener at de to nevnte kirkene må ha prioritet i en nasjonal dugnad for å ta vare på særlig viktige, automatisk fredede steinkirker.

Dette medlem mener det er nødvendig med et nasjonalt løft for kirkevedlikehold og viser til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett for 2015 foreslår flere tiltak som innebærer sterk satsing på kirkevedlikehold og sikring av kirkebygg mot brann og innbrudd.

Senterpartiets hovedprioriteringer under rammeområde 13

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	Sp
Utgifter (i tusen kroner)				
1400		Klima- og miljødepartementet		
	21	Spesielle driftsutgifter	61 069	91 069 (+30 000)
	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmennnyttige miljøstiftelser	54 705	64 005 (+9 300)
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak	30 507	35 507 (+5 000)
1420		Miljødirektoratet		
	22	Statlige vannmiljøtiltak	183 940	253 940 (+70 000)

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	Sp
	35	Statlige erverv, nytt skogvern	121 112	341 112 (+220 000)
	61	Tilskudd til klimatilpassingstiltak	2 000	5 000 (+3 000)
	73	Tilskudd til rovvilttiltak	68 077	78 077 (+10 000)
	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m.	8 149	18 149 (+10 000)
	78	Friluftsfomål	137 275	152 975 (+15 700)
	85	Naturinformasjonssentre	47 720	53 720 (+6 000)
1429		Riksantikvaren		
	21	Spesielle driftsutgifter	67 953	43 953 (-24 000)
	60	Kulturminnearbeid i kommunene	4 000	8 000 (+4 000)
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner	29 605	34 605 (+5 000)
	71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kulturlandskap	114 375	135 875 (+21 500)
	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner	50 432	61 432 (+11 000)
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring	44 997	84 997 (+40 000)
	74	Tilskudd til fartøyvern	56 329	58 329 (+2 000)
	75	Tilskudd til fartøyvernsentrene	6 726	9 226 (+2 500)
	79	Tilskudd til verdensarven	38 227	56 227 (+18 000)
	82	Merverdiavgiftskompensasjon til private for vedlikehold av fredede og bevaringsregulerte eiendommer	0	50 000 (+50 000)
1432		Norsk kulturminnefond		
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak	65 487	115 487 (+50 000)
		Sum utgifter	8 793 632	9 352 632 (+559 000)
		Inntekter (i tusen kroner)		
		Sum inntekter	880 881	880 881 (0)
		Sum netto	7 912 751	8 471 751 (+559 000)

2.1.6 Venstres hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Venstre, lederen Ola Elvestuen, viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslår at ramme 13 settes til 8 398 251 000 kroner, som er en økning i forhold til regjeringens forslag på 485 500 000 kroner.

Dette medlem viser til at Venstres helhetlige alternative statsbudsjett for 2015 tar utgangspunkt i budsjettforslaget fra regjeringen Solberg, jf. Prop. 1 S (2014–2015), samt tilleggsproposisjoner 1–3. Konkrete endringer på rammeområde 13 i forhold til dette dokumentet følger av tabellen under.

Dette medlem viser til at Venstres helhetlige alternative statsbudsjett for 2015 tar utgangspunkt i budsjettforslaget fra regjeringen, jf. Prop. 1 S (2014–2015) Konkrete endringer på rammeområde 13 i forhold til disse dokumentene følger av tabellen under.

Dette medlem vil vektlegge betydningen av en ambisiøs miljøpolitikk med mål om å sikre livsgrunnlaget for kommende generasjoner og for alle deler av verden og skape likeverdige muligheter for alle. Miljøpolitikk er å ta hensyn til langsiktige effekter på miljøet, selv om forurensning og overutnyttelse av ressurser kan gi kortsiktige fordeler. Dette medlem ønsker en fremtidsrettet miljøpolitikk. Dette medlem vil at Norge skal være et foregangsland og bidra til å finne løsninger også andre land kan benytte. Globalt står vi overfor tre hovedutfordringer i miljøpolitikken: utslipp av klimagasser, miljøgifter og tap av biologisk mangfold. Dette medlem vil påpeke at Norge har et nasjonalt ansvar for disse miljøutfordringene. I tillegg gjenstår det mye regionalt og lokalt miljøarbeid når det gjelder lokal luft- og vannkvalitet, ressurs- og avfallshåndtering, sikring av viktige naturområder og tilgang til natur.

Dette medlem viser til Norges fastsatte klimamål, senest vedtatt i Meld. St. 21 (2011–2012) Norsk klimapolitikk.

Dette medlem er kritisk til regjeringens kutt i spesielle driftsutgifter på både KLD og Miljødirektoratet, og på driftsbudsjettet til Miljødirektoratet. I svarene fra regjeringen til Stortinget i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet fremkommer det at regjeringen ikke har oversikt over hvilke konsekvenser disse kuttene har. Dette medlem peker på at disse postene inneholder svært viktige satsinger av stor betydning for både klima og miljø, og foreslår derfor i sitt alternative budsjett å bevilge 29,7 mill. kroner utover regjeringens budsjettforslag til disse formålene.

Dette medlem merker seg at regjeringen i sitt budsjettforslag reduserer overføringene til interna-

sjonale miljøorganisasjoner. Dette medlem mener det internasjonale miljøsam arbeidet er svært viktig for Norge, og gir gode resultater. Dette medlem vil derfor bevilge 11 mill. kroner til dette samarbeidet utover regjeringens budsjettforslag.

Dette medlem viser til at regjeringen i sitt budsjettforslag legger frem en biogasstrategi. Dette medlem mener strategien mangler finansiering, og ser lite igjen av satsingen i regjeringens skatte- og avgiftsopplegg. Dette medlem vil styrke denne satsingen med 10 mill. kroner, og viser også til avgifts endringene Venstre gjør i sitt skatte- og avgiftsopplegg, som vil gi betydelig etterspørsel etter fornybar energi basert på råstoff fra biologiske produkter.

Dette medlem har merket seg mange organisasjoners bekymring for manglende bevilgninger til tiltak for bevaring av villaksen. Levende lakseelver er viktige for å bevare det biologiske mangfoldet og for reiseliv og turismenæringen i mange distrikter. Dette medlem deler denne bekymringen, og vil understreke at Norge har et særlig ansvar for å forvalte våre unike villaksstammer. Dette medlem foreslår derfor en økning av bevilgningen til tiltak for villaksstammene med 75 mill. kroner utover regjeringens forslag, inkludert 35 mill. kroner til fiskeperre i Driva. Dette medlem mener at villakssentre er en god måte å skape bedre forvaltning av laksen på, og vil bevilge 6 mill. kroner til Stiftelsen Norsk Laksesenter for å etablere villakssentre i Tana, Namsos, Lærdal og på Sørlandet.

Dette medlem viser til at en enstemmig energi- og miljøkomité på Stortinget har slått fast at den opprinnelige norske finansieringsplanen fra innføringen av vannforskriften i 2008 anslår et minimum av ressursbehov. Dette behovet var anslått til en årlig bevilgning til helhetlig vannforvaltning på 135 mill. kroner de siste fire årene. Dette medlem peker på at forslaget i budsjettproposisjonen for 2015 om å øke bevilgningen til vannforvaltning med 7 mill. kroner, legger opp til en betydelig underfinansiering av vannforvaltningsarbeidet og når ikke opp til Stortingets vedtatte prioritering av dette området. Dette medlem mener et slikt nivå på overføringene vil føre til et akkumulert økonomisk etterslep for vannforvaltning på nærmere 300 mill. kroner sammenlignet med det som var forutsatt gjennom Stortingets behandling av innlemmelsen av EUs vanndirektiv i EØS-avtalen. Dette medlem mener dette er særlig alvorlig i et år hvor forslagene til vannforvaltningsplaner fra vannregionene skal ut på høring og dermed legge grunnlaget for at Norge oppnår forpliktelsen om godt økologisk potensial i våre vassdrag.

Dette medlem foreslår derfor å øke bevilgningene til dette formålet med 75 mill. kroner.

Dette medlem vil understreke at Norge har et rikt og særegent naturmangfold, som man har et internasjonalt ansvar for å ta vare på. Dette medlem mener det er viktig å sikre at truede arter og naturtyper gis vern eller tilstrekkelig beskyttelse, slik at våre etterkommere kan oppleve det samme naturmangfoldet som vi kan.

Dette medlem har merket seg at om lag 2,6 pst. av den produktive skogen i Norge er vernet. Samlet dekker skogen 130 000 kvadratkilometer eller 34 pst. av Fastlands-Norge. I skogen lever 60 pst. av artene i Norge og omtrent halvparten av de truede artene. Ved evalueringen av norsk miljøpolitikk i 2011 pekte OECD på det lave omfanget av skogvern. Klimameldingen, jf. Meld. St. 21 (2011–2012)), pekte på at økt skogvern er viktig i klimasammenheng.

Dette medlem viser til at frivillig skogvern er en effektiv ordning for å bevare skog i Norge. Gjennom frivillig vern kan man oppnå økt vern av verdifull skog og bevare biologisk mangfold, samtidig som man unngår konflikter med lokalsamfunn og grunneiere. Dette medlem har merket seg at det er stor interesse for å inngå avtaler om frivillig vern, og mener dette engasjementet er gledelig og svært viktig for å nå vernemålene. Dette medlem vil på denne bakgrunn påpeke behovet for en gradvis opptrapping av skogvernet, og vil øke satsingen på frivillig skogvern med 300 mill. kroner.

Dette medlem viser til at skogsområdet Østmarka ligger sentralt i de lavereliggende delene av Østlandet mellom Oslo og Øyeren. Foruten det 18 km² store Østmarka naturreservat består de sentrale delene av Østmarka av et særegent landskap bestående av koller og nord-sydgående riftdaler med få tekniske inngrep. Området har mye gammel skog med et variert og spennende skogbilde og et rikt naturmangfold. Østmarka er derfor et unikt rekreasjonsområde for befolkningen i området. Den antatt mest verneverdige delen av det aktuelle området er kommunalt eid og Oslo kommune har vedtatt at de ønsker vern. Dette medlem mener at Østmarkas unike kvaliteter er av stor og umistelig nasjonal verdi. Dette medlem mener regjeringen må iverksette en utredning av naturverdiene i Østmarka i 2015, med sikte på å opprette en bynær og brukspreget nasjonalpark der hovedformålet er ivaretagelse av naturverdier, rekreasjon og friluftsliv jf. Oslos kommunes vedtak. Norge mangler en nasjonalpark som kan representere de lavereliggende skogsområder i Sør-Norge, og dette er siste mulighet. I skogvernsammenheng er det også stor mangel på vern av lavereliggende, produktiv skog.

Dette medlem mener det er et stort behov for både skjøtsel og nye tiltak i norske verneområder, og vil øke bevilgningen med til sammen 10 mill. kroner.

Dette medlem viser til at det fortsatt er et stort behov for å rydde opp i norske havner og fjorder etter gamle miljøsynder. Dette medlem merker seg at regjeringen ikke setter av nok midler til dette formålet, og foreslår å øke denne posten med 35 mill. kroner.

Dette medlem viser til klimaforskningen som viser at vi har sluppet ut så mye klimagasser allerede at klimaendringene vil komme til å skje, uavhengig av hvor mye vi klarer å kutte klimagassutslippene fremover. Dette medlem vil derfor trappe opp arbeidet med å forberede oss på dette, og vil øke dette med 3 mill. kroner.

Dette medlem mener investeringer i friluftsliv er en god måte å forbedre folkehelsen på og sørge for at innbyggerne har tilgjengelig natur. Dette medlem vil derfor styrke satsingen på friluftsliv med 20 mill. kroner.

Dette medlem viser til at regjeringen har kuttet betydelig i overføringene til båndlegging av friluftsområder. Dette medlem vil reversere disse kuttene, og øker bevilgningene med 9 mill. kroner.

Dette medlem peker på at hvert år havner 6,4 millioner tonn søppel i verdenshavene, og 75 pst. av dette er plastikk, ifølge en rapport utarbeidet av FNs matvareprogram og FNs miljøprogram. Dette utgjør en trussel for alt marint liv og dyr som nyttiggjør seg av ressurser fra havet. Dette medlem peker på at marin forsøpling krever både opprydding, forebygging, forskning, bevisstgjøring og strengere straffer mot forsøpling. Dette medlem vil derfor opprette en ny post på 25 mill. kroner til dette formålet.

Dette medlem viser til EUs LIFE-program som startet opp i 1992, og er EUs eneste program med særskilt finansiering av miljøprosjekter. Programets målsetting er å bidra med finansiering av prosjekter til gjennomføring av EUs miljøregelverk og utvikling av miljøpolitikken. Programmet gir miljøorganisasjoner, forskningsinstitusjoner, bedrifter, og særlig også kommuner anledning til å delta i miljøprosjekter. Dette medlem viser til at Norge tidligere ikke har deltatt i noen av LIFE-programperiodene. Dette medlem viser til at over tre mrd. euro skal gjennom LIFE deles ut til miljø- og klimaprosjekter i perioden 2014–2020, og at det er foreslått et budsjett på 3,6 mrd. euro i kommende periode, fordelt med 2,7 mrd. euro til et underprogram på miljø, og 0,9 mrd. euro til klimaprogrammet. Dette medlem viser til at deltakelsen vil koste Norge år-

lig 100 mill. kroner. Dette medlem mener dette vil være velanvendte penger som kommer til nytte i miljøarbeidet i norske kommuner og i norske miljøorganisasjoner, og vil at Norge skal bli medlem fra 1. januar 2016.

Dette medlem mener norske miljøorganisasjoner bidrar med både praktisk miljøforvaltning og med verdifulle innspill i den norske miljødebatten. Dette medlem foreslår derfor å øke tilskuddet til miljøorganisasjonene med 3 mill. kroner.

Dette medlem viser til at det gis støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak som gir god miljøeffekt, men at behovet er langt større enn det som regjeringen foreslår. Dette medlem vil øke denne posten med 2,5 mill. kroner.

Dette medlem mener at miljøpolitikken i Norge må være kunnskapsbasert og bygge på forvalteransvaret. Et godt kunnskapsgrunnlag muliggjør effektiv saksbehandling og en presis naturforvaltning der utvikling kan skje uten at det går på bekostning av naturverdier. Dette medlem peker på at i dag er bare 25 pst. av naturen kartlagt i Norge, og vi trenger derfor et nasjonalt kunnskapsløft. Ved å utvikle et økologisk grunnkart for Norge vil forutsigbarhet og vurdering av naturtyper og økosystemer bli langt bedre og mer presist enn i dag. Når tre av fire verdifulle naturområder ikke er kartlagt, gjør det at viktige naturverdier skades, og det bidrar til forsinkede og fordyrende planprosesser. Bedre kartlegging vil bidra til raskere plan- og konsesjonsprosesser og bidra til å redusere konfliktnivået ved at sårbare og verdifulle områder blir kjent. Kartlegging av naturtyper, økosystemer og arter er en forutsetning for kunnskapsbasert forvaltning, og vil redusere konfliktnivået i utbyggingssaker. Dette medlem vil derfor styrke dette arbeidet med 50 mill. kroner, inkludert 40 mill. kroner til økologisk grunnkart, 5 mill. kroner til Rovdata og 5 mill. kroner til maritime verneplaner.

Dette medlem viser til Norges internasjonale forpliktelser i Antarktis og særlige ansvar med å bidra til krillforskning da Norge er den største krillfiskekassen i Antarktis. Dette medlem mener Norge må oppfylle sin internasjonale forpliktelse og sikre at forskningstoktet til G.O. Sars gjennomføres som planlagt i sesongen 2015/2016, og bevilger 10 mill. kroner til dette.

Dette medlem viser til at vi har liten kunnskap om forholdene i havet og havbunnen. Dette medlem peker på at det ligger både et betydelig økonomisk potensial og et miljømessig argument for å øke kunnskapsinnhenting om disse områdene. Dette medlem viser til at MAREANO kartlegger

dybde, bunnforhold, naturtyper og forurensning i norske havområder, og vil styrke denne satsingen med 10 mill. kroner.

Dette medlem viser til at kystlandskapet og naturen langs kysten og særlig samspillet mellom sjøfugl og havet er et område som er altfor lite undersøkt. Dette medlem vil derfor bevilge 2 mill. kroner til Runde Miljøsenters.

Dette medlem viser til at tap av naturmangfold er en av våre største miljøutfordringer. Arter utryddes opp mot tusen ganger raskere enn det som er naturlig. I Norge er ca. 2400 arter truet av utryddelse. Uten aktive tiltak vil mange av disse artene forsvinne fra norsk natur. Blant disse artene er Europas største ugle, hubroen, men også fjellreven, elvemusling, europeisk ål, storsalamander, namsblank, trøndertorvmose og snøugle.

Dette medlem understreker at Norge har forpliktet seg til å stanse tapet av naturmangfold, men skal vi nå dette målet, må det iverksettes redningsaksjoner for flere av artene. Det kan skje ved å gjøre flere av våre mest truede arter til prioriterte arter etter naturmangfoldloven. I Norge er 40 naturtyper klassifisert som truede. Blant disse er vårt eldste kulturlandskap kystlynghei. Ålegraseng, som er et viktig oppvekstområde for kysttorsken, har utfordringer, og det samme gjelder fossesprøytsone. Dette er naturtyper som bør bli utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven. Dette medlem vil øke bevilgningene til ivaretagelse av rødlistede arter med 57,5 mill. kroner.

Dette medlem viser til at det er et stort behov for ivaretagelse av kulturminner i Norge, og at etterslepet er stort. Dette medlem vil derfor bevilge 5 mill. kroner til fartøyvern, inkludert 850 000 kroner til fartøyvernsentra, 2,5 mill. kroner til Riksantikvaren, 10 mill. kroner til fredede private kulturminner, 9,6 mill. kroner til tekniske og industrielle kulturminner, 8 mill. kroner til verdensarven og 50 mill. kroner til kulturminnetiltak.

Dette medlem viser til at Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning – har et stort behov for nye lokaler. Dette medlem vil derfor igangsette byggingen av et nytt bygg, og bevilger 25 mill. kroner som oppstartsbevilgning til et nybygg.

Dette medlem viser til at det er sterkt økende forståelse for den betydningen som mangroveskogene har, både fordi trærne binder opp store mengder CO₂, og fordi skogen gir vern mot det ekstremværet som oftere enn før rammer utsatte kystområder i utviklingsland. I dag er imidlertid 50 pst. av verdens mangroveskoger lagt øde pga. kortsiktig økonomisk utnyttning. Betydningen av å plante ny mangroveskog ble også sterkt understreket i den siste rapporten fra

FNs Klimapanel. Dessuten er det slik at arbeidet med nyplanting og skjøtsel i skogsområdene gir økonomisk utvikling i fattige kystsamfunn.

Dette medlem viser til de erfaringene som er gjort i Myanmar i prosjekter etablert av Worldview Myanmar i samarbeid med Patheingyi University, Myeik University og nasjonale myndigheter. Det er dyrket frem ca. 100 000 mangroveplanter som i tur og orden vil bli plantet ut i kystområdene og det foreligger planer om en betydelig utvidelse av denne virksomheten. Dette gir også arbeidsplasser, slik at viktig klimaarbeid bidrar til fattigdomsbekjempelse. Dette medlem mener at det er av stor betydning at disse tiltakene videreføres og utvikles, slik at erfaringene fra Myanmar også kan overføres til prosjekter i andre land. Dette medlem vil sette av 100 mill. kroner under regnskogmidlene til dette formålet.

Dette medlem mener finansieringen av Det grønne fondet blir et av de sentrale temaene på klimatoppmøtet i Paris i 2015. Dette medlem mener regjeringens forslag om 200 mill. kroner er for lite, og vil doble dette bidraget til 400 mill. kroner som et første ledd i en økt opptrapping av Norges bidrag til fondet. Venstre mener det er naturlig at 100 mill. kroner av dette bidraget finansieres gjennom et kutt i regnskogsatsingen.

Dette medlem viser til at Den naturlige skolesekken hvert år deler ut midler til barne-, ungdoms- og videregående skoler. Midlene skal stimulere til prosjekter der skolen utarbeider undervisning som tar i bruk andre læringsarenaer, samarbeider med eksterne aktører og fremmer undervisning for bærekraftig utvikling. Dette medlem merker seg at regjeringen har lavere bevilgninger til dette formålet i 2015 sammenlignet med 2014, og vil styrke denne satsingen med 1 mill. kroner.

Dette medlem mener skogplanting i Norge er et dårlig klimatiltak, da det ligger store muligheter innenfor frivillig skogvern. Skogplanting i et klimaperspektiv gir også store utfordringer når det kommer til biologisk mangfold, og foreslår derfor å kutte alle bevilgninger til skogplanting med 3 mill. kroner.

Dette medlem viser til at det ikke er satt av penger til dekommisjonering av hverken Haldenreaktoren eller reaktoren på Kjeller. Kostnadene for de-

kommisjonering vil koste over 1 mrd. kroner, og må etter alle praktiske formål dekkes av staten. Dette medlem mener derfor det er fornuftig å sette av penger til dette formålet, og oppretter et eget fond med 20 mill. kroner som første innskudd.

Dette medlem viser til at lagringen av det norske atomavfallet har påvist mangler som må utbedres raskt. Dette medlem vil derfor sette av 10 mill. kroner til dette formålet.

Dette medlem mener handel med utslippskvoter kan være et bidrag til å innfri Norges klimapliktelser. Dette medlem vil imidlertid påpeke at behovet for kjøp av CO₂-kvoter vil avgjøres av i hvor stor grad det gjennomføres nasjonale klimatiltak. Dette medlem mener at de fleksible mekanismene kun skal være et supplement til nasjonale tiltak og at minst halvparten av utslippsreduksjonene som forpliktelsen nå innebærer, skal tas nasjonalt.

Dette medlem viser videre til at Venstre, i forbindelse med behandling av statsbudsjettet for 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 og 2014, med rette har vært kritisk til regjeringens svært friske budsjettering når det gjelder kjøp av kvoter. Det har så langt kun vært kjøpt kvoter for en liten brøkdel av det som har vært avsatt i budsjettene. Dette medlem mener at historien viser at det ikke er behov for ytterligere påfyll i statsbudsjettet for 2015, all den tid tidligere bevilgninger i all hovedsak er «overført» og således kan brukes fortsatt. I tillegg kommer det faktum at flere av de prosjekter regjeringen vurderer foreløpig ikke er godkjent av FN under rammene av klimakonvensjonen, og at det meste skal betales idet den norske stat faktisk får de faktisk kjøpte kvoter.

Dette medlem foreslår derfor å ikke bevilge midler til kjøp av CDM-kvoter i 2015, tilsvarende en reduksjon på 306,3 mill. kroner.

Dette medlem viser videre til en rekke andre satsinger på miljø- og klimatiltak i Venstres alternative budsjett på alle rammeområder, samlet 4,1 mrd. kroner. Dette kommer i tillegg til et grønt skattesifte på over 13 mrd. kroner, nærmere omtalt under rammeområde 12 i denne innstilling.

Samlet foreslår dette medlem i sitt alternative budsjett følgende konkrete endringer under rammeområde 13, Miljø:

Venstres hovedprioriteringer

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	V
Utgifter (i tusen kroner)				
1400		Klima- og miljødepartementet		
	21	Spesielle driftsutgifter	61 069	91 069 (+30 000)
	62	Den naturlige skolesekken	2 500	3 500 (+1 000)
	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige miljøstiftelser	54 705	57 705 (+3 000)
	71	Internasjonale organisasjoner	42 477	53 477 (+11 000)
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak	30 507	33 007 (+2 500)
	77	Dekommisjonering, Haldenreaktoren	0	20 000 (+20 000)
	78	Tilskudd til håndtering av atomavfall	0	10 000 (+10 000)
1409		MAREANO		
	21	Spesielle driftsutgifter	27 362	37 362 (+10 000)
1410		Miljøforskning og miljøovervåking		
	21	Miljøovervåking og miljødata	165 625	215 625 (+50 000)
1420		Miljødirektoratet		
	1	Driftsutgifter	586 860	590 860 (+4 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	125 078	137 778 (+12 700)
	22	Statlige vannmiljøtiltak	183 940	333 940 (+150 000)
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	23 817	32 817 (+9 000)
	31	Tiltak i verneområder	46 600	56 600 (+10 000)
	35	Statlige erverv, nytt skogvern	121 112	421 112 (+300 000)
	39	Oppryddingstiltak	31 649	66 649 (+35 000)
	61	Tilskudd til klimatilpassingstiltak	2 000	5 000 (+3 000)
	71	Tiltak mot marin forsøpling	0	25 000 (+25 000)
	78	Friluftsmål	137 275	157 275 (+20 000)
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper	33 439	90 939 (+57 500)

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	V
	85	Naturinformasjonssentre	47 720	55 720 (+8 000)
1429		Riksantikvaren		
	1	Driftsutgifter.....	130 159	132 659 (+2 500)
	71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kulturlandskap	114 375	124 375 (+10 000)
	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner	50 432	60 032 (+9 600)
	74	Tilskudd til fartøyvern	56 329	61 329 (+5 000)
	79	Tilskudd til verdensarven.....	38 227	46 227 (+8 000)
1432		Norsk kulturminnefond		
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak.....	65 487	115 487 (+50 000)
1471		Norsk Polarinstitutt		
	1	Driftsutgifter.....	213 872	223 872 (+10 000)
1474		Fram - Nordområdesenter for klima- og miljøforskning		
	60	Tilskudd til utstyr og bygninger	0	25 000 (+25 000)
1481		Klimakvoter		
	22	Kvotekjøp, generell ordning	306 300	0 (-306 300)
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak		
	73	Klima- og skogsatsingen.....	2 909 998	2 809 998 (-100 000)
Sum utgifter			8 793 632	9 279 132 (+485 500)
Inntekter (i tusen kroner)				
Sum inntekter			880 881	880 881 (0)
Sum netto			7 912 751	8 398 251 (+485 500)

2.1.7 Sosialistisk Venstrepartis hovedprioriteter

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti, Ingunn Gjerstad, mener Stortinget må vise langt større vilje til å føre en offensiv miljøpolitikk både for å ta vare på naturmangfoldet, hindre spredning av miljøgifter og stoppe de menneskeskapte klimaendringene. Dette medlem vil peke på at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative forslag til statsbudsjett kommer med en rekke forslag for å føre en offensiv miljøpolitikk og at

Sosialistisk Venstreparti foreslår å bruke om lag 6,7 mrd. kroner mer enn regjeringen på miljøfeltet.

Dette medlem mener at alle statsbudsjetter må bidra til at Norge styrer mot nullutslippssamfunnet så raskt som mulig, og da trengs en offensiv strategi for å kutte utslipp og å bygge Norge grønt. Dette medlem viser særlig til store satsinger innenfor samferdsel og fornybar energi, samt vridning i skatter og avgifter for å fremme miljøvennlig atferd. I tillegg vil dette medlem vise til at vi vet hvordan vi skal kutte en rekke klimagassutslipp. Dette medlem vil særlig trekke fram at det trengs fortgang i ar-

beidet med å fase ut oljefyrer generelt, og offentlige bygg har et særlig ansvar. Her mener Sosialistisk Venstreparti at regjeringen må stå ved sine løfter og fase ut all oljefyring, inkludert topplasten, og at arbeidet også i landets kommuner må prioriteres. Dette medlem vil videre peke på bedre utnyttelse av biogass der råstoff som slam og organisk avfall inngår sammen med husdyrgjødsel er en viktig strategi for å kutte utslipp og drive god ressursutnyttelse.

Dette medlem mener norsk natur er en gave vi har ansvar for å ta vare på og dessuten svært viktig for folkehelsen. Dette medlem vil peke på at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative forslag til statsbudsjett vil rette for folks friluftsliv og til å stimulere godt miljøarbeid i hele landet og i arbeidslivet.

Dette medlem mener det trengs økt innsats for å ta vare på naturens mangfold, og er skuffet over at regjeringen totalt mangler vilje til å satse på dette. Dette medlem vil vise til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjettforslag foreslår økt

satsing på frivillig skogvern. Videre foreslås betydelige satsinger for å styrke arbeidet med å ta vare på truede arter og naturtyper, økt innsats for å bekjempe arter som ikke hører hjemme i norsk natur, økt støtte til nasjonalparker, samt en storsatsing for å kartlegge norsk natur.

Dette medlem mener også at arbeidet med opprydding av miljøgifter i fjordene våre, å sørge for god vannkvalitet i hele landet og å ta vare på fiskebestandene våre må styrkes, og viser til Sosialistisk Venstrepartis budsjett som gjør dette.

Dette medlem mener videre at kulturminnet styrkes, fordi det er med på å bevare vår kulturelle identitet, viktig håndverkskompetanse og bidrar til næringsutvikling.

Dette medlem mener det trengs en mangfoldig tilnærming for å fremme miljøvennlige handlinger, og viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett som inneholder en rekke tiltak for å gjøre dette.

Sosialistisk Venstrepartis hovedprioriteringer for rammeområde 13

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	SVs forslag
1400		Klima- og miljødepartementet		
	62	Den naturlige skolesekken	2 500	3 500 (+1 000)
	63	Miljøkompetanseprogram for varehandelen og arbeidslivet ..	0	10 000 (+10 000)
	64	Lokale miljøtiltak	0	30 000 (+30 000)
	65	Områdesatsing i byer	10 000	40 000 (+30 000)
	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige miljøstiftelser	54 705	60 705 (+6 000)
1410		Miljøforskning og miljøovervåking		
	21	Miljøovervåking og miljødata	165 625	250 625 (+85 000)
	54	Artsprosjektet m.m.	29 850	34 850 (+5 000)
1420		Miljødirektoratet		
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	23 817	48 817 (+25 000)
	31	Tiltak i verneområder	46 600	60 600 (+14 000)
	34	Statlige erverv, nasjonalparker	0	40 000 (+40 000)
	35	Statlige erverv, nytt skogvern	121 112	431 112 (+310 000)

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	SVs forslag
	39	Oppryddingstiltak	31 649	111 649 (+80 000)
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak	22 600	122 600 (+100 000)
	76	Refusjonsordninger	93 000	63 000 (-30 000)
	78	Friluftsførmål	137 275	157 275 (+20 000)
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper	33 439	66 439 (+33 000)
	85	Naturinformasjonssentre	47 720	58 220 (+10 500)
1425		Vilt- og fisketiltak		
	70	Tilskudd til fiskeformål	11 000	16 000 (+5 000)
1429		Riksantikvaren		
	61	Kulturminnevern, prosjekttilskudd	0	10 000 (+10 000)
	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner	50 432	65 432 (+15 000)
	74	Tilskudd til fartøyvern	56 329	66 329 (+10 000)
	77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet	7 964	32 964 (+25 000)
	79	Tilskudd til verdensarven	38 227	45 727 (+7 500)
1471		Norsk Polarinstitutt		
	1	Driftsutgifter	213 872	237 872 (+24 000)
1474		Fram - Nordområdesenter for klima- og miljøforskning		
	50	Tilskudd til statlige mottakere	24 177	49 177 (+25 000)
1481		Klimakvoter		
	22	Kvotekjøp, generell ordning	306 300	6 300 (-300 000)
Sum utgifter rammeområde 13			8 793 632	9 384 632 (+591 000)

2.1.8 Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne, Rasmus Hansson, viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett for 2014, hvor det foreslås å bevilge 11 174 mill. kroner på rammeområde 13.

KLIMA

Dette medlem viser til at 2014 kan bli det varmeste året som er målt på kloden noensinne og at konsekvensene av den globale oppvarmingen blir stadig mer synlige også i Norge. Dette medlem mener forslaget til statsbudsjett fra regjeringen Solberg og budsjettforliket mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti og Venstre er et utilstrekkelig svar på denne krisen. Dette medlem viser til at det er sådd betydelig tvil om hvorvidt regjeringen vil

være i stand til å innfri målsettingene i klimaforliket med dagens virkemidler, til tross for at disse målsettingene er svært beskjedne sammenliknet med FNs anbefalinger. Dette medlem stiller seg undrende til at regjeringen ikke har valgt å prioritere reduserte klimagassutslipp til tross for bred politisk enighet om klimautfordringen som den viktigste utfordringen i vår tid. Dette medlem viser derfor til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett som foreslår drastiske tiltak på en lang rekke rammer for å redusere klimagassutslippene i Norge.

Dette medlem viser til at en ny global klimavtale etter planen skal vedtas i 2015 og tre i kraft fra 2020. Hovedproblemet i forhandlingene så langt er den manglende forståelsen fra rike land for vårt historiske ansvar for klimaendringene. Skal verdens land klare å bli enige om en ny avtale, må den baseres på klimarettferdighet. Det betyr at rike land som Norge må gå foran ved å kutte våre utslipp, og betale for utslippskutt og klimatilpasning i utviklingsland. Norge har de siste årene gitt 1 pst. av BNP til utviklingshjelp – også kalt bistandsprosenten. Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønne ønsker å videreføre denne, og mener at det i tillegg er like naturlig å ha et mål om en norsk klimaprocent. Dette skal være Norges bidrag til det man ble enige om på klimaforhandlingene i København i 2009: at rike land skal bevilge 100 mrd. dollar årlig til klimatiltak i utviklingsland fram mot 2020. Dette medlem mener rike land i en globalisert verden har en sterk egeninteresse i å overføre midler til å investere i klimatiltak i utviklingsland.

Dette medlem viser videre til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det er foreslått å kutte utgiftene til kjøp av klimakvoter. Dette medlem ønsker ikke at kjøp av klimakvoter skal inngå i det norske utslippsregnskapet, men vil samtidig understreke at en rekke av prosjektene som i dag finansieres av CDM-kvoter, isolert sett er gode tiltak som fortjener støtte. Dette medlem ønsker å finansiere flere prosjektene via det ovennevnte forslaget om å innføre en klimaprocent.

REDUSERT MATERIELT FORBRUK

Dette medlem understreker at Norge i sitt statsbudsjett bør starte arbeidet mot et mål om å redusere Norges økologiske fotavtrykk til et bærekraftig nivå. I dag hadde vi trengt nesten tre jordkloder hvis alle skulle levd som oss. Dette medlem viser til at de største grepene for et mer moderat materielt forbruk gjøres på andre rammer, spesielt gjennom økt beskatning av forbruk.

NATURMANGFOLD OG NATURVERN

Dette medlem mener naturvernpolitikken er ett av de områdene som best illustrerer at Norge ikke har hatt partier i maktposisjon som har prioritert naturvern tilstrekkelig høyt. Mens Norge kun har vernet 2,7 pst. av skogen, har Sverige og Finland vernet 4–5 pst. Med dagens skogvernpolitikk vil det ta mange tiår å etablere et forsvarlig vern av norsk skognatur. Dermed vil mange arter utryddes før vi rekker å bevare leveområdene deres.

Dette medlem viser til at Stortinget har vedtatt å stanse tap av biologisk mangfold innen 2020 og at det trengs omfattende tiltak for å stanse utryddelsen av arter som pågår i høyt tempo.

Dette medlem vil ha en politikk som tar livsgrunnlaget på alvor og viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett som inneholder en rekke tiltak for å verne mer natur. Vi vil starte arbeidet med å få vernet 10 pst. av norsk produktiv skog, og foreslår 378 mill. kroner ekstra til skogvernet i år med sikte på en opptrapping til 1 mrd. kroner i årlige bevilgninger fra 2016. Dette medlem mener en tilnærming gjennom statlig vern, frivillig vern, sertifiseringsordninger og makeskifter med Statsskog kan ha stort potensial. Dette medlem mener for øvrig at Statskog ikke skal kompenseres ved vern av statens skog.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De grønnes alternative budsjett der det foreslås å sette av penger til å utarbeide en plan for etablering av flere marine nasjonalparker, samt å sette i gang arbeidet med flere nasjonalparker på land, og der det foreslås å sette av 300 mill. kroner til sikring av verdifulle natur- og friluftsområder i kommunene. Dette suppleres av en bevilgning på 700 mill. kroner til en omfattende satsing på bærekraftige lokalsamfunn der biologisk mangfold er et av fokusområdene. Dette medlem vil peke på at tre av fire verdifulle naturområder i Norge er ikke kartlagt. Dette medlem mener derfor at det er nødvendig å starte arbeidet med å etablere et «økologisk grunnkart» innen 2020 slik at denne kunnskapen kan gjøres tilgjengelig og sørge for bedre og mer effektive beslutningsprosesser til gang for både natur, utbyggere og beslutningstakere. Kostnaden for å etablere et «økologisk grunnkart» er anslått til 700 mill. kroner.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås å starte opptrappingen med en bevilgning på 74 mill. kroner i 2015 som første ledd i en opptrapping mot betydelig høyere bevilgninger i 2016. I tillegg foreslås en kraftig styrking av miljøforskningen og miljøforvaltningen med vekt på blant annet økte basisbevilgninger til Miljøforskningsinstituttene, styrking av Artsdata-

banken, flere nasjonale forskningsprogrammer, økning i bevilgningene til GenØk Senter for biotrygghet, og en økning i infrastrukturtiltak til miljøinstituttene.

Dette medlem viser videre til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås en kraftig økning i bevilgningen til vannmiljøtiltak post 22 og post 70. Dette medlem viser til at Norge ligger langt etter med implementeringen av vanddirektivet og at dette etterslepet må hentes inn ved å styrke arbeidet med å bedre den økologiske vanntilstanden i Norge. I tillegg må innsatsen for å bevare villaksbestandene styrkes kraftig.

BRED STYRKING AV KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Dette medlem viser til at Klima- og miljødepartementets ansvar og oppgaver vokser. Regjeringen har føyd ordet «Klima» til departementets navn og gitt det koordineringsansvar for regjeringens klimaarbeid. Samtidig vokser de konkrete effektene av klimaendringer i Norge og dermed oppgavene med å følge dem opp. Videre fører mange trender i samfunnet til økende belastning på areal og natur i Norge. I en slik utvikling blir det nødvendigvis mer krevende for KLD å ivareta sin oppgave med å bevare norsk natur i samsvar med et bredt ønske i opinionen, nasjonale politiske mål og internasjonale forpliktelser. Dette medlem mener det er dårlig samsvar mellom dette og regjeringens forslag til statsbudsjett som kutter både departementets driftsbevilgning og den samlede kapasiteten til Klima- og miljødepartementet.

Dette medlem viser til at det i Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett derfor foreslås en kraftig økning i KLDs driftsbudsjett. Det foreslås at økte overføringer blant annet skal gå til et løft for å styrke miljøforvaltningen for å kartlegge og stoppe tap av biologisk mangfold, gjennomføre naturmangfoldloven, følge opp vanddirektivet, utvikle kompetanse og sikre bærekraftig arealbruk over hele landet og styrke «Den naturlige skolesekken».

Dette medlem mener Miljødirektoratets kapasitet må økes betydelig i årene framover og viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der en slik kraftig styrking er foreslått på en rekke poster, blant annet postene 39, 69 og 79 i kap. 1420 som styrkes med til sammen 250 mill. kroner for å øke

innsatsen for opprydding av forurenset sjøbunn og andre giftutslipp.

KLIMA OG MILJØSATSING I KOMMUNER OG NÆRMILJØER

Dette medlem viser vider til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås at det settes av til sammen 1 mrd. kroner til en storstilt satsing på klimaforebygging og klimakompetanse i kommunene, fordelt på tre ulike poster på Klima- og miljødepartementets budsjett. Det foreslås for det første at det etableres en ny post 63 under kap. 1400, som skal finansiere etableringen av stillinger for klima- og miljørådgivere som skal være pådrivere og ressurser for klimatiltak, klimatilpasning og andre miljøtiltak i kommunene. I tillegg foreslås det avsatt 100 mill. kroner over kap. 1400 post 21, som skal gå til nasjonale og regionale fellestiltak og kompetansebaser som skal hjelpe kommunene med å gjennomføre klimahandlingsplaner o.l. Det tredje leddet i en slik satsing er foreslått finansiert over et nytt kapittel på Klima- og miljødepartementets budsjett ved navn «Ekstraordinære kostnader til klimaforebygging og klimakostnader». Her foreslås det avsatt ytterligere 400 mill. kroner. Hensikten er at kommuner som har et spesielt stort behov for investeringer i ny infrastruktur og andre klimatilpasningstiltak skal få hjelp av staten. De årlige bevilgningene til formålet som er tenkt finansiert over dette kapitlet bør etter hvert trappes opp til flere milliarder.

Dette medlem foreslår videre at dagens bevilgning på «Områdesatsing i byer» økes fra 10 til 700 mill. kroner. Dette medlem foreslår at økningen skal finansiere storsatsing på bærekraftige lokalmiljøer, med økt biomangfold, flere grøntområder, attraktive sosiale byrom etter modell fra bl.a. Groruddalssatsingen og miljøbydelen Brøset i Trondheim. Alle byer og tettsteder over 10 000 innbyggere skal ha en områdesatsing og alle tettsteder skal kunne søke om midler. Dette medlem viser videre til at bevilgningen til Byutvikling, lokalt miljøvern og universell utforming er redusert og overført til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Dette medlem ønsker en kompetanseoppbygging på dette området innenfor Klima- og miljødepartementets budsjetter og viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der bevilgningene over denne posten økes.

Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer under budsjettramme 13

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2015	MDGs alternative statsbudsjett 2015
Utgifter (i tusen kroner)				
1400		Klima- og miljødepartementet		
	1	Driftsutgifter.....	213 181	279 181 (+66 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	61 069	161 069 (+100 000)
	51	Miljøkompetanse for arbeidslivet.....	0	6 000 (+6 000)
	62	Den naturlige skolesekken.....	2 500	5 000 (+2 500)
	63	Klima i kommunene	0	500 000 (+500 000)
	65	Områdesatsing i byer.....	10 000	710 000 (+700 000)
	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige miljøstiftelser	54 705	74 705 (+20 000)
	71	Internasjonale organisasjoner	42 477	62 477 (+20 000)
	74	Tilskudd til AMAP	4 000	5 000 (+1 000)
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak	30 507	80 507 (+50 000)
	79	Tilskudd til kulturminneforvaltning	16 998	18 998 (+2 000)
	81	Byutvikling, lokalt miljøvern og universell utforming, kan overførast.....	0	30 000 (+30 000)
1406		Miljøvennlig skipsfart		
	21	Spesielle driftsutgifter	5 111	20 111 (+15 000)
1408		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø		
	1	Driftsutgifter.....	14 200	17 200 (+3 000)
1409		MAREANO		
	21	Spesielle driftsutgifter	27 362	32 362 (+5 000)
1410		Miljøforskning og miljøovervåking		
	21	Miljøovervåking og miljødata	165 625	241 625 (+76 000)
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene.....	167 647	237 647 (+70 000)
	53	Internasjonalt samarbeid om miljøforskning.....	6 760	36 760 (+30 000)
	54	Artsprosjektet m.m.	29 850	34 850 (+5 000)

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2015	MDGs alternative statsbudsjett 2015
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	40 810	50 810 (+10 000)
	72	Tilskudd til GenØk - Senter for biosikkerhet.....	11 900	16 900 (+5 000)
	73	Infrastrukturtiltak til miljøinstituttene	12 433	22 433 (+10 000)
1420		Miljødirektoratet		
	1	Driftsutgifter	586 860	621 860 (+35 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	125 078	210 078 (+85 000)
	22	Statlige vannmiljøtiltak	183 940	223 940 (+40 000)
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder.....	23 817	73 817 (+50 000)
	31	Tiltak i verneområder	46 600	61 600 (+15 000)
	34	Statlege tileigningar, bandlegging av friluftsområde, kan overførast.....	0	50 000 (+50 000)
	35	Statlige erverv, nytt skogvern.....	121 112	499 112 (+378 000)
	36	Marin nasjonalparkplan.....	0	50 000 (+50 000)
	39	Oppryddingstiltak.....	31 649	231 649 (+200 000)
	63	Tilskot til kommunar for sikring av natur- og friluftsområde	0	300 000 (+300 000)
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak	22 600	72 600 (+50 000)
	73	Tilskudd til rovvilttiltak.....	68 077	118 077 (+50 000)
	76	Refusjonsordninger	93 000	63 000 (-30 000)
	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m.	8 149	10 149 (+2 000)
	79	Oppryddingstiltak.....	1 306	51 306 (+50 000)
	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv	25 521	30 521 (+5 000)
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper.....	33 439	58 439 (+25 000)
	84	Internasjonalt samarbeid.....	1 782	3 782 (+2 000)
	85	Nasjonalparksenter og andre naturinformasjonssenter, kan overførast.....	0	52 720 (+52 720)
	85	Naturinformasjonssentre	47 720	0 (-47 720)

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2015	MDGs alternative statsbudsjett 2015
1421		Ekstraordinære bevilgninger og kostnader ved klimatilpasning		
	60	Ekstraordinære bevilgninger og kostnader ved klimatilpasning.....	0	400 000 (+400 000)
1429		Riksantikvaren		
	21	Spesielle driftsutgifter	67 953	77 953 (+10 000)
1432		Norsk kulturminnefond		
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak.....	65 487	125 487 (+60 000)
1471		Norsk Polarinstitut		
	1	Driftsutgifter.....	213 872	223 872 (+10 000)
1481		Klimakvoter		
	22	Kvotekjøp, generell ordning.....	306 300	0 (-306 300)
Sum utgifter			8 793 632	12 055 832 (+3 262 200)
Inntekter (i tusen kroner)				
Sum inntekter			880 881	880 881 (0)
Sum netto.....			7 912 751	11 174 951 (+3 262 200)

2.1.9 Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 13

Sammenligning av primære budsjettalternativ fra de ulike partiene slik de lå til grunn for partienes primære budsjettalternativ i finansinnstillingen under rammeområde 13. Tabellen viser avviket for budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, og partienes avvik (kapitler og poster med avvikende forslag) i forhold til vedtatt ramme for rammeområde 13. Endring i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S (2014–2015) i parentes

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	H, FrP, KrF og V	A	Sp	SV	MDG
Utgifter rammeområde 13 (i tusen kroner)								
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur						
	1	Driftsutgifter	254 900	254 654 (-246)	254 900 (0)	254 900 (0)	254 900 (0)	254 900 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	463 000	462 541 (-459)	463 000 (0)	463 000 (0)	463 000 (0)	463 000 (0)
1400		Klima- og miljødepartementet						

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	H, FrP, KrF og V	A	Sp	SV	MDG
	1	Driftsutgifter	213 181	212 966 (-215)	213 181 (0)	213 181 (0)	213 181 (0)	279 181 (+66 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	61 069	72 983 (+11 914)	61 069 (0)	91 069 (+30 000)	61 069 (0)	161 069 (+100 000)
	51	Miljøkompetanse for arbeidslivet	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	6 000 (+6 000)
	62	Den naturlige skolesekken	2 500	2 500 (0)	4 000 (+1 500)	2 500 (0)	3 500 (+1 000)	5 000 (+2 500)
	63	Klima i kommunene	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	500 000 (+500 000)
	63	Miljøkompetanseprogram for varehandelen og arbeidslivet	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	10 000 (+10 000)	0 (0)
	64	Lokale miljøtiltak	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	30 000 (+30 000)	0 (0)
	65	Områdesatsing i byer	10 000	10 000 (0)	10 000 (0)	10 000 (0)	40 000 (+30 000)	710 000 (+700 000)
	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmenntilgjengelige miljøstiftelser	54 705	57 705 (+3 000)	60 005 (+5 300)	64 005 (+9 300)	60 705 (+6 000)	74 705 (+20 000)
	71	Internasjonale organisasjoner	42 477	42 477 (0)	42 477 (0)	42 477 (0)	42 477 (0)	62 477 (+20 000)
	74	Tilskudd til AMAP	4 000	4 000 (0)	4 000 (0)	4 000 (0)	4 000 (0)	5 000 (+1 000)
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak	30 507	30 507 (0)	30 507 (0)	35 507 (+5 000)	30 507 (0)	80 507 (+50 000)
	79	Tilskudd til kulturminneforvaltning	16 998	16 998 (0)	16 998 (0)	16 998 (0)	16 998 (0)	18 998 (+2 000)
	81	Byutvikling, lokalt miljøvern og universell utforming, kan overføres	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	30 000 (+30 000)
1406	Miljøvennlig skipsfart							
	21	Spesielle driftsutgifter	5 111	5 107 (-4)	5 111 (0)	5 111 (0)	5 111 (0)	20 111 (+15 000)
1408	Radioaktiv forurensning i det ytre miljø							
	1	Driftsutgifter	14 200	14 187 (-13)	14 200 (0)	14 200 (0)	14 200 (0)	17 200 (+3 000)
1409	MAREANO							
	21	Spesielle driftsutgifter	27 362	27 334 (-28)	27 362 (0)	27 362 (0)	27 362 (0)	32 362 (+5 000)
1410	Miljøforskning og miljøovervåking							
	21	Miljøovervåking og miljødata	165 625	190 444 (+24 819)	165 625 (0)	165 625 (0)	250 625 (+85 000)	241 625 (+76 000)

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	H, FrP, KrF og V	A	Sp	SV	MDG
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	167 647	167 484 (-163)	167 647 (0)	167 647 (0)	167 647 (0)	237 647 (+70 000)
	51	Forskningsprogrammer m.m.	200 576	200 375 (-201)	200 576 (0)	200 576 (0)	200 576 (0)	200 576 (0)
	53	Internasjonalt samarbeid om miljøforskning	6 760	6 753 (-7)	6 760 (0)	6 760 (0)	6 760 (0)	36 760 (+30 000)
	54	Artsprosjektet m.m.	29 850	29 820 (-30)	29 850 (0)	29 850 (0)	34 850 (+5 000)	34 850 (+5 000)
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	40 810	40 810 (0)	40 810 (0)	40 810 (0)	40 810 (0)	50 810 (+10 000)
	72	Tilskudd til GenØk - Senter for biosikkerhet	11 900	11 900 (0)	11 900 (0)	11 900 (0)	11 900 (0)	16 900 (+5 000)
	73	Infrastrukturtiltak til miljøinstituttene	12 433	12 433 (0)	12 433 (0)	12 433 (0)	12 433 (0)	22 433 (+10 000)
1420		Miljødirektoratet						
	1	Driftsutgifter	586 860	586 151 (-709)	586 860 (0)	586 860 (0)	586 860 (0)	621 860 (+35 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	125 078	124 941 (-137)	125 078 (0)	125 078 (0)	125 078 (0)	210 078 (+85 000)
	22	Statlige vannmiljøtiltak	183 940	249 740 (+65 800)	253 940 (+70 000)	253 940 (+70 000)	183 940 (0)	223 940 (+40 000)
	29	Kartlegging av natur	0	0 (0)	50 000 (+50 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	30	Statlige erverv, bandlegging av friluftsområder	23 817	23 817 (0)	60 017 (+36 200)	23 817 (0)	48 817 (+25 000)	73 817 (+50 000)
	31	Tiltak i verneområder	46 600	46 600 (0)	46 600 (0)	46 600 (0)	60 600 (+14 000)	61 600 (+15 000)
	(NY)	Statlege tileigningar, bandlegging av friluftsområde, kan overføres	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	50 000 (+50 000)
	34	Statlige erverv, nasjonalparker	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	40 000 (+40 000)	0 (0)
	35	Statlige erverv, nytt skogvern	121 112	331 112 (+210 000)	349 112 (+228 000)	341 112 (+220 000)	431 112 (+310 000)	499 112 (+378 000)
	36	Marin nasjonalparkplan	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	50 000 (+50 000)
	39	Oppryddingstiltak	31 649	31 649 (0)	31 649 (0)	31 649 (0)	111 649 (+80 000)	231 649 (+200 000)
	61	Tilskudd til klimatilpassingstiltak	2 000	2 000 (0)	2 000 (0)	5 000 (+3 000)	2 000 (0)	2 000 (0)
	63	Tilskot til kommunar for sikring av natur- og friluftsområde	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	300 000 (+300 000)

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	H, FrP, KrF og V	A	Sp	SV	MDG
	70	Tilskudd til vannmiljø-tiltak	22 600	22 600 (0)	22 600 (0)	22 600 (0)	122 600 (+100 000)	72 600 (+50 000)
	71	Marin forsøpling	0	10 000 (+10 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	73	Tilskudd til rovvilttiltak	68 077	68 077 (0)	68 077 (0)	78 077 (+10 000)	68 077 (0)	118 077 (+50 000)
	76	Refusjonsordninger	93 000	63 000 (-30 000)	93 000 (0)	93 000 (0)	63 000 (-30 000)	63 000 (-30 000)
	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m.	8 149	8 149 (0)	8 149 (0)	18 149 (+10 000)	8 149 (0)	10 149 (+2 000)
	78	Friluftsmål	137 275	147 275 (+10 000)	181 975 (+44 700)	152 975 (+15 700)	157 275 (+20 000)	137 275 (0)
	79	Oppryddingstiltak	1 306	1 306 (0)	1 306 (0)	1 306 (0)	1 306 (0)	51 306 (+50 000)
	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv	25 521	25 521 (0)	25 521 (0)	25 521 (0)	25 521 (0)	30 521 (+5 000)
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper	33 439	53 439 (+20 000)	33 439 (0)	33 439 (0)	66 439 (+33 000)	58 439 (+25 000)
	84	Internasjonalt samarbeid	1 782	1 782 (0)	1 782 (0)	1 782 (0)	1 782 (0)	3 782 (+2 000)
	85	Nasjonalparksenter og andre naturinformasjonssenter, kan overføres	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	52 720 (+52 720)
	85	Naturinformasjonssentre	47 720	53 720 (+6 000)	47 720 (0)	53 720 (+6 000)	58 220 (+10 500)	0 (-47 720)
1421		Ekstraordinære bevilgninger og kostnader ved klimatilpasning						
	60	Ekstraordinære bevilgninger og kostnader ved klimatilpasning	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	400 000 (+400 000)
1425		Vilt- og fisketiltak						
	1	Driftsutgifter	12 803	12 788 (-15)	12 803 (0)	12 803 (0)	12 803 (0)	12 803 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	26 072	26 041 (-31)	26 072 (0)	26 072 (0)	26 072 (0)	26 072 (0)
	70	Tilskudd til fiskeformål	11 000	11 000 (0)	11 000 (0)	11 000 (0)	16 000 (+5 000)	11 000 (0)
1429		Riksantikvaren						
	1	Driftsutgifter	130 159	130 024 (-135)	130 159 (0)	130 159 (0)	130 159 (0)	130 159 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	67 953	67 915 (-38)	67 953 (0)	43 953 (-24 000)	67 953 (0)	77 953 (+10 000)
	50	Tilskudd til samisk kulturminnearbeid	3 399	3 396 (-3)	3 399 (0)	3 399 (0)	3 399 (0)	3 399 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	H, FrP, KrF og V	A	Sp	SV	MDG
	60	Kulturminnearbeid i kommunene	4 000	4 000 (0)	4 000 (0)	8 000 (+4 000)	4 000 (0)	4 000 (0)
	61	Kulturminnevern, prosjekttilskudd	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	10 000 (+10 000)	0 (0)
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner	29 605	29 605 (0)	29 605 (0)	34 605 (+5 000)	29 605 (0)	29 605 (0)
	71	Tilskudd til fredete kulturminner i privateie, kulturmiljø og kulturlandskap	114 375	119 354 (+4 979)	114 375 (0)	135 875 (+21 500)	114 375 (0)	114 375 (0)
	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner	50 432	50 432 (0)	50 432 (0)	61 432 (+11 000)	65 432 (+15 000)	50 432 (0)
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring	44 997	44 997 (0)	44 997 (0)	84 997 (+40 000)	44 997 (0)	44 997 (0)
	74	Tilskudd til fartøyvern	56 329	60 479 (+4 150)	56 329 (0)	58 329 (+2 000)	66 329 (+10 000)	56 329 (0)
	75	Tilskudd til fartøyvernssentrene	6 726	7 576 (+850)	6 726 (0)	9 226 (+2 500)	6 726 (0)	6 726 (0)
	77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet	7 964	7 964 (0)	7 964 (0)	7 964 (0)	32 964 (+25 000)	7 964 (0)
	79	Tilskudd til verdensarven	38 227	38 227 (0)	38 227 (0)	56 227 (+18 000)	45 727 (+7 500)	38 227 (0)
	82	Merverdiavgiftskompensasjon til private for vedlikehold av fredede og bevaringsregulerte eiendommer	0	0 (0)	0 (0)	50 000 (+50 000)	0 (0)	0 (0)
1432		Norsk kulturminnefond						
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak	65 487	75 444 (+9 957)	65 487 (0)	115 487 (+50 000)	65 487 (0)	125 487 (+60 000)
1471		Norsk Polarinstitut						
	1	Driftsutgifter	213 872	213 666 (-206)	213 872 (0)	213 872 (0)	237 872 (+24 000)	223 872 (+10 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	66 160	66 090 (-70)	66 160 (0)	66 160 (0)	66 160 (0)	66 160 (0)
1472		Svalbard miljøvernfond						
	50	Overføringer til Svalbard miljøvernfond	14 650	14 638 (-12)	14 650 (0)	14 650 (0)	14 650 (0)	14 650 (0)
1474		Fram - Nordområdesenter for klima- og miljøforskning						
	50	Tilskudd til statlige mottakere	24 177	24 153 (-24)	24 177 (0)	24 177 (0)	49 177 (+25 000)	24 177 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	H, FrP, KrF og V	A	Sp	SV	MDG
1481		Klimakvoter						
	1	Driftsutgifter	8 746	8 737 (-9)	8 746 (0)	8 746 (0)	8 746 (0)	8 746 (0)
	22	Kvotekjøp, generell ordning	306 300	0 (-306 300)	100 000 (-206 300)	306 300 (0)	6 300 (-300 000)	0 (-306 300)
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak						
	1	Driftsutgifter	82 686	82 614 (-72)	82 686 (0)	82 686 (0)	82 686 (0)	82 686 (0)
		Sum utgifter rammeområde 13	8 793 632	8 835 974 (+42 342)	9 023 032 (+229 400)	9 352 632 (+559 000)	9 384 632 (+591 000)	12 055 832 (+3 262 200)
Inntekter rammeområde 13 (i tusen kroner)								
3595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur						
	1	Gebyrinntekter tinglysing	371 500	371 122 (-378)	371 500 (0)	371 500 (0)	371 500 (0)	371 500 (0)
4400		Klima- og miljødepartementet						
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	1 628	1 626 (-2)	1 628 (0)	1 628 (0)	1 628 (0)	1 628 (0)
4420		Miljødirektoratet						
	1	Oppdrag og andre diverse inntekter	1 401	1 399 (-2)	1 401 (0)	1 401 (0)	1 401 (0)	1 401 (0)
	4	Gebyrer, forurensningsområdet	34 587	34 557 (-30)	34 587 (0)	34 587 (0)	34 587 (0)	34 587 (0)
	6	Gebyrer, fylkesmanns-embetenes miljøvern-avdelinger	27 752	27 725 (-27)	27 752 (0)	27 752 (0)	27 752 (0)	27 752 (0)
	7	Gebyrer, kvotesystemet	10 895	10 884 (-11)	10 895 (0)	10 895 (0)	10 895 (0)	10 895 (0)
	8	Gebyrer, naturforvaltningsområdet	4 618	4 614 (-4)	4 618 (0)	4 618 (0)	4 618 (0)	4 618 (0)
	9	Internasjonale oppdrag	7 000	6 971 (-29)	7 000 (0)	7 000 (0)	7 000 (0)	7 000 (0)
4429		Riksantikvaren						
	2	Refusjoner og diverse inntekter	4 152	4 148 (-4)	4 152 (0)	4 152 (0)	4 152 (0)	4 152 (0)
	9	Internasjonale oppdrag	1 176	1 175 (-1)	1 176 (0)	1 176 (0)	1 176 (0)	1 176 (0)
4471		Norsk Polarinstitutt						
	1	Salgs- og utleieinntekter	10 368	10 358 (-10)	10 368 (0)	10 368 (0)	10 368 (0)	10 368 (0)
	3	Inntekter fra diverse tjenesteyting	57 144	57 089 (-55)	57 144 (0)	57 144 (0)	57 144 (0)	57 144 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	H, FrP, KrF og V	A	Sp	SV	MDG
	21	Inntekter, Antarktis	12 764	12 752 (-12)	12 764 (0)	12 764 (0)	12 764 (0)	12 764 (0)
		Sum inntekter rammeområde 13	880 881	880 316 (-565)	880 881 (0)	880 881 (0)	880 881 (0)	880 881 (0)
		Sum netto rammeområde Miljø	7 912 751	7 955 658 (+42 907)	8 142 151 (+229 400)	8 471 751 (+559 000)	8 503 751 (+591 000)	11 174 951 (+3 262 200)

2.1.10 Generelle merknader fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom samarbeidspartiene inngått 21. november 2014.

Flertallet viser til at statsbudsjettet for 2015 med den påfølgende avtalen forsterker klimaforliket og løser viktige oppgaver i dag for å ruste Norge for fremtiden. Flertallet viser til at det innføres et omsetningspåbud for bærekraftig biodrivstoff til veitrafikken på 5,5 pst., som alene vil kutte årlige utslipp fra transportsektoren i Norge med 200 000 tonn CO₂. I budsjettavtalen ble samarbeidspartiene også enige om fritak for veibruksavgiften for biodiesel og halv veibruksavgift for lavinnblandet bioetanol. Avgiftslettelsene forventes å gi store investeringer i norske biodrivstoffanlegg. I tillegg til dette innføres det full veibruksavgift på LPG og naturgass, noe som gjør biogass konkurransedyktig. Statsbudsjettet som vedtas vil også gjøre ladebare hybridbiler betydelig billigere i 2015. I tillegg til dette sier avtalen at regjeringen skal utrede om GIEK og Eksportkredits man-

dater kan utvikles for å fremme økte investeringer i fornybar energi.

Flertallet mener at grepene som tas i statsbudsjettet for 2015 med den påfølgende avtalen, er viktig for å sikre overgangen til lavutslippssamfunnet og reduserer den historiske sammenhengen mellom økonomisk vekst og utslippsvekst. Flertallet viser til at statsbudsjettet og budsjettavtalen representerer et taktskifte i norsk klima- og miljøpolitikk.

Flertallet viser til at budsjettforliket mellom de fire samarbeidspartiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Flertallet viser til budsjettforliket slik det fremkommer i Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015) samt oversikt over bevilgningsendringer slik det fremkommer under pkt. 3 i innstillingen.

Flertallet viser til at endringer i forhold til budsjettforliket slik det fremkommer i tabellen under, men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015), blir omtalt særskilt i denne innstillingen.

OVERSIKT OVER BEVILGNINGSENDINGER I INNSTILLINGEN

Tallene i kolonne 5 er iht. Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015).

Rammeområde 13

Kap.	Post	Tekst	Prop 1 S (2014–2015)	Budsjettforlik H FrP KrF V H FrP KrF V
595	1	Driftsutgifter	254 900 000	254 654 000 (-246 000)
595	21	Spesielle driftsutgifter.....	463 000 000	462 541 000 (-459 000)
1400	1	Driftsutgifter	213 181 000	212 966 000 (-215 000)
1400	21	Spesielle driftsutgifter.....	61 069 000	72 983 000 (+11 914 000)
1400	70	Frivillige miljøorganisasjonar og allmen- nyttige miljøstiftelsar	54 705 000	57 705 000 (+3 000 000)

Kap.	Post	Tekst	Prop 1 S (2014–2015)	Budsjettforlik H FrP KrF V	H FrP KrF V
1406	21	Spesielle driftsutgifter.....	5 111 000	5 107 000 (-4 000)	
1408	1	Driftsutgifter	14 200 000	14 187 000 (-13 000)	
1409	21	Spesielle driftsutgifter.....	27 362 000	27 334 000 (-28 000)	
1410	21	Miljøovervåking og miljødata	165 625 000	190 444 000 (+24 819 000)	
1410	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene.....	167 647 000	167 484 000 (-163 000)	
1410	51	Forskningsprogrammer m.m.	200 576 000	200 375 000 (-201 000)	
1410	53	Internasjonalt samarbeid om miljøforskning	6 760 000	6 753 000 (-7 000)	
1410	54	Artsprosjektet m.m.	29 850 000	29 820 000 (-30 000)	
1420	1	Driftsutgifter	586 860 000	586 151 000 (-709 000)	
1420	21	Spesielle driftsutgifter.....	125 078 000	124 941 000 (-137 000)	
1420	22	Statlege vassmiljøtiltak.....	183 940 000	253 740 000 (+69 800 000)	249 740 000 (+65 800 000)
1420	35	Statlege tileigningar, nytt skogvern, <i>kan overførast</i>	121 112 000	331 112 000 (+210 000 000)	
1420	71	(NY) Marin forsøpling.....	0	10 000 000 (+10 000 000)	
1420	76	Refusjonsordninger.....	93 000 000	63 000 000 (-30 000 000)	
1420	78	Friluftsførmål, <i>kan overførast</i>	137 275 000	147 275 000 (+10 000 000)	
1420	82	Tilskot til truga arter og naturtypar, <i>kan overførast</i>	33 439 000	53 439 000 (+20 000 000)	
1420	85	Naturinformasjonssentre, <i>kan overførast</i>	47 720 000	49 720 000 (+2 000 000)	53 720 000 (+6 000 000)
1425	1	Driftsutgifter	12 803 000	12 788 000 (-15 000)	
1425	21	Spesielle driftsutgifter.....	26 072 000	26 041 000 (-31 000)	
1429	1	Driftsutgifter	130 159 000	130 024 000 (-135 000)	
1429	21	Spesielle driftsutgifter.....	67 953 000	67 915 000 (-38 000)	
1429	50	Tilskudd til samisk kulturminnearbeid	3 399 000	3 396 000 (-3 000)	
1429	71	Tilskot til freda kulturminne i privat eige, kulturmiljø og kulturlandskap, <i>kan overførast</i>	114 375 000		119 354 000 (+4 979 000)

Kap.	Post	Tekst	Prop 1 S (2014–2015)	Budsjettforlik H FrP KrF V	H FrP KrF V
1429	74	Tilskot til fartøyvern, <i>kan overførast...</i>	56 329 000	61 329 000 (+5 000 000)	60 479 000 (+4 150 000)
1429	75	Tilskot til fartøyvernssenter, <i>kan overførast</i>	6 726 000		7 576 000 (+850 000)
1432	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak ...	65 487 000	80 423 000 (+14 936 000)	75 444 000 (+9 957 000)
1471	1	Driftsutgifter	213 872 000	213 666 000 (-206 000)	
1471	21	Spesielle driftsutgifter	66 160 000	66 090 000 (-70 000)	
1472	50	Overføringer til Svalbard miljøvernfond	14 650 000	14 638 000 (-12 000)	
1474	50	Tilskudd til statlige mottakere	24 177 000	24 153 000 (-24 000)	
1481	1	Driftsutgifter	8 746 000	8 737 000 (-9 000)	
1481	22	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overførast</i>	306 300 000	0 (-306 300 000)	
1482	1	Driftsutgifter	82 686 000	82 614 000 (-72 000)	
Sum utgifter rammeområde 13			8 793 632 000	8 835 974 000 (+42 342 000)	
3595	1	Gebyrinntekter tinglysing	371 500 000	371 122 000 (-378 000)	
4400	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	1 628 000	1 626 000 (-2 000)	
4420	1	Oppdrag og andre diverse inntekter	1 401 000	1 399 000 (-2 000)	
4420	4	Gebyrer, forurensningsområdet	34 587 000	34 557 000 (-30 000)	
4420	6	Gebyrer, fylkesmannsembetenes miljøvern- avdelinger	27 752 000	27 725 000 (-27 000)	
4420	7	Gebyrer, kvotesystemet	10 895 000	10 884 000 (-11 000)	
4420	8	Gebyrer, naturforvaltningsområdet	4 618 000	4 614 000 (-4 000)	
4420	9	Internasjonale oppdrag	7 000 000	6 971 000 (-29 000)	
4429	2	Refusjoner og diverse inntekter	4 152 000	4 148 000 (-4 000)	
4429	9	Internasjonale oppdrag	1 176 000	1 175 000 (-1 000)	
4471	1	Salgs- og utleieinntekter	10 368 000	10 358 000 (-10 000)	

Kap.	Post	Tekst	Prop 1 S (2014–2015)	Budsjettforlik H FrP KrF V	H FrP KrF V
4471	3	Inntekter frå diverse tjenesteyting	57 144 000	57 089 000 (-55 000)	
4471	21	Inntekter, Antarktis	12 764 000	12 752 000 (-12 000)	
Sum inntekter rammeområde 13			880 881 000	880 316 000 (-565 000)	
Sum netto rammeområde 13			7 912 751 000	7 955 658 000 (+42 907 000)	

2.2 Komiteens merknader til de enkelte kapitler under rammeområde 13

Når det gjelder budsjettkapitler under rammeområde 13 som ikke er omtalt nedenfor, har komiteen ingen merknader og slutter seg til regjeringens forslag.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

OMRÅDESATSING I BYER

Komiteen viser til at utvikling av områder og rammebetingelser som fremmer gode levekår er et kommunalt ansvar. Staten har gjennom de seneste årene bevilget betydelige midler til utvikling av områder med særlige utfordringer. De statlige bevilgningene til områdesatsingen i Groruddalen er om lag 975 mill. kroner i perioden 2007–2014.

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å bevilge totalt ca. 123 mill. kroner over ulike budsjettposter til områdeutvikling i Groruddalen i 2015.

2.2.1 Kap. 595 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur

Det foreslås bevilget 738,6 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en reduksjon på 4,2 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen er opptatt av å ha en robust nasjonal geografisk infrastruktur for sjø og land. Komiteen har merket seg at elektronisk tinglysing vil være den viktigste satsingen for Kartverket i 2015, og at Kartverket vil arbeide videre med å gjøre kart- og eiendomsdata lett og effektivt tilgjengelig.

2.2.2 Kap. 3595 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur

Det budsjetteres med 371,5 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en reduksjon på 1,7 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen viser til at gebyrene foreslås videreført til samme pris i 2015. Gebyrene er basert på selv-kostprinsippet.

Komiteen har merket seg at gebyrinntektene fra Statens kartverk hittil har vært budsjettert på to poster, for henholdsvis registrering av rettigheter i borettslag, og tinglysing i fast eiendom. Regjeringen foreslår å slå sammen postene til en inntektspost. Komiteen støtter dette.

2.2.3 Kap. 2465 Statens kartverk

Det budsjetteres med 25,7 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en økning på 68,1 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Klima- og miljødepartementet:

2.2.4 Kap. 1400 Klima- og miljødepartementet

Det foreslås bevilget 435,437 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en reduksjon på 12 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen viser til at klima- og miljøutfordringene er globale, og at Norge har teknologi, kompetanse og kapital og kan yte viktige bidrag til klima- og miljøarbeidet gjennom nasjonale og internasjonale tiltak. Komiteen mener norsk klima- og miljøpolitikk må bygges på respekten for kunnskap, forevar-prinsippet og forvalteransvaret som hver generasjon har på vegne av sine etterkommere.

Komiteen påpeker behovet for effektiv og resultatorientert forvaltning av de tilgjengelige ressursene på klima- og miljøområdet.

Komiteen mener at alle statsbudsjetter må bidra til at Norge styrer mot lavutslippssamfunnet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, mener derfor departementene må rapportere hvilke konsekvenser deres budsjettforslag har for norske klimagassutslipp, og at utslippskonsekvenser av statsbudsjett synliggjøres i hvert departements proposisjon.

Flertallet viser til forslag fremsatt i Dokument 8:48 S (2013–2014), om at Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med kommende statsbudsjetter, legge frem et klimabudsjett som viser hvordan regjeringen har tenkt å kutte utslipp fram mot 2020, 2030 og fram mot 2050, og hvordan budsjettet påvirker Norges klimautslipp, og til innstillingen til denne, jf. Innst. 256 S (2013–2014).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne har merket seg at regjeringens forslag innebærer en reduksjon på 59,257 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2014. Disse medlemmer registrerer at i avtalen mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti og Venstre reduseres dette kuttet med 15,0 mill. kroner.

PLANARBEIDET

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti er tilfreds med at alt planarbeid nå legges under ett departement, Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD). Dette vil sikre en mer helhetlig planprosess.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen Solberg har flyttet planavdelingen fra Klima- og miljødepartementet til det nye Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Disse medlemmer mener at arealforvaltning, planarbeidet og forvaltningen av viktige områder i Norge er oppgaver som handler om miljøvern og avveiningen mellom miljøvern og andre interesser i forvaltningen. Planarbeidet og arealforvaltningen i henhold til plan- og bygningsloven er også en viktig del av klimaarbeidet. Flere sentrale oppgaver og ansvarsområder som Klima- og miljødepartemen-

tet fram til årsskiftet 2014 har hatt i det samla miljøvernarbeidet, er nå flyttet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Disse medlemmer er bekymret for om endringene i Klima- og miljødepartementet svekker totaliteten i norsk klima- og miljøpolitikk, og om Klima- og miljødepartementet i tilstrekkelig grad har innflytelse over viktige miljøpolitiske valg i regjeringen.

DEN NATURLIGE SKOLESEKKEN

Komiteen viser til at tiltaket «Den naturlige skolesekken» er et viktig bidrag for at skolene kan legge til rette for bruk av nærmiljøet og bruker miljø og friluftsliv i undervisningen. Gjennom barnehage, skole og fritidsordninger har de unike muligheter til å nå store og viktige grupper med fysisk aktivitet.

Komiteen viser til at når barn i tidlig alder lærer gleden ved daglig aktivitet ute, vil mange av dem være aktive resten av livet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett der det foreslås at kap. 1400 post 62 styrkes med 1,5 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett der det foreslås at kap. 1400 post 76 styrkes med 5 mill. kroner utover regjeringens forslag. Forslaget skal styrke tilskudd til prosjekter eller tiltak i nærmiljøet som blir drevet av lag, organisasjoner og privatpersoner, som kan inngå i grunnskolens arbeid med den naturlige skolesekken.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne ønsker en opptrapping av tiltaket «den naturlige skolesekken» med sikte på at alle skoler skal delta. Dette er en strategisk viktig satsing både for å styrke naturfag og sette det inn i en pedagogisk ramme som handler om miljø, bærekraft, menneskelig påvirkning og klimaendringer.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der de samlede bevilgningene til tiltaket over flere departementer er foreslått økt til 13,5 mill. kroner, og at det foreslås en økning på 5 mill. kroner over Klima- og miljødepartementets budsjett.

FRIVILLIGE MILJØORGANISASJONER, ALLMENNUTTIGE MILJØSTIFTELSE MM.

Komiteen legger stor vekt på den frivillige innsatsen som gjøres av engasjerte sjeler i miljø- og kulturvernorganisasjonene. Komiteen mener det norske samfunnet ville vært fattigere uten de frivilliges initiativ og engasjement. De frivillige miljøorga-

nisasjoner og allmenntilgjengelige miljøstiftelser representerer en viktig arena for samarbeid og har bidratt til å skape det samfunnet vi har i dag.

Komiteen viser til at formålet med tilskuddsordningen til frivillige miljøorganisasjoner og allmenntilgjengelige miljøstiftelser er å legge til rette for et bredt folkelig engasjement for miljø saker.

Komiteen mener det er viktig at frivilligheten vokser frem nedenfra og at den skal ha en selvstendig stilling i samfunnet. Tilskuddsordningen skal stimulere til miljøaktivitet lokalt, regionalt og nasjonalt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom samarbeidspartiene der tilskuddet til miljøorganisasjoner øker med 3 mill. kroner. Flertallet legger stor vekt på den verdifulle innsatsen som gjøres av engasjerte personer i miljø- og kulturvernorganisasjonene. Flertallet viser til at formålet med tilskuddsordningen til frivillige miljøorganisasjoner og allmenntilgjengelige miljøstiftelser er å legge til rette for et bredt folkelig engasjement for miljø saker. Flertallet mener frivilligheten skal ha en selvstendig stilling i samfunnet, og at tilskuddsordningen skal stimulere til miljøaktivitet lokalt, regionalt og nasjonalt. Flertallet er derfor tilfreds med at tilskuddet til frivillige miljøorganisasjoner og allmenntilgjengelige miljøstiftelser m.m. foreslås økt med 3 mill. kroner.

Flertallet foreslår å øke post 70 med 3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett, slik det fremkommer i Prop. 1 S (2014–2015), men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S (2014–2015).

Flertallet foreslår at kap. 1400 post 70 bevilges med kr 57 705 000.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti er av den oppfatning at de frivillige organisasjonene gjør en svært viktig jobb. Disse medlemmer har merket seg at regjeringen er av en annen oppfatning siden de i sitt forslag reduserer i bevilgningene til frivilligheten. Friluftsgang og friluftsliv utfører et viktig samfunnsoppdrag ved å legge til rette for aktivt friluftsliv for alle. Det er viktig at midlene til organisasjonene styrkes, slik at de offensivt kan ivareta sine oppgaver og styrke midlene blant annet til markering av Friluftslivets år 2015.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett der det

foreslås at kap. 1400 post 70 styrkes med 5,3 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiet sitt alternative budsjett der det foreslås at kap. 1400 post 70 styrkes med 9,3 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett der det foreslås en rekke tiltak for å legge til rette for det brede miljøengasjementet i befolkningen gjennom å opprettholde støtten til den naturlige skolesekken (+ 1 mill. kroner), øke støtten til miljøorganisasjoner og miljøstiftelser (6 mill. kroner), opprette et nytt miljøkompetanseprogram for varehandelen og arbeidslivet (+10 mill. kroner), samt sette av en egen aktivitetspott for å stimulere til lokalt miljøengasjement (+30 mill. kroner).

Dette medlem viser videre til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett foreslår å videreføre de vellykkede elementene av Framtidens bysatsingen (+ 30 mill. kroner). Alle summer er sammenlignet med regjeringens budsjettforslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at miljøbevegelsen spiller en viktig rolle i arbeidet for å løse en rekke miljøutfordringer. Dette medlem mener det bør stimuleres til et enda bredere frivillig miljøengasjement og større kapasitet til å engasjere seg faglig i miljøutfordringer og løsninger.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det er foreslått en kraftig økning i bevilgningene til dette formålet. Økningen skal gå til grunnbevilgninger for å sikre forutsigbarhet og faglig kapasitet i tråd med organisasjonenes egne prioriteringer. Norsk klimastiftelse bør inn under ordningen og gis støtte i 2015.

TILSKUDD TIL KULTURMINNEFORVALTNING

Komiteen viser til at vern av kulturminner er viktig for å forstå norsk kulturarv og historie. Komiteen mener sikring og beredskap av våre 180 tettestehusmiljøer og 28 stavkirker trenger et felles løft. Komiteen påpeker at fredete og verneverdige eiendommer ofte har engasjerte eiere som passer godt på vår felles kulturarv. Det er likevel umulig for den enkelte eier alene å være forberedt på storbrann.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, er fornøyd med at regjeringen ved økt satsing på brannsikring under kap. 1429 Riksantikvaren

med 20 mill. kroner, er med på å bedre rammevilkårene for private eiere av kulturminner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne er enig i at brannsikring av kulturarven må ha høy prioritet. Disse medlemmer mener det er uheldig at regjeringen ikke har klart å finansiere en satsing på brannsikring uten å svekke Riksantikvarens tilskuddsposter og arbeidet med å nå 2020-målene for kulturminneforvaltningen.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til partiets alternative budsjett der støtten til å ta vare på kulturminner og bevare håndverkskompetanse økes over flere budsjettposter, med til sammen 60 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at Norge har syv steder på UNESCOs liste over verdens kultur- og naturarv. I 2004 fikk Norge sitt første kulturlandskap på listen – Vegaøyan. Vestnorsk fjordlandskap er det første naturområdet Norge har fått på listen.

Dette medlem ønsker å styrke forvaltningen av disse områdene, og viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det er foreslått en økning i tilskuddet til forvaltning av kulturminner og verdensarvområder. Dette medlem mener også at Norge bør arbeide for å fremme flere områder som kandidater til verdensarvlisten.

SKOGPLANTING

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen der tilskuddet til skogplanting øker til 15 mill. kroner. Flertallet ønsker å presisere at det er viktig at riktig treslag brukes på det enkelte sted i skogplanting. Flertallet ber derfor regjeringen sikre at tilskuddene til skogplanting over kap. 1400 post 21 ikke kan benyttes til planting av utenlandske treslag som sitkagran, og gjøre en vurdering av om bruk av norsk gran på Vestlandet og nord for Saltfjellet er forenlig med hensynet til biologisk mangfold.

Flertallet foreslår å øke post 21 med 11 914 000 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett, slik det fremkommer i Prop. 1 S (2014–2015), men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015).

Flertallet foreslår at kap. 1400 post 21 bevilges med kr 72 983 000.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at FNs klimapanel har i lang tid vært tydelige på at planting av skog er positivt for klimaet. Gjennom klimaforliket som ble inngått i 2012, ble tilplanting av skog på nye arealer derfor gjort til en viktig del av norsk klimapolitikk. Rapporten utarbeidet av bl.a. Miljødirektoratet «Planting av skog på nye arealer som klimatiltak – egnede arealer og miljøkriterier» (m26-2013) gir en omforent, faglig anbefaling av hvilke arealer som egner seg for planting etter en avveining mellom hensynet til klima, naturmangfold og andre miljøverdier og næring. Disse medlemmer har merket seg at rapporten gir også råd til departementene om hvilke miljøkriterier som bør ligge til grunn for planting av skog på nye arealer som klimatiltak, samt hvilke virkemidler som må til for at slik planting skal bli gjennomført.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser videre til at det kun bør tildeles offentlig støtte til planting av skog på nye arealer som klimatiltak, dersom arealene som vurderes for tiltaket er i samsvar med et sett med miljøkriterier, som tar hensyn til økosystemet og landskapsbildet, natur- og kulturverdiene i området og muligheten for å utøve friluftsliv. Disse medlemmer viser til at etablering av skog og treslagsskifte kan påvirke arealene som tilplantes, også utenfor områdene som plantes til. Tilplanting av gran og innførte bartrær kan i større eller mindre grad føre til spredning av treslagene til annen skog og åpent kulturlandskap. Disse medlemmer har merket seg at det i dag brukes betydelige midler til å hindre spredning av og til å fjerne sitkagran som har spredd seg fra plantasjer fra skogreisningen på 1900-tallet til verneområder.

Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjett og finansinnstillingen, hvor det er foreslått å øke bevilgningene til skogplanting med 8 mill. kroner over LMDs budsjetttramme.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener at tilskuddene til skogplanting over kap. 1420 post 21 kun bør gå til planting der de aktuelle treslagene forekommer naturlig i området, og dermed ikke benyttes til planting av fremmede treslag, herunder norsk gran på Vestlandet og nord for Saltfjellet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Miljøpartiet De Grønne viser til at de konkrete effektene av klimaendringer i Norge og dermed oppgavene med å følge dem opp, vokser. Videre fører mange trender i samfunnet til økende belastning på areal og natur i Norge. I en slik utvikling blir det nødvendigvis mer krevende for

KLD å ivareta sin oppgave med å bevare norsk natur i samsvar med et bredt ønske i opinionen, nasjonale politiske mål og internasjonale forpliktelser.

Disse medlemmer mener det er dårlig samsvar mellom dette og regjeringens forslag til statsbudsjett, som kutter både departementets driftsbevilgning og den samlede kapasiteten til Klima- og miljødepartementet.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det allerede i 2013 i en faglig rapport fra Miljødirektoratet, Landbruksdirektoratet og Skog og landskap ble dokumentert hvordan man kan tilplante minst 50 000 dekar per år over en 20-årsperiode med akseptable effekter for naturmangfold og andre miljøverdier. Den faglige utredningen presenterte et helhetlig opplegg for hvordan tiltaket kan gjennomføres i praksis, herunder kriterier for prioritering av egnede arealer. Utredningen anbefalte en bevilgning på 15 mill. kroner til tiltaket i oppstartsåret. Det faglige grunnlaget var på plass slik at oppstart kunne funnet sted allerede i 2014.

Dette medlem viser til at regjeringen i sitt forslag avsetter 3 mill. kroner i 2015 som starten på en treårig pilotfase, blant annet begrunnet i at man skal høste erfaring med klimaeffekten ved skogplanting før tiltaket oppskaleres. Dette medlem mener det ikke er behov for en slik pilotfase, da tiltaket er svært godt faglig utredet og at midlene i stedet burde gå til direkte skogplanting.

Dette medlem viser til Senterpartiets alternative budsjett der det foreslås at kap. 1400 post 21 styrkes med 30 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener det er viktig at riktig treslag brukes på det enkelte sted i skogplanting. Dette medlem ber derfor regjeringen sikre at eventuelle tilskudd til skogplanting ikke kan benyttes til planting av fremmede treslag, herunder norsk gran på Vestlandet og nord for Saltfjellet, men kun til planting med samme treslag etter hogst på skogarealer der de aktuelle treslagene forekommer naturlig i området.

Dette medlem viser til at det i Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett derfor foreslås en kraftig økning i KLDs driftsbudsjett. Det foreslås at økte overføringer skal gå til et løft for å styrke miljøforvaltningen for å kartlegge og stoppe tap av biologisk mangfold, gjennomføre naturmangfoldloven, følge opp vanddirektivet, utvikle kompetanse og sikre bærekraftig arealbruk over hele landet.

MILJØHENSYN I OFFENTLIGE INNKJØP

Komiteen mener at Difis rolle i å sikre at miljøhensyn og livssykluskostander tas hensyn til i offentlige anskaffelser er viktig.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til partiets alternative budsjett der det foreslås bevilget 10 mill. kroner til satsingen under kap. 540 post 1.

KLIMA- OG MILJØSATSING I KOMMUNENE

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås at det settes av til sammen 1 mrd. kroner til en storstilt satsing på klimaforebygging og klimakompetanse i kommunene, fordelt på tre ulike poster på Klima- og miljødepartementets budsjett.

Dette medlem viser til at det for det første foreslås at det etableres en ny post 63 under kap. 1400, som skal finansiere etableringen av stillinger som klima- og miljørådgivere, og som skal være pådrivere og ressurser for klimatiltak, klimatilpasning og andre miljøtiltak i kommunene. I tillegg foreslås det avsatt 100 mill. kroner over kap. 1400 post 21, som skal gå til nasjonale og regionale fellestiltak og kompetansebaser som skal hjelpe kommunene med å gjennomføre klimahandlingsplaner o.l. Det tredje leddet i en slik satsing er foreslått finansiert over et nytt kapittel på Klima- og miljødepartementets budsjett ved navn «Ekstraordinære kostnader til klimaforebygging og klimakostnader». Her foreslås det avsatt ytterligere 400 mill. kroner.

Dette medlem viser til at hensikten er at kommuner som har et spesielt stort behov for investeringer i ny infrastruktur og andre klimatilpasnings tiltak, skal få hjelp av staten. De årlige bevilgningene til formålet som er tenkt finansiert over dette kapitlet, bør etter hvert trappes opp til flere milliarder.

MILJØHENSYN I PRIVATE INNKJØP

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til sitt alternative budsjett der det foreslås å opprette en ny post med midler til å styrke kompetansen i handels- og tjenestenæringene for å inkludere miljø i innkjøpskompetanse og kundeveiledningskompetanse.

Dette medlem foreslår videre at dagens bevilgning på «Områdesatsing i byer» økes fra 10 til 700 mill. kroner. Dette medlem foreslår at økningen skal finansiere storsatsing på bærekraftige lokalmiljøer, med økt biomangfold, flere grøntområder, attraktive sosiale byrom etter modell fra bl.a. Grorudalssatsingen og miljøbydelen Brøset i Trondheim. Alle byer og tettsteder med over 10 000 inn-

byggere skal ha en områdesatsing, og alle tettsteder skal kunne søke om midler.

Dette medlem viser til at Norge påvirker verdens fotavtrykk mye mer enn de fleste andre land gjennom høyt forbruk og stor eksport av klimagassutslipp gjennom petroleumssektoren. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås betydelig økt støtte til internasjonale organisasjoner som arbeider for å løse miljøutfordringene.

Dette medlem viser videre til at Miljøpartiet De Grønne i sitt alternative budsjett foreslår økte bevilgninger til AMAP, som er den viktigste delen av samarbeidet i Arktisk råd, og at det også foreslås en økning til det internasjonale arbeidet for å støtte konkrete miljøtiltak og fremme av bærekraft i næringslivet gjennomført av sivilsamfunn og internasjonale organisasjoner.

Dette medlem viser også til at det i Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett foreslås en kraftig økning til informasjons- og kampanjearbeid om miljøvennlig forbruk.

Dette medlem viser til at bevilgningen til byutvikling, lokalt miljøvern og universell utforming er redusert med 9 mill. kroner og overført til Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette medlem er uenig med regjeringen i at Klima- og miljødepartementet ikke skal arbeide aktivt med bærekraftig byutvikling og lokalt miljøvern. Nedbyggingen og overføringen av oppgavene svekker miljøkompetanse som trengs for å stoppe skadelig nedbygging av viktig norsk natur. Dette medlem ønsker en kompetanseoppbygging på dette området innenfor Klima- og miljødepartementets budsjetter, og viser til Miljøpartiet de Grønnes alternative statsbudsjett der bevilgningene over denne posten økes.

2.2.5 Kap. 4400 Klima- og miljødepartementet

Det foreslås 2,024 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, som er en økning på 3,3 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

2.2.6 Kap. 1406 Miljøvennlig skipsfart

Det budsjetteres med 5,111 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en økning på 23,7 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen viser til at Norge har en stolt sjøfartstradisjon som strekker seg helt fra vikingtiden, og som er en av de største skipsnasjonene i verden. Den posisjonen har Norge fremdeles, med en næring som skaper store verdier for det norske samfunnet

samtidig som skipsfarten kan være en alternativ og svært miljøvennlig transportform. Komiteen er derfor opptatt av at Sjøfartsdirektoratet medvirker til at norsk maritim næring er minst like miljøeffektiv som alternative transportformer gjennom gode tekniske og operasjonelle forhold, for å forebygge unødige forurensning og andre miljøskader.

Komiteen viser til at miljøvennlig skipsfart er viktig for å oppnå målsettingen om å overføre mer gods fra veg til sjø og bane.

Komiteen viser til nasjonale og internasjonale mål om at reduksjon i utslipp av SO₂, NO_x og andre klimagasser vil stå sentralt i direktoratets arbeid, samt tiltak for å fjerne miljøtrusler i skipenes ballastvann.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen der man ber regjeringen sørge for at alle kommende fergeanbud har krav til nullutslippsteknologi og/eller lavutslippsteknologi når teknologien tilsier dette.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til partiets alternative budsjett der det foreslås styrket satsing på miljøvennlig skipsfart både gjennom økte tilskudd til Transnova, økt satsing på nullutslippsferjer, samt økt tilskudd til å utvikle effektive og miljøvennlige godsruter på jernbane og sjø.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne ønsker å etablere et samarbeidsprosjekt for bærekraftig skipsfart der flere aktører bør være involvert.

Dette medlem viser til Miljøpartiet de Grønnes alternative statsbudsjett der det er foreslått en kraftig økning på kap. 1407 for å sette i gang et slikt prosjekt.

2.2.7 Kap. 1408 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø

Det foreslås bevilget 14,2 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en økning på 12,7 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen viser til Prop. 1 S (2014–2015) Klima- og miljødepartementet, og sluttar seg til det framlagte forslag.

Komiteen viser til at Statens strålevern si fremste oppgave er å styrke forvaltning og rådgivingsverksemd under Klima- og miljødepartementet sitt ansvarsområde. Dette omfatter forvaltning og

kartlegging av radioaktivt avfall og avfallsstraumar. Arbeidet med å bidra til at utslipp av radioaktive stoff blir unngått eller minimert frå dei ulike kjeldene er sentralt, i tillegg til arbeid med miljøutfordringar i nord- og polarområda, vurdering av norsk oppfylling av OSPARs mål, formidling og beredskap.

Komiteen viser til at midlane i 2015 vil mellom anna verte brukte til oppfølging og tilsyn med verksemdar som har løyve etter avfallsforskrifta om radioaktive utslipp etter forureiningslova. Vidare skal Strålevernet undersøke om også andre verksemdar treng tilsvarende løyve – dette gjeld blant anna prosessindustri og gruvedrift. Det vil òg bli arbeid med å auke deponikapasitet for radioaktivt avfall, med spesiell fokus på deponiløysingar for alunskifer.

Komiteen viser til at det vert i 2015 sett i gang ein ekstra innsats for å sikre god forankring og gjennomføring av planverk for miljøforvaltninga for å følgje opp konsekvensane av ei atomhending. Posten dekkjer utgifter som Statens strålevern har til lønn og godtgjersler for fast og mellombels tilsette. Vidare dekkjer posten utgifter knytte til oppdragsverksemd, ordinære driftsutgifter og utgifter knytte til etaten si samla utgreiings- og rådgivingsverksemd på området radioaktiv forureining i det ytre miljøet.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det er foreslått å styrke arbeidet mot radioaktiv forurensning med 3 mill. kroner.

2.2.8 Kap. 1409 MAREANO

Det foreslås bevilget 27,362 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en reduksjon på 0,5 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen viser til at marin bioprospektering kan bli en viktig del av en større satsing på bioøkonomi, og MAREANO har viktig erfaring og metodikk som kan brukes i en utvikling av et større program for marin bioprospektering.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til sitt alternative statsbudsjett der bevilgningen til MAREANO er foreslått økt med 5 mill. kroner.

2.2.9 Kap. 1410 Miljøforskning og miljøovervåking

Det foreslås bevilget 635,601 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en reduksjon på 0,3 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen merker seg at regjeringen viderefører de samlede bevilgningene til miljøforskning og miljøovervåking på omtrent samme nivå som i fjor. Komiteen mener det er behov for å styrke den kunnskapsbaserte forvaltningen av norske miljø- og naturverdier. Komiteen mener innsatsen til miljøvernforskning og miljøovervåking må reflektere de store utfordringene Norge står ovenfor på miljøområdet. Komiteen viser til at Stortinget blant annet har vedtatt et mål om å stanse tap av biologisk mangfold i Norge innen 2020.

Komiteen mener miljøforskningsinstituttene utfører en god og viktig jobb for å bedre kunnskapsgrunnlaget om norsk natur og miljøutfordringer og løsninger. De bidrar også til næringsutvikling innen bioøkonomi og naturressursutnyttelser med lavere økologisk fotavtrykk.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås å styrke basisbevilgningene til miljøforskningsinstituttene betydelig. Økningen skal i hovedsak gå til å finansiere instituttene egne SIP/SIS og samarbeid med næringsliv som kan bidra til det grønne skiftet og bærekraftig bruk av norske naturressurser.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås en kraftig økning i tilskuddene til internasjonalt samarbeid om miljøvernforskning, en økning på fem mill. kroner for å styrke Artsdatabanken, og en økning på 10 mill. kroner til nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene.

Dette medlem viser til at det blant annet trengs flere nasjonale forskningsprogrammer med fokus på blant annet klimaendringer, luft- og støyforurensning og ferskvannsökologi.

Dette medlem viser til at det i Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett også foreslås en økning i bevilgningene til GenØk – Senter for biotrygghet, og en økning på 10 mill. kroner i Infrastrukturtiltak til miljøinstituttene. I tråd med forslag om økte basisbevilgninger, økt forskning på natur og miljø og flere nasjonale oppgaver for miljøinstituttene, øker også behovet for infrastrukturtiltak.

KUNNSKAPSLØFT FOR NATUREN

Komiteen mener et sterkt kunnskapsgrunnlag er viktig for å sikre mer effektive planprosesser, og til å informere om beslutninger om effektene på natur- og naturmangfold slik at disse reduseres.

Komiteen merker seg at det fortsatt er mangelfull og dårlig kunnskap om mange arter, naturtyper og økosystemer, og et behov for å øke kunnskapen om biosystematikk. Komiteen peker på at

Artsprosjektet og Miljødirektoratets arbeid med naturtypekartlegging bidrar til å få på plass viktig kunnskap om dette saksfeltet.

Komiteen vil understreke at all natur i Norge skal forvaltes kunnskapsbasert, og at økt kunnskap er nøkkelen til å føre en miljøpolitikk som bygger på forvalteransvaret. Komiteen har registrert at kun 25 pst. av norsk natur er kartlagt, og at det trengs et nasjonalt kunnskapsløft for naturen.

Komiteen viser til at Artsdatabanken og Miljødirektoratet i dag har kompetanse til å utarbeide et økologisk grunnkart for Norge. Komiteen vil understreke at økt kunnskap om norsk natur vil gjøre planprosesser mer effektive og redusere konfliktnivået i utbyggingssaker. Komiteen mener den samfunnsøkonomiske gevinsten av økt kunnskap og økt kartlegging av norsk natur vil være betydelig.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at samarbeidspartiene i budsjettavtalen øker bevilgningen til post 21 med 24 819 000 kroner, til 190 444 000 kroner. Økningen øremerkes kartlegging av truede arter og naturtyper.

Flertallet foreslår at kap. 1410 post 21 bevilges med 190 444 000 kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti minner om at for å stoppe tapet av naturmangfold, må vi ha kunnskap om naturen. Tre av fire verdifulle naturområder er ikke kartlagt, og dette medlem mener derfor det trengs et løft for kartleggingen av norsk natur.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett der det settes av 85 mill. kroner til en storstilt satsing på å kartlegge norsk natur, og en økt innsats for å bekjempe arter som ikke hører hjemme i norsk natur. Videre foreslår Sosialistisk Venstreparti å øke støtten til Artsdatabanken.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at tre av fire verdifulle naturområder i Norge er ikke kartlagt. Dette medlem mener det er nødvendig å starte arbeidet med å etablere et «økologisk grunnkart» innen 2020, slik at denne kunnskapen kan gjøres tilgjengelig. Kostnaden for dette er anslått til 700 mill. kroner.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås å starte opptrappingen med en bevilgning på 74 mill. kroner i 2015.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det også foreslås å

sette av penger til en smarttelefonapplikasjon, som gjør det mulig å samle inn miljødata fra befolkningen, samt utveksle informasjon om andre tjenester.

2.2.10 Kap. 1420 Miljødirektoratet

Det foreslås bevilget 2 557,908 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en reduksjon på 8,9 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen viser til at Miljødirektoratet er Klima- og miljødepartementets rådgivende og utøvende fagorgan innen klima, naturforvaltning og forurensning. Komiteen viser videre til at Miljødirektoratet er helt sentralt for å gjennomføre den nasjonale politikken og for å få satt i verk konkrete tiltak.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at Prop. 1 S (2014–2015) legger opp til en bevilgning på 2 557,908 mill. kroner. Dette er en reduksjon på 249,259 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett for 2014. Disse medlemmer har merket seg at reduksjonen blant annet omhandler drift, statlige vannmiljøtiltak, statlige tilsagn for båndlegging av friluftsområder, tiltak i verneområder og skogvern.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener Miljødirektoratets kapasitet må økes betydelig i årene framover for å trappe opp viktig arbeid med å stoppe nedbygging av verdifull norsk natur, iverksette tiltak og strategier for å stoppe tapet av naturmangfold og redusere mengden miljøgifter i norsk natur og mat.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der posten for spesielle driftsutgifter foreslås økt med 85 mill. kroner. Økningen foreslås fordelt på faglige prosjekter innen skogvern, marin verneplan, verneplaner og nasjonalparker, samt følge opp naturmangfoldloven. 50 mill. kroner foreslås til å forberede utlysning av prosjekter for CO₂-rensing i tungindustrien.

FOREBYGGENDE OG KONFLIKTDEMPENDE TILTAK I ROVVILTFORVALTNINGEN

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at budsjettposten til forebyggende og konfliktdempende tiltak i rovviltforvaltninga er styrket med rundt 3,5 mill. kroner i regjeringens forslag til budsjett for 2015. Hoveddelen av midlene på posten fordeles til landets 8 rovviltnemnder, og nemndene har hele tiden hatt an-

ledning til å nytte midlene til omstilling. Omstilling er derfor ikke noe nytt tiltak, men omfanget av omstilling har variert en god del mellom år og praksisen har vært ulik mellom nemndene. Til forskjell fra de senere år, er det i regjeringens forslag til budsjett øremerket 7 mill. kroner til omstilling som skal forvaltes av Miljødirektoratet. Dette for å sikre at deler av midlene prioriteres til omstilling, som er et ønske og viktig tiltak i prioriterte rovviltområder med store og langvarige tap av beitedyr. Omstilling er frivillig og bidrar til opprettholdelse av landbruk også i rovviltområder.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti er godt fornøyd med de tiltak regjeringen har satt i gang for å nå bestandsmålene og for å redusere konfliktnivået i rovviltforvaltningen. En høy beredskap for uttak av rovvilt som gjør eller kan gjøre skade på beitedyr, og uttak av resterende lisensfellingskvoter så langt det er praktisk mulig, er trolig noen av årsakene til den reduksjonen i tap beitenæringen nå opplever. Ifølge en pressemelding fra Klima- og miljødepartementet fra 12. november 2014, er det en nedgang på 19 pst., eller 400 saueeiere, som har søkt erstatning i forhold til samme tid i fjor. Det totale antallet sau og lam som er søkt erstattet, er gått ned med om lag 10 600 dyr på landsbasis, noe som betyr 20 pst. reduksjon sammenlignet med forrige beitesesong.

Disse medlemmer viser også til at beslutningen om ikke å anke Krokann-dommen, samt at Miljødirektoratet nå vil gjøre en ny vurdering i 77 erstatningssaker som er søkt omgjort, også vil bidra til å dempe konflikten mot en viktig næring for distriktene.

Disse medlemmer vil peke på at en styrking av de regionale rovviltnemndenes rolle var et viktig punkt i rovviltforliket av 2011. Alle de konkrete punktene i forliket om å styrke nemndene er fulgt opp. Fram til 12. november 2014 har denne regjeringen endret kun 1 av 26 påklagde saker (4 pst.), mens det i perioden fra 2011 og fram til oktober 2013 ble endret 6 av 47 saker (13 pst.). På samme måte var begrepet «skadepotensial» sentralt i rovviltforliket. Tydeliggjøringen av vilkår og kriterier som kom i brev av 9. juli 2014 fra regjeringen følger godt opp dette punktet fra forliket.

Disse medlemmer er også godt fornøyd med at regjeringen varsler to saker til Stortinget i 2015, en evaluering av ulvesonen og en om bestandsmål for ulv i Norge.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Sen-

terpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til St.meld. nr. 15 (2003–2004) Rovvilt i norsk natur og behandlingen av den, samt rovviltforliket på Stortinget våren 2011, hvor det ble lagt stor vekt på forebygging og konflikttdemping.

Disse medlemmer mener det er viktig at dette arbeidet fungerer etter forutsetningene. Disse medlemmer forutsetter at regjeringen følger opp tidligere vedtak i Stortinget, og påser at tilskuddsordningen stimulerer til redusert tap og konflikter.

Komiteens medlem fra Senterpartiet er sterkt bekymret for den belastningen som rovdyrbestandene har på både næringsvirksomhet og livskvalitet. Norge trenger utmarksnæringene for å opprettholde et aktivt landbruk i hele landet og for å utnytte naturressursene best mulig.

Dette medlem understreker at lisensjakta er rovviltforlikets hovedvirkemiddel for bestandsregulering av jerv og bjørn, jf. rovdyrforlikets pkt. 2.2.10 og 2.2.12. På begge artene har uttaket de siste årene vært langt under de fastsatte kvotene. Dette medlem viser i den sammenheng til lisensjakten høsten/vinteren 2014, hvor det ble satt en kvote på 9 bjørn, mens det ble skutt 2. I 2013 ble kvoten satt til 18 bjørn, og det ble skutt 2. Når det gjelder jerv, ble det i 2014 satt en kvote på 145, mens det ble tatt ut 37. Dette betyr at mindre enn 20 pst. av bjørnekvoten og mindre enn 30 pst. av kvoten på jerv ble tatt ut i 2013. Dette medlem mener derfor at det er sterkt påkrevet å forbedre lisensjakta, og viser i den forbindelse til Representantforslag 8:23 S (2013–2014). Det er særlig behov for å utvide jakttidene og gjøre jakta mer ubyråkratisk for lisensjegerne.

Dette medlem viser til at Miljødirektoratet selv anså lisensjakten på bjørn som så mislykket at en ifølge pressemelding datert 13. november 2013 åpnet for et ekstraordinært uttak nå i vår. Etter årets jervejakt ga Miljødirektoratet i pressemelding datert 18. februar 2014 uttrykk for at det er et potensial for å gjøre lisensjakten mer effektiv. Dette medlem mener at en utvidet jakttid på dagen og en utvidet lisensjaktperiode på 2 uker for bjørn og 3 uker for jerv bedre vil kunne bidra til at lisenskvoten tas ut.

Dette medlem viser til at dagens system krever at lisensjegere vest for Glomma må ta seks telefoner før kl. 13 hver jakt dag, for å registrere seg som lisensjeger. I tillegg kommer sms-varslings og skjema for lisensjakt. Brudd på disse rutineene kan føre til anmeldelse. Dette medlem forstår godt at mange jegere på bakgrunn av dette kvier seg for å delta i lisensjakta.

Dette medlem viser til at manglende uttak under ordinær lisensjakt øker presset på uttak i yngel-

fredningsperioden og på bruk av metoder for uttak som er kontroversielle, blant annet hiuttak og helikopterjakt. Dette medlem anser dette som uheldig.

Dette medlem legger til grunn at det ikke skal utvikles en praksis hvor Miljødirektoratets budsjett skal bli styrket for å gjøre oppgaver som er tillagt rovviltneemndene, slik regjeringen nå foreslår i forbindelse med bevilgningen til omstillingsmidler. Rovviltneemndenes rolle og myndighet er fastsatt i rovviltforliket av 2011, hvor det står i pkt. 2.1.1. at:

«Rovviltneemndene har ansvaret for rovviltforvaltningen innenfor sin region. Neemndene har myndighet til selv å fastsette forvaltningsplan, til å fordele midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak.»

Dette medlem mener derfor at midler bevilget under kap. 1420 post 73 skal disponeres av rovviltneemndene i sin helhet.

Dette medlem mener at det er behov for økte midler til rovvilttiltak, og viser til sitt alternative budsjett der det foreslås å øke potten med 10 mill. kroner ut over regjeringens forslag. I henhold til regjeringens forslag skal 7 mill. kroner av midlene også dekke omstillingstiltak, som er et nytt tiltak. Det medfører at regjeringens forslag innebærer en reell nedgang på 3,5 mill. kroner til de tiltakene posten hittil har dekket.

Dette medlem viser til at posten dekker en rekke viktige tiltak i rovviltforvaltningen, som akutte tiltak i beitesesongen, kompensasjon for jegere som driver skadefelling, tidlig nedsanking, radiobjeller osv. Det er ønskelig at det blir rom for å sette i gang mer omfattende tiltak enn det som lar seg gjøre i dag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at en politikk som tar sikte på alltid å ta ut hele kvoten under lisensjakta vil medføre en beskatning langt utover det biologisk holdbare med den kvotefastsettelsen som praktiseres i dag. Dette medlem viser til at hvis en slik målsetting vedtas, må regjeringen sikre at framtidige kvoter ikke blir like høye som i dag, slik at vi unngår at den faktiske beskatningen økes.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås en betydelig økning i bevilgningene til risikoreduserende tiltak i rovviltforvaltningen. Dette medlem mener at dagens erstatningsordning for rovdyr tap bør legges om til en konfliktdempende modell der kompensasjon gis for risiko ved rovdyr i beiteområder.

MILJØVENNLIG FORBRUK

Komiteens medlem fra Senterpartiet er opptatt av å legge til rette for økt miljøbevissthet hos forbrukerne, i næringslivet og offentlige organisasjoner, og viser til Senterpartiets alternative budsjett der det foreslås at kap. 1420 post 77 styrkes med 10 mill. kroner utover regjeringens forslag for å styrke arbeidet med miljøvennlig forbruk.

FRILUFTSLIV

Komiteen mener at friluftsliv gir gode opplevelser og bedre folkehelse. Friluftsliv har stor helsefremmende betydning, og det bidrar til at enda flere utøver friluftsliv jevnlig. Personer som deltar aktivt i friluftsliv får også et engasjement for å ta vare på natur og miljø. Folk ønsker å være mer aktive, og 6 av 10 oppgir at de vil bruke nærområdet og naturen dersom de skal bli mer aktive. Særlig viktig er det at barn og unge oppdager gleden ved friluftsliv og gis ferdigheter til å utøve friluftsliv.

Komiteen viser til at folkehelseutfordringene er en stor kostnad for samfunnet og fører til redusert helse, trivsel og livskvalitet for mange mennesker. Komiteen mener at samfunnet må legge til rette for at det blir lettere å være fysisk aktiv i hverdagen. Komiteen mener et viktig tiltak vil være å satse mer på friluftsliv for å bedre folkehelsen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom samarbeidspartiene, der post 78 Friluftslivsformål øker med 10 mill. kroner, til 147,275 mill. kroner. Flertallet vil fordele økningen med 3 mill. kroner til friluftslivets år, fra 22,5 mill. kroner til 25,5 mill. kroner. Videre 2 mill. kroner til Skjærgårdstjenesten, fra 20,2 mill. kroner til 22,2 mill. kroner, 2 mill. kroner til tilrettelegging for funksjonshemmede i friluftsområder, fra 23,07 mill. kroner til 25,07 mill. kroner og 3 mill. kroner til driftsstøtte til friluftsansasjoner, fra 24,5 mill. kroner til 27,5 mill. kroner.

Flertallet foreslår å øke post 78 med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett, slik det fremkommer i Prop. 1 S (2014–2015), men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S (2014–2015).

Flertallet foreslår at kap. 1420 post 78 bevilges med kr 147 275 000.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett der det foreslås at kap. 1420 post 78 styrkes med 15,7 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at å gjøre friluftslivsområder tilgjengelig for alle er å verdsette folks behov for fritid og tilgang til naturopplevelser, og viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett der man foreslår å øke støtten til dette sammenlignet med regjeringens forslag. I tillegg foreslår man å øke satsingen på å fremme friluftsliv og fysisk aktivitet.

STATLIG ERVERV/OPPKJØP AV FRILUFTSOMRÅDER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at presset på natur- og friluftslivsområder er økende, og det er stadig flere utbyggingssaker til behandling i hele landet. Støtte til oppkjøp av by- og tettstedsnære områder gir mye aktivitet. Disse medlemmer er av den oppfatning at dette er et viktig og grunnleggende tiltak i videre arbeid med tilrettelegging og å øke antall aktivitetstiltak i nærmiljøet.

Disse medlemmer vil legge til rette for friluftsliv i og ved byer og tettsteder ved å gjøre grønstrukturen i disse områdene allment tilgjengelige.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne foreslår:

«Stortinget ber regjeringen forsere arbeidet med kartlegging og verdsetting av friluftsområder.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett der det foreslås å øke bevilningene til statlig tilrettelegging, oppkjøp og båndlegging av friluftsområder med 36,2 mill. kroner utover regjeringens forslag til statsbudsjett.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett der det foreslås å etablere en nasjonal plan for kjøp av friluftsområder, nye nasjonalparker og verneområder og skogvern for å sikre naturmangfold og befolkningens tilgang på natur og friluftareal. Det foreslås en styrking av tilskuddene til på kap. 1420 post 34 på 50 mill. kroner, samt etablering av en ny post med tilskudd til kommuner for sikring av viktige natur- og friluftsområder. Dette medlem foreslår i sitt alternative budsjett at det settes av 300 mill. kroner på en slik post i 2015.

TILRETTELEGGING AV FRILUFTSOMRÅDER

Komiteen mener at flere områder bør gjøres universelt utformet slik at de kan brukes av alle. Komiteen er særlig opptatt av at flere friluftsområder

innbyr til aktivitet for barn og unge og fungerer som sosiale møteplasser, slik det legges opp til i friluftsrådernes arbeid med friluftsporter. I et folkehelseperspektiv er det særlig viktig å stimulere til økt gåaktivitet, og komiteen støtter opp om Sti-satsinga i regi av turistforeninger og friluftsråd som et hovedtiltak i Friluftslivets år 2015.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, er av den oppfatning at friluftsområdene må tilrettelegges og forvaltes slik at de er innbydende og lett tilgjengelige. God adkomst og skilting er avgjørende. Videre trengs det gode turveier, og de mest brukte områdene må ha toaletter og renovasjonsordninger.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett der det foreslås å øke bevilningene til friluftslivsformål med 44,7 mill. kroner utover regjeringens forslag til statsbudsjett.

KARTLEGGING AV NATUR- OG FRILUFTSOMRÅDER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Miljøpartiet De Grønne mener det er viktig at vi allerede i planleggingen av en vei, sikring og tilrettelegging for allmenheten i naturen, boligutbygging eller andre naturinngrep, har kunnskap om og kan ta hensyn til de viktigste områdene for biomangfold.

Disse medlemmer mener at kunnskapsgrunnlaget om hvilke friluftsområder som er viktige, må styrkes. Derfor må det pågående arbeidet med kartlegging og verdsetting av friluftsområder forses. Gjennom arealplanlegging og allemannsretten ivaretas størstedelen av norsk natur for friluftsliv.

Disse medlemmer ønsker å legge til rette for en database som et verktøy for kommunene i deres planprosesser. Disse medlemmer mener det er viktig at vi allerede i planleggingen av en vei, ved sikring og tilrettelegging for allmenheten i naturen, boligutbygging eller andre naturinngrep, har kunnskap om og kan ta hensyn til de viktigste områdene for biomangfold.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett og finansinnstillingen der det er foreslått å bevilge 50 mill. kroner til kartlegging av natur (ny post).

NASJONALPARKER OG VERNEDE OMRÅDER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener at regje-

ringen bør legge fram en oversikt over hvilken natur som ikke er gitt et tilstrekkelig vern i nasjonalparkerne, og fremme forslag til hvilke nasjonalparker utover de hvor arbeidet er igangsatt, som bør opprettes. Denne oversikten bør komme i handlingsplanen for naturmangfold, som bør legges fram som en stortingsmelding.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti peker på at regjeringen foreslår å redusere innsatsen på å støtte tiltak i verneområder som sikrer områdene, er konfliktdempende og legger til rette for og engasjerer befolkningen. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett foreslår å øke bevilgningen til tiltak i verneområder, og foreslår også økte tiltak til videre arbeid med verneplaner og nasjonalparker, inkludert en prosess for nasjonalpark i Østmarka.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett der det foreslås å bevilge 50 mill. kroner for å sette i gang arbeidet med nye nasjonalparker.

NATURINFORMASJONSSENTER

Komiteen ber regjeringen sette av midler til autorisering av nasjonalparksenter knyttet til Færder nasjonalpark.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Miljøpartiet De Grønne mener Norge har en særegen posisjon internasjonalt med mange vernede vassdrag. Stortinget har gjennom fire verneplaner vernet 388 vassdrag. Andre typer verneområder og nasjonalparker har dokumentasjonssenter for å formidle erfaringene med vern. Sentrale myndigheter bør nå samarbeide om å løfte fram kvalitetene og opplevingsverdiene i de enestående vernede vassdragene våre. Det kan gjøres gjennom et nasjonalt senter, knyttet til ett av de mest besøkte objektene. Disse medlemmer mener et slikt dokumentasjonssenter vil være interessant for reiselivet, og for undervisning og forskning, og mener derfor regjeringen bør vurdere å opprette et dokumentasjonssenter også i forbindelse med vassdragsvern.

Disse medlemmer er kjent med at det finnes planer for et nasjonalt senter for vernede vassdrag ved Nasjonal turistveg, Gaularfjellet, i Gaular kommune, i Sogn og Fjordane.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett foreslår å sikre naturinformasjonssenter på Runde, samt støtte til norsk laksesenter sine fire enheter i Tana, Namsos, Lærdal og

Mandal, og til et nytt nasjonalt senter for verna vassdrag i Gaular.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett der det foreslås å øke bevilgningene til nasjonalparksentre og andre naturinformasjonssenter.

SKOGVERN

Komiteen viser til at skogen gir mange økosystemtjenester. Den har økonomisk verdi for skogbruksnæringa, betydning som karbonlager, for klimatilpasning, som leveområder for arter og for folks friluftaktiviteter og rekreasjon. Norge har stor variasjon av skogtyper, også skogtyper som er sjeldne internasjonalt. Skogens robusthet, variasjon og helse er avgjørende for å sikre økosystemtjenester som f.eks. klimareguleringsfunksjoner. 50 prosent av artene som i norsk rødliste for arter 2010 er klassifisert som truede eller nær truede, lever i skog (1 838 arter).

Komiteen viser til at for å ta vare på norsk naturmangfold må skogen forvaltes riktig, og disse hensynene må balanseres. Økt skogvern er, sammen med gode miljøhensyn i skogbruket, avgjørende for å sikre norsk naturmangfold.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, vil understreke at Norge har et rikt og særegent naturmangfold, som man har et internasjonalt ansvar for å ta vare på. Dette flertallet mener det er viktig å sikre at truede arter og naturtyper gis vern eller tilstrekkelig beskyttelse, slik at våre etterkommere kan oppleve det samme naturmangfoldet.

Flertallet har merket seg at om lag 2,6 pst. av den produktive skogen i Norge er vernet. Samlet dekker skogen 130 000 kvadratkilometer eller 34 pst. av Fastlands-Norge. I skogen lever 60 pst. av artene i Norge og omtrent halvparten av de truede artene. Ved evalueringa av norsk miljøpolitikk i 2011 pekte OECD på det lave omfanget av skogvern.

Flertallet vil understreke behovet for å øke skogvernet. Et økt skogvern vil være avgjørende for å nå målene Norge har sluttet seg til under Konvensjonen for biologisk mangfold. Flertallet viser til budsjettavtalen mellom samarbeidspartiene der tilskuddet til nytt skogvern (ny post 35) økes med 210 mill. kroner, til 331 mill. kroner. Dette sikrer at skogvernet videreføres på et høyt nivå.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener at behovet for skog-

vern er stort. Det er i dag vernet bare 2,7 prosent av den produktive skogen, mens forskerne mener vi trenger å verne minst 10 prosent. Arbeidet med skogvern skjer i hovedsak ved frivillig skogvern på privat grunn, og ved vern av skog eid av Statskog SF og av Opplysningsvesenets fond.

Disse medlemmer viser til at skogen fyller mange viktige funksjoner som må ivaretas i et langsiktig perspektiv gjennom å sikre vern og bærekraftig forvaltning av våre unike skoger. Naturmangfold, friluftsliv, økosystemtjenester og ulike næringsinteresser er blant de områder som blir berørt gjennom hvordan vi forvalter våre skogarealer, både nasjonalt og internasjonalt.

Disse medlemmer viser til at det er i skogen leveområder for mange ulike arter finnes. Over halvparten av våre kjente arter, og nær halvparten av alle truede arter, lever i skogen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne foreslår:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en strategi for å øke skogvernet i Norge.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett der det foreslås å øke bevilgningen til frivillig skogvern med 228 mill. kroner utover regjeringens forslag til statsbudsjett.

Komiteens medlem fra Senterpartiet understreker betydningen av at verneprosessen er åpen, praktisk gjennomførbar og respekterer at det i mange sammenhenger dreier seg om privat grunn. Frivillig skogvern har blitt en tillitsbasert ordning, som må opprettholdes på samme nivå som tidligere for å sikre forutsigbarhet for grunneierne. Dette medlem viser til Senterpartiets alternative budsjett der det foreslås at kap. 1420 post 35 styrkes med 220 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener det er oppsiktsvekkende at regjeringen Solberg ikke følger opp den rød-grønne regjeringens forslag til opptrappingsplan for bevilgninger til frivillig skogvern, men at det tvert imot foreslås å kutte støtten med to tredjedeler sammenlignet med 2014.

Dette medlem vil minne om Erna Solbergs lovnad før hun tok over som statsminister: «I skogen lever 60 pst. av artene i Norge og omtrent halvparten av de truede artene. Vi må derfor trappe opp skogvernet», sa Solberg i august 2013. I motsetning til stats-

ministeren, så følger Sosialistisk Venstreparti opp gode intensjoner med konkret prioritering, og dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett, der det derfor foreslås å øke potten med 310 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at dagens nivå på skogvernbevilgningene er altfor lave til å sikre tilstrekkelig vern av viktige naturverdier og truede arter i norsk natur. Dette medlem mener at det bør lages en plan for opptrapping av skogvernet som sørger for at 10 pst. av den produktive skogen i Norge er vernet i løpet av ti år. Vern av den mest artsrike og diverse skogen i Norge er det viktigste grepet for å stoppe tap av naturmangfold.

Dette medlem mener en tilnærming gjennom statlig vern, frivillig vern, sertifiseringsordninger, makeskifter med Statskog og en aktiv næringspolitikk kan skape grobunn for ny næringsutvikling. Dette medlem mener at Statskog ikke skal kompenseres ved vern av statens skog.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett der det foreslås en økning på 378 mill. kroner til skogvern, sammenliknet med regjeringens forslag.

PRIORITERTE ARTER OG UTVALGTE NATURTYPER

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen som et innsparringstiltak har kuttet i bevilgningene til arbeid med prioriterte arter og utvalgte naturtyper. Posten er videreført på omtrent samme nominelle nivå, men dette skyldes at det er flyttet 7 mill. kroner fra post 21 i tilknytning til fjellrevarbeidet. Dette medlem viser til at fjellreven er en kritisk truet art, og at arbeidet for å bevare fjellreven bør styrkes. Samtidig bør dette ikke skje på bekostning av det øvrige arbeidet med prioriterte arter og utvalgte naturtyper. Dette medlem påpeker at det spesielt haster med aktiv skjøtsel eller andre typer tiltak som medvirker til å ta vare på eller gjenopprette økologiske funksjonsområder for prioriterte arter.

TRUA ARTER

Komiteen viser til at Norge har et mål om å stanse tapet av biologisk mangfold innen 2020. Det trengs fremdeles sterk innsats på dette feltet. For de mest trua artene og naturtypene trengs det redningsaksjoner for å hindre tap av arter.

Komiteen vil understreke at ca. 2 000 arter i Norge er truet, og at mange arter trenger en aktiv redningsaksjon for å overleve i norsk natur. Blant disse finnes arter som fjellrev, hubro, snøugle og elvemus-

ling. Per i dag er bare fem naturtyper og åtte arter vedtatt prioritert av Kongen i statsråd.

Komiteen forutsetter at arbeidet for å sikre disse artenes overlevelse videreføres, og viser til at dette er aktuelle kandidater til å bli prioriterte arter etter naturmangfoldloven. Komiteen mener det er behov for å styrke innsatsen for å bevare truede arter i Norge.

Komiteen viser til Innst. 2 S (2014–2015), og det vedtak som der ble fattet om at regjeringen bes om å fremme en stortingsmelding med en handlingsplan for naturmangfold i 2015.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom samarbeidspartiene der tilskuddet til arbeidet med truede naturtyper øker med 20 mill. kroner, til 53,439 mill. kroner.

Flertallet foreslår å øke post 82 med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett, slik det fremkommer i Prop. 1 S (2014–2015), men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S (2014–2015).

Flertallet foreslår at kap. 1420 post 82 bevilges med kr 53 439 000.

Flertallet viser også til budsjettavtalen der man ber regjeringen legge frem en nasjonal handlingsplan for naturmangfold som en stortingsmelding.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at kunnskap om hvor de truede artene lever og hvordan de skal tas vare på, er avgjørende for å kunne vurdere tiltak. Satsing på kartlegging og overvåking, med tilgjengeliggjøring av kunnskap bl.a. gjennom «Artskart» og «Naturbasen» må videreføres og styrkes. Disse medlemmer mener at det pågående arbeidet med kartlegging og verdsetting av natur er en viktig del i arbeidet med å ivareta norsk natur og trua arter.

Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjett hvor de styrker overføringen til Artsdatabanken kap. 280 post 51 med 3 mill. kroner og 50 mill. kroner til kartlegging av natur og miljø kap. 1420 post 29.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til partiets alternative budsjett som øker støtten til arbeidet med trua arter og naturtyper med 33 mill. kroner sammenlignet med regjeringens budsjettforslag.

VANNRESSURSFORVALTNING

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at påvirkning av vannmiljøet i all hovedsak skyldes vannføringsregulering, sur nedbør, forurensning fra landbruk og spredt avløp, samt fremmede arter.

Flertallet viser til at det er behov for å styrke arbeidet med kunnskapsgrunnlaget for regionale vannforvaltningsplaner i forbindelse med innføringen av EUs vanndirektiv. Flertallet er opptatt av å bidra til at vi får en mer samordnet og helhetlig vannforvaltning.

Flertallet viser til budsjettavtalen mellom de fire samarbeidspartiene hvor arbeidet innen vannforvaltning styrkes med 15 mill. kroner.

Flertallet foreslår å øke post 22 med 65,8 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett, slik det fremkommer i Prop. 1 S (2014–2015), men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015).

Flertallet foreslår at kap. 1420 post 22 bevilges med 249 740 000 kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener at det er behov for å styrke arbeidet med kunnskapsgrunnlaget for regionale vannforvaltningsplaner i forbindelsen med implementeringen av EUs vanndirektiv.

Dette medlem viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der det foreslås at kap. 1420 post 22 styrkes med 30 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ønsker økt satsing for å fremme rene fjorder. Da må oppryddingen av helse- og miljøfarlige stoffer i grunn og bunn i sjø og vann fortsette å trappes opp, slik at nye prosjekter kan igangsettes, og dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti øker støtten til dette i sitt alternative budsjett.

Dette medlem peker videre på at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett øker støtten til bedre vannressursforvaltning.

VILLAKS

Komiteen viser til at villaksbestanden er truet i mange lakseelver rundt om i landet og mange laksebestander har allerede gått tapt. En rekke menneskeskapte påvirkninger utgjør en trussel mot enkeltbestander av laks. Komiteen viser til at rømt oppdrettsfisk og lakselus regnes som de mest alvorlige truslene mot laksen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, har merket seg debatten om årsakssammenhenger bak nedgangen i den norske villaksstammen. For å kunne treffe effektive tiltak må ulike lakseinteresser og andre samfunnsaktører sammen finne de gode løsningene. En forutsetning er da at det finnes egnede møteplasser og samarbeidsarenaer, og at avgjørelser i både store og små villakssaker baseres på et oppdatert kunnskapsgrunnlag.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, bevilger derfor 4 mill. kroner til prosjekter under post 85, som kan bidra til god forvaltning av villaksen, og viser til at det spesielt er behov for dette i Tanaelven. Prosjektene realiseres gjennom etablering av Stiftelsen Norsk Lakse-senter (NLS) eller gjennom det eksisterende villaks-senteret i Namsos.

Dette flertallet viser til budsjettavtalen mellom samarbeidspartiene der post 22 økes fra 183,94 mill. kroner til 249,74 mill. kroner.

Dette flertallet påpeker at 5 mill. øremerkes tiltak mot lakseparasitten Gyrodactylus salaris i Rana-regionen, 6 mill. kroner til lakseovervåkning og 5 mill. kroner til andre tiltak mot Gyrodactylus salaris.

Dette flertallet foreslår å øke post 85 med 6 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett, slik det fremkommer i Prop. 1 S (2014–2015), men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015).

Dette flertallet foreslår at kap. 1420 post 85 bevilges med 53 720 000 kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der det foreslås at kap. 1420 post 22 styrkes med 10 mill. kroner utover regjeringens forslag, til kalking.

VANNMILJØTILTAK OG LAKSESPERRE DRIVA

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom samarbeidspartiene der post 22 økes fra 183,9 mill. kroner, til 253 740 000 kroner. Flertallet påpeker at 20 mill. kroner skal øremerkes arbeidet med bygging av laksesperre i Driva. Formålet er å utrydde lakseparasitter fra den viktige lakseelva.

Flertallet foreslår:

«Bestillingsfullmakter:

Kap. 1420 post 22 statlige vannmiljøtiltak for høyes med 30 mill. kroner fra 15 mill. kroner i Prop. 1 S (2014–2015), slik at samlet ramme blir 45 mill. kroner. Økningen på 30 mill. kroner skal gå til oppstart av byggingen av fiskesperre i Driva.

Samlet ramme på bestillingsfullmakter blir etter dette vedtaket følgende:

IX

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykkjer i at Klima- og miljødepartementet i 2015 kan gjere bestillingar av materiell o.l. utover gitte løyvingar, men slik at samla ramme for nye bestillingar og gammalt ansvar ikkje overstig følgjande beløp:

Kap	Post	Nemning	Samla ramme
1420		Miljødirektoratet	
	22	Statlege vassmiljøtiltak	45,0 mill. kroner
	31	Tiltak i verneområde	3,0 mill. kroner»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett og finansinnstillingen der det foreslås å øke bevilgningene utover regjeringens forslag til vannmiljøtiltak over kap 1420 post 22 med 35 mill. kroner til oppstart av laksesperren i Driva og 35 mill. kroner til post 22.1 tilskudd til kalking.

Disse medlemmer vil presisere at tilskuddet til kalking skal gå til å forbedre kalkingen i eksisterende elver, i nye sideelver til disse og i nye vassdrag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der det foreslås at kap. 1420 post 22 styrkes med 30 mill. kroner utover regjeringens forslag, til laksesperre i Driva.

Dette medlem mener det er viktig å styrke det lokale klimaarbeidet, og viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der det foreslås at kap. 1420 post 61 styrkes med 10 mill. kroner utover regjeringens forslag, til klimatilpasningstiltak i kommunene.

Dette medlem viser til Senterpartiets alternative budsjett der det foreslås at kap. 1420 post 85 styrkes med 6 mill. kroner utover regjeringens forslag, som støtte til villakssentrene i Tana, Namsos, Lærdal og Mandal.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser videre til Miljøpartiet De Grøn-

nes alternative statsbudsjett der det foreslås en kraftig økning i bevilgningen til vannmiljøtiltak post 22 og post 70.

Dette medlem viser til at Norge ligger langt etter med implementeringen av vanndirektivet, og at dette etterslepet må hentes inn ved å styrke arbeidet med å bedre den økologiske vanntilstanden i Norge. Økningen skal blant annet finansiere mer bruk av kalking og oppstart av arbeidet med laksesperre i Driva, samt andre tiltak for å bedre situasjonen for villaksbestandene i norske lakseelver. Dette medlem peker på at blant annet lakselus og rømt laks utgjør en betydelig trussel mot villaksen.

MARINT VERN

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at marin forsøpling utgjør en trussel mot det marine miljø og kan føre til betydelige skader på marint dyreliv. I Norge utgjør forsøpling og opphopning av plast på strender, langs kysten og på havbunnen et hurtigvoksende miljøproblem.

Flertallet viser til at det i budsjettavtalen mellom samarbeidspartiene øremerkes 10 mill. kroner til tiltak mot marin forsøpling.

Flertallet foreslår å opprette en ny post 71 Marin forsøpling med en bevilgning på 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett, slik det fremkommer i Prop. 1 S (2014–2015), men innenfor vedtatte budsjettrammer slik det følger av Innst. 2 S (2014–2015).

Flertallet foreslår at kap. 1420 ny post 71 bevilges med kr 10 000 000.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås en bevilgning på 50 mill. kroner til å starte arbeidet med en egen plan for marine nasjonalparker.

VÅTMARKSENTRE/SJØFUGLSENTRE

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom samarbeidspartiene der tilskuddet til våtmarkssentre og sjøfuglesentre øker med 2 mill. kroner. Flertallet viser til at kystlandskapet og naturen langs kysten og særlig samspillet mellom sjøfugl og havet er et område som er altfor lite undersøkt, og vil derfor styrke Runde Miljøsenter med 2 mill. kroner.

Flertallet foreslår å øke post 85 med 6 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett,

slik det fremkommer i Prop. 1 S (2014–2015), men innenfor vedtatte budsjettrammer slik det følger av Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015).

Flertallet foreslår at kap. 1420 post 85 bevilges med kr 53 720 000.

OPPRYDDINGSTILTAK

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett der det foreslås å øke bevilgningene over postene 39, 69 og 79 i kap. 1420 med til sammen 250 mill. kroner. Dette medlem viser til at økt innsats på disse områdene blant annet bør rettes mot opprydding av forurenset sjøbunn og andre giftutslipp, der det er det behov for svært store investeringer.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås en økning i støtten til Avfall Norge sin kampanje «Hold Norge rent», samt økt støtte til naturfaglige organisasjoner.

VERDENSARVOMRÅDER OG KULTURLANDSKAP

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener det er viktig å utvikle våre verdensarvområder og kulturlandskap i en bærekraftig retning.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det er foreslått en økning på 5 mill. kroner på post 81 «Verdensarvområde, kulturlandskap og verdiskaping naturarv». Den økte bevilgningen er rettet mot resultatområde 1 Naturmangfold og å gi arbeidet et formål i tillegg til de tre som man har i dag. Det nye formålet er å stoppe tapet av naturmangfold i verdensarvområder og kulturlandskap gjennom aktiv skjøtsel og gjennomføring av kartlegging og tiltak for utvalgte naturtyper og trua arter i disse områdene.

Dette medlem mener videre at dette skal knyttes arbeidet med verdiskaping basert på naturarven, slik at dette skjer i synergi og ikke i motstrid.

2.2.11 Kap. 4420 Miljødirektoratet

Det foreslås 86,253 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, som er en reduksjon på 15,5 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

2.2.12 Kap. 1425 Vilt- og fisketiltak

Det foreslås bevilget 77,475 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en reduksjon på 8,5 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen viser til at kapitlet om vilt- og fiske tiltak omhandler utgifter til vilt- og fisketiltak og deler av fiskeforvaltningen, primært rettet mot livskraftige elver og innsjøer, mangfoldige skoger og stor-slåtte fjellandskap. I tillegg omhandler kapitlet her også aktivt friluftsliv gjennom tilrettelegging for jakt og fiske.

Komiteen mener det er viktig at bruken av midlene skjer i dialog med brukerne og lokal og regional fiske- og viltforvaltning. Komiteen mener at allmenhetens tilgang til jakt og fiske er viktig, og at friluftsliv og naturopplevelser fremmer livskvalitet, rekreasjon og god helse.

Komiteen vil peke på at Norge er heldig stilt med variert, frodig og ren natur, og at det er nødvendig å bevare landets sterke tradisjoner for jakt, fiske og friluftsliv.

Komiteen mener det er viktig å medvirke til produktivitet og mangfold i bestandene av laksefisk, og videreføre allmenhetens tilgang til fiske, friluftsliv og naturopplevelser.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til at aktive og faglig dyktige jegere spiller en helt avgjørende rolle i norsk viltforvaltning. Gjennom godt regulert jakt blir en faglig fastsatt kvote tatt ut på en slik måte at vi kan beholde og bygge opp sunne bestander av vilt. Jakt har også en viktig kulturell rolle, og den er en viktig næringsvei gjennom salg av jaktrett og kjøtt.

Eit anna fleirtal, medlemmene frå Arbeidarpartiet, Høgre, Framstegspartiet, Kristeleg Folkeparti, Venstre og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Bjørneparken rovdysrcenter i Flå fekk autorisasjon som rovviltsenter 12. november 2012. Senteret har ei viktig oppgåve i å formidle fagleg, sakleg, nøytral og heilskapleg kunnskap om dei fire store rovdyra. Denne kunnskapen er viktig for å dempe konfliktnivået mellom rovdyr og utmarksinteresser.

Dette fleirtalet viser til at rovviltforliket har stort fokus på konfliktdeмпing, og Bjørneparken rovdysrcenter har ei viktig oppgåve i dette arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at av reduksjonen i kap. 1425 skyldes 5,6 pst. (4,7 mill. kroner) nettoordningen for merverdiavgift som ikke medfører redusert aktivitetsnivå. Resterende reduksjon skyldes nedgang i inntektene fra fiskeavgiftene, jf. omtale under kap. 5578 post 72 i Prop. 1 S (2014–2015).

Disse medlemmer viser til at ordningene med innbetaling av jegeravgifter og fiskeavgifter er veletablerte ordninger. Offentlig avgift som et vilkår for å drive jakt ble innført i jaktloven av 1951. Det er nå lovfestet i viltloven og laks- og innlandsfiskeloven at avgiftene skal gå inn i viltfondet og fiskefondet og nyttes til forvaltning av vilt og fisk.

Disse medlemmer viser til at det i 2002 ble gjort en endring i fiskeavgiften ved at den ble sløffet for fiske etter innlandsfisk. Den eksisterer fortsatt for fiske etter anadrom fisk, og fiskefondet er for 2015 budsjettert med 15,6 mill. kroner. Viltfondet er budsjettert med 74,9 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at fiskeravgiften ble fjernet for innlandsfisk i 2002. Dette medlem kan i likhet med fiskere ikke se at det er noen grunn til å pålegge jegerne en avgift for å finansiere oppgaver som bør dekkes over statsbudsjettet. Jegeravgiften går i dag til forvaltningstiltak som kommer viltet og allmenheten til gode, som tilrettelegging og forskning, både lokalt, regionalt og sentralt.

Dette medlem viser til at i tillegg til jegeravgiften, betaler jegerne også fellingsavgift for elg, hjort og villrein. Fellingsavgiften for villrein går til Viltfondet. For elg og hjort er det kommunene som får pengene. Dette medlem viser til at disse avgiftene må avløses av direkte statlig finansiering.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett der det foreslås å øke støtten til fiskeformål.

2.2.13 Kap. 1429 Riksantikvaren

Det foreslås bevilget 554,166 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en økning på 0,7 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen peker på at Riksantikvaren er direktorat for kulturminneforvaltningen og Klima- og miljødepartementets rådgivende og utøvende faginstans for forvaltning av kulturminner, kulturmiljø og det kulturhistoriske i landskapet.

Komiteen viser til at vern av kulturminner er viktig for å forstå norsk kulturarv og historie, og merker seg at arbeidet med brannsikring av tette trehusmiljø og stavkirker er styrket. Kunnskap om og opplevelse av vår felles kulturarv styrker identitetsfølelsen og tilhørighet til fellesskapet, og er viktig også i et generasjonsperspektiv.

Komiteen viser til at Riksantikvaren har en rådgivende funksjon overfor annen offentlig forvaltning, allmennheten og næringslivet, og skal stimulere eiere og næringsliv til økt verneinnsats og verdiskaping. Riksantikvarens virkemidler skal også stimulere til at kulturminner og kulturmiljø blir tatt i bruk i utvikling av lokalsamfunn og som grunnlag for næringsutvikling, blant annet gjennom en særskilt satsing fram til 1. halvår 2016 for å bygge opp kommunal kompetanse gjennom byantikvarstillinger.

Komiteen viser videre til at Riksantikvaren har ansvaret for å gjennomføre den statlige kulturminnepolitikken, og har i den sammenheng et overordnet kulturminnefaglig ansvar for arbeidet til regionale styresmakter for kulturminnene.

Komiteen mener Riksantikvaren utfører en god og viktig jobb for å bedre kunnskapsgrunnlaget om fredete og vernede kulturminner og kulturmiljøer. Et sterkt kunnskapsgrunnlag er viktig for å sikre mer effektive prosesser, og til gode beslutningsgrunnlag som sikrer at kulturminneverdier ikke går tapt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at langsiktig fartøyvern er viktig for å ta vare på Norges flytende maritime historie, og at norsk fartøyvern i stor grad baserer seg på frivillighetens innsats og initiativ. Flertallet viser til at fartøyvernet styrkes med 4,15 mill. kroner i budsjettavtalen mellom samarbeidspartiene.

Flertallet viser til at Norge har et nasjonalt mål om at fredede bygninger, anlegg og fartøy skal ha et ordinært vedlikehold innen 2020. Sentralt i dette arbeidet står fartøyvernsentrene. Flertallet viser i den forbindelse til budsjettavtalen mellom de fire samarbeidspartiene hvor post 75 Tilskudd til fartøyvernsentrene styrkes med 850 000 kroner til 7,576 mill. kroner.

Flertallet viser til at Norge har et mål om at fredete og særlig verdifulle kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap i privat eie skal være satt i stand til ordinært vedlikeholdsnivå innen 2020. Flertallet viser i den forbindelse til budsjettavtalen mellom de fire samarbeidspartiene hvor tilskuddet til post 71 Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie og kulturmiljø og kulturlandskap styrkes med 4,979 mill. kroner til 119,354 mill. kroner.

Flertallet foreslår å øke post 71 med 4 979 000 kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett, slik det fremkommer i Prop. 1 S (2014–

2015), men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015).

Flertallet foreslår at kap. 1429 post 71 bevilges med 119 354 000 kroner.

Flertallet foreslår å øke post 74 med 4 150 000 kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett, slik det fremkommer i Prop. 1 S (2014–2015), men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S (2014–2015).

Flertallet foreslår at kap. 1429 post 74 bevilges med kr 60 479 000.

Flertallet foreslår å øke post 75 med 850 000 kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett, slik det fremkommer i Prop. 1 S (2014–2015), men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S (2014–2015).

Flertallet foreslår at kap. 1429 post 75 bevilges med kr 7 576 000.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det i riksantikvarens budsjett er gjort store kutt på enkelte av postene. Tilskuddet til tekniske og industrielle kulturminner er foreslått redusert med 8,4 mill. kroner. Dette kombinert med at det nå er flere anlegg som får støtte vil føre til at det vil kunne få store konsekvenser for kulturminnevernet.

Disse medlemmer er bekymret for at de 10 prioriterte anleggene i bevaringsprogrammet for tekniske og industrielle kulturminner og de fem anleggene som er inkludert i programmet i ettertid, ikke vil bli vedlikeholdt, og være på et «ordinært vedlikeholdsnivå» som planlagt med det budsjettet som regjeringen har lagt fram.

Disse medlemmer har videre merket seg at post 21er økt med 30,2 mill. kroner. Dette skal bl.a. gå til styrking av arbeidet med brannsikring av tette trehusmiljø og stavkirker. Av denne økningen er 26,5 mill. kroner overføring fra postene 70, 71, 72, 73, 74, 77, 79 som er tilsvarende redusert. Disse medlemmer er bekymret for at en reduksjon på post 71 «tilskudd til freda kulturminner i privat eie og kulturmiljø og kulturlandskap» har blitt redusert med 6 mill. kroner, og at dette vil gjøre at det nasjonale målet om at fredede og andre særlige verdifulle kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap i privat eie ikke blir satt i stand til ordinært vedlikeholdsnivå innen 2020.

Disse medlemmer foreslår:

«Stortinget ber regjeringen fremlegge en egen sak til Stortinget, hvor den redegjør for status for iva-

retakelse og vedlikehold av kulturminner, verneverdige gjenstander og objekter i Norge. Regjeringen bes i den sammenheng fremme forslag til tiltak som sikrer en større forutsigbarhet for hvordan vi bedre kan ivareta viktige kulturminner og kulturmiljø.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet viser til det vellykkede arbeid som er gjennomført når det gjelder bevaringsprogrammene for stavkirker og ruiner. Disse medlemmer mener videre at det nå er naturlig at denne innsatsen suppleres med et nytt bevaringsprogram for særlig viktige, automatisk fredede steinkirker. Disse medlemmer presiserer at disse bygningene er unike kulturminner og bærere av lokale tradisjoner, historie og identitet. Sammen med sitt inventar og sin øvrige utsmykning utgjør de umistelige kulturskatter, både lokalt og nasjonalt. Disse medlemmer minner om at automatisk fredede kirker bygget i stein har større geografisk spredning i Norge enn stavkirkene, og at det også er flere av dem.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet viser til at det knytter seg særlige behov til Stavanger domkirke og Bergen domkirke – som vil måtte restaureres for flere hundre millioner kroner i de nærmeste årene. Disse medlemmer mener at det er helt naturlig at staten bidrar finansielt til dette løftet, selv om hoveddelen av kostnadene vil måtte bæres av de to kommunene.

Komiteens medlem fra Senterpartiet peker på at Riksantikvaren spiller en avgjørende rolle i det norske kulturminnevernet, særlig når det gjelder den delen av kulturminnebestanden som er fredet eller fredningsverdig. Dette medlem mener at tilskuddsordningene må styrkes kraftig i 2015-budsjettet og at innsatsen må holdes på et betydelig høyere nivå inntil 2020-målene er nådd.

Dette medlem har merket seg at regjeringen i sitt budsjettforslag taper flere viktige tilskuddsposter på Riksantikvarens budsjett, og overfører midler til post 21 (spesielle driftsutgifter). Dette medlem er kritisk til grepet og viser til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett langt på vei foreslår å rette opp dette.

Dette medlem peker på at det kulturminnearbeidet som utøves av primærkommunene er avgjørende for helheten i norsk kulturminneforvaltning. Selv om kulturminnevernets forankring i primærkommunene har blitt styrket de siste årene, er det fortsatt behov for sterkere innsats. Dette medlem viser derfor til Senterpartiets alternative budsjett der

det foreslås å doble den statlige innsatsen på det lokale kulturminnearbeid som skjer i kommunene.

Dette medlem viser til at kap. 1429 post 70 bl.a. er rettet mot tilskudd til mindre private tiltak (arkeologi), og at tilskudd i mange tilfeller vil kunne dempe uheldige konflikter hvor det nasjonale og fylkeskommunale kulturminneregimet kan komme i vanry i offentligheten. Dette medlem minner også om at ordningen med finnerlønn ligger til denne posten. Dette medlem minner om at et stadig voksende miljø av metallsøkere i Norge kan gjøre det aktuelt å styrke denne ordningen.

Dette medlem viser til at tilskudd til fredede kulturminner i privat eie er en strategisk viktig post når det gjelder den nasjonale målsettingen om at alle fredede bygninger i 2020 skal ha ordinært vedlikeholds nivå. Dette medlem viser videre til at Finansdepartementet/Klima- og miljødepartementet i brev av 30. oktober 2014 opplyser:

«De siste tallene vi har tilgjengelig om tilstanden til fredete bygninger i privat eie viser at 41 pst. av disse bygningene har et ordinært vedlikeholds nivå. 41 pst. har behov for moderate utbedringer og for 18 pst. er det nødvendig med store utbedringer. På usikkert grunnlag kan det anslås et økt bevilgningsbehov til bevaringsprogrammet for fredete bygninger i privat eie på i størrelsesorden 120 mill. kroner pr. år til og med 2020.»

Med bakgrunn i regjeringens utvetydige signal om at dagens bevilgningsnivå er utilstrekkelig, foreslår dette medlem i sitt alternative budsjett en styrking av posten.

Dette medlem viser til at Industrianleggenes Fellesråd i forbindelse med regjeringens store kutt i posten rettet mot teknisk-industrielle kulturminner, har bedt om at 2014-nivået opprettholdes. Dette medlem støtter dette.

Dette medlem viser derfor til sitt alternative budsjett der det foreslås å styrke denne satsingen, slik at regjeringens forslag til kutt blir reversert, og samtidig øker noe for å kompensere for prisstigning.

Dette medlem viser til Senterpartiets alternative budsjett der det foreslås at kap. 1429 samlet styrkes med 130 mill. kroner fordelt på post 60 som styrkes med 4 mill. kroner utover regjeringens forslag. Videre styrkes kap. 1429 post 70 med 5 mill. kroner ut over regjeringens forslag, kap. 1429 post 71 med 21,5 mill. kroner ut over regjeringens forslag, kap. 1429 post 72 med 11 mill. kroner ut over regjeringens forslag, kap. 1429 post 73 med 40 mill. kroner ut over regjeringens forslag, kap. 1429 post 74 med 2 mill. kroner ut over regjeringens forslag, kap. 1429 post 75 med 2,5 mill. kroner ut over regjeringens

gens forslag, kap. 1429 post 79 med 18 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

Dette medlem viser til at i tillegg foreslår Senterpartiet å gi merverdiavgiftkompensasjon til private eiere av fredede kulturminner som gjennomfører antikvarisk vedlikehold, og foreslår til dette en ny post 82 på kap. 1429, hvor det i det alternative budsjettet bevilges 50 mill. kroner.

Dette medlem vil videre peke på det store behovet for skatte- og avgiftsincentiver rettet mot private eiere av fredede og verneverdige bygninger.

Dette medlem fremmer dermed følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en permanent ordning med merverdiavgiftskompensasjon knyttet til antikvarisk vedlikehold, rettet mot eiere av bygninger som er fredet etter kulturminneloven eller regulert til vern etter plan- og bygningsloven.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i eiendomsskatteloven som fritar alle eiere av bygninger som enten er fredet etter kulturminneloven eller regulert til vern etter plan- og bygningsloven.»

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag til andre modeller for skatte- og avgiftslettelser som kan bidra til jevnt, godt vedlikehold av bygninger som enten er fredet etter kulturminneloven eller regulert til vern etter plan- og bygningsloven.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett som øker støtten til kulturminner over flere budsjettposter for bl.a. å bevare håndverkskompetanse. I tillegg foreslås det i Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett at støtten til Verdensarvsenter Vega økes.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett der det er foreslått en øremerket bevilgning over Riksantikvarens budsjett til sikring av bryggebebyggelsen i Trondheim.

2.2.14 Kap. 4429 Riksantikvaren

Det foreslås 5,328 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, som er en økning på 3,3 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

2.2.15 Kap. 1432 Norsk kulturminnefond

Det foreslås bevilget 65,487 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er

en økning på 3,0 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen vil peke på at målet med Norsk kulturminnefond er at det skal legges til rette for økt samspill mellom offentlige og private midler til vern og utvikling av fredede og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer. Ordningen skal stimulere til økt verneinnsats fra eiere og næringsliv, og til mer effektive samarbeidsformer mellom offentlige og private aktører. Komiteen viser til at kulturminner og kulturmiljø representerer store verdier både for den enkelte og for samfunnet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at prosjekt som fremmer verdiskaping og aktivitet i lokalsamfunnet skal prioriteres, og at dette er tildelinger som igjen utløser private midler eller betydelig egeninnsats.

Flertallet viser til at det er et stort behov for ivaretagelse av kulturminner i Norge, og at etterslepet er stort.

Flertallet viser til budsjettavtalen mellom samarbeidspartiene der tilskuddet til kulturminnevern styrkes med 9 957 000 kroner, til 75,444 mill. kroner.

Flertallet foreslår å øke post 50 med 9 957 000 kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett, slik det fremkommer i Prop. 1 S (2014–2015), men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015).

Flertallet foreslår at kap. 1432 post 50 bevilges med 75 444 000 kroner.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener at Kulturminnefondet også bør åpnes for tildeling til kirkebygg, ettersom mange av våre kirker har historier tilbake til middelalderen og ikke omfattes av andre støtteordninger.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Norsk kulturminnefond har blitt en stadig viktigere aktør i det norske kulturvernet, og at fondet spiller en viktig rolle i den statlige innsatsen for å nå 2020-målene for kulturminnevernet.

Dette medlem mener omorganiseringen av Norsk kulturminnefond bør revurderes. Dette medlem ber derfor regjeringen utrede saken, og komme tilbake til Stortinget med sin anbefaling.

Dette medlem vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å reetablere den modellen for finansiering av Norsk kulturminnefond som gjaldt fram til budsjettåret 2013, da de årlige midler som Norsk kulturminnefond hadde til disposisjon, var knyttet til avkastningen av en fondskapital.»

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en opptrappingsplan for Norsk kulturminnefond, slik at fondet innen 2020 har 300 mill. kroner til utdeling årlig.»

Dette medlem viser til Senterpartiets alternative budsjett der det foreslås at kap. 1432 post 50 styrkes med 50 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett der det er satt av penger til en kraftig opptrapping i arbeidet for å verne kulturminner over hele landet inkludert kulturlandskap.

2.2.16 Kap. 1471 Norsk Polarinstitutt

Det budsjetteres med 280,528 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en økning på 1,7 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen støtter en økning på 10 mill. kroner til en ny telling av isbjørnbestanden i Barentshavet, og en styrking på 1,5 mill. kroner til Norsk Polarinstitutt arbeid med en helhetlig forvaltning av norske havområder med særlig vekt på Barentshavet. Midlene er omdisponert fra kap. 1400 post 21.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett der man øker bevilgningene for å gjennomføre det planlagte forskningstoktet i Antarktis i sesongen 2015/2016.

Dette medlem viser i den forbindelse til Norges internasjonale forpliktelser i Antarktis og særlige ansvar med å bidra til krillforskning, da Norge er den største krillfiskenasjonen i Antarktis.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det er foreslått en økning i bevilgningene til Norsk Polarinstitutt på 10 mill. kroner.

2.2.17 Kap. 4471 Norsk Polarinstitutt

Det foreslås 80,276 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, som er en økning på 3,3 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

2.2.18 Kap. 1472 Svalbard miljøvernfond

Det foreslås bevilget 14,650 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en økning på 18,9 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen viser til at Svalbard miljøvernfond er avgiftsfinansiert og får inntektene fra miljøavgiften for tilreisende, jakt- og fiskegebyr osv. Svalbards miljøvernfond er hjemlet i svalbardmiljøloven, og det er fastsatt en egen forskrift for fondet. Fondsmidlene skal brukes til prosjekter og tiltak som har som formål å beskytte miljøet på Svalbard.

Komiteen viser til at Fondsmidlene skal brukes til å initiere og stimulere gode prosjekter og tiltak som har som formål å beskytte Svalbards naturmiljø. Komiteen er kjent med at midler fra fondet har bidratt til å utvikle en modell for klassifisering av sårbarhet for vegetasjon, dyreliv og kulturminner knyttet til ferdsel, utført av Norsk institutt for Naturforskning (NINA) og Norsk institutt for Kulturminneforskning (NIKU).

2.2.19 Kap. 1474 Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning

Det foreslås bevilget 52,177 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en reduksjon på 0,2 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Komiteen viser til at midlane under dette kapitlet skal gå til å styrkje og skaffe framifrå ny kunnskap om klima og miljø og om miljøkonsekvensar av ny næringsverksemd i nord. Kunnskapen skal setje oss i stand til å forvalte hav- og landområda våre i nord, og dei ressursane som finst der, på ein endå betre måte, og sikre at ny næringsverksemd på dette området skjer innanfor miljøforsvarlege rammer. Betre kunnskap om klima og miljø har avgjerande verdi for ressursforvaltning, klimatilpassing, samfunnsplanlegging og beredskap i nord. Betre kunnskap om og forståing av prosessane i Arktis vil òg vere eit svært viktig bidrag til det internasjonale klimaarbeidet. Framsenteret vart opna i september 2010, og har no 20 deltakande institusjonar. Aktiviteten er delt inn i seks faglege satsingsområde (flaggskip).

Komiteen ser Framsenteret i Tromsø som svært sentral i forskning og forvaltning om nordområda og at senteret på kort tid har fått ei internasjonalt

leiande rolle. Kunnskapsgenereringa ved Framsenteret styrkjer Norges bidrag og innflytelse i internasjonale samanhengar, mellom anna i Arktisk råd og FNs klimapanel. Senteret bidrar òg til bærekraftig næringsutvikling og vekst i nord.

Medlemene i komiteen frå Arbeidarpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at Framsenteret veks og treng å utvide for fortsatt å halde på synergien ved å ha sine tilsette i same bygning. Nytt bygg vart prosjektert i 2012 basert på ein estimert auke av antall tilsette tilsvarande om lag 200 personer. Oppstartbevilgning til nybygg på 25 mill. kroner er foreslått for Stortinget i statsbudsjettet for 2014, men trekt i tilleggsproposisjonen etter regjeringsskiftet, jf. Prop. 1 Tillegg 1 (2013–2014).

Desse medlemene viser til at regjeringa i Prop. 1 S (2014–2015) Klima- og miljødepartementet, kap. 1474, varslar en ny gjennomgang av kostnadene og behova for et nytt bygg ved Framsenteret, og at ein vil komme tilbake til dette 1. halvår 2015. Desse medlemene understrekar at det er eit stort behov for eit nytt bygg, og at dette bygget inngår i ein offensiv strategi for Nordområda. Desse medlemene ber difor om at regjeringa raskt kjem attende til Stortinget med resultatet av den varsla gjennomgangen med sikte på bevilgning til oppstart i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2015.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser for øvrig til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett der en setter av 25 mill. kroner i tilskudd til oppstart av arbeidet med nytt bygg allerede nå.

2.2.20 Kap. 1481 Klimakvoter

Det foreslås 316,546 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en økning på 1,0 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemen frå Miljøpartiet De Grønne, viser til at regjeringa sitt mål i klimapolitikken er å redusere nasjonale klimagassutslepp samtidig som Noreg medverkar internasjonalt i forhandlingar og gjennom direkte tiltak til å redusere utsleppa av klimagassar i andre land. Deltaking i EU sitt kvotesystem (EU-ETS), CO₂-avgift og andre klimagrunngitte skattar og avgifter er hovudverkemidla i arbeidet med å redusere nasjonale klimagassutslepp.

Fleirtalet viser vidare til at staten kjøper berre FN-godkjende klimakvotar, og kvotekjøpa skjer på grunnlag av dei fleksible mekanismane i Kyoto-avta-

la, først og fremst Den grøne utviklingsmekanismen (Clean Development Mechanism, CDM). Den grøne utviklingsmekanismen omfattar prosjektsamarbeid i utviklingsland og stimulerer til klimavennlege investeringar i utviklingsland der det ikkje er ein pris på utslepp av CO₂. I tillegg medverkar prosjekta til teknologioverføring og kapasitetsbygging både i offentlig og privat sektor.

Fleirtalet viser til at regjeringa skrev i statsbudsjettet at FNs kontroll for å sikre at utsleppsreduksjonane er oppnådde i samsvar med dei godkjende prosjektdokumentane er grundig og ressurskrevjande. FN krev at utsleppsreduksjonane er verifiserte av ein uavhengig, FN-godkjend tredjepart. Gjennomføringa av prosjekt vert systematisk overvaka gjennom målingar og rapportering av relevante data. CDM-prosjekt og verifiserte utsleppsreduksjonar må godkjennast av styret i CDM (CDM Executive Board), som òg utferdar kvotane.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom de fire samarbeidspartiene hvor kap. 1481 ble redusert med 306,3 mill. kroner.

Dette flertallet viser til at Stortinget for 2014 har gitt regjeringen fullmakt på 2 mrd. kroner til å inngå avtaler om kvotekjøp som binder budsjettene for 2015 og senere år. Dette flertallet viser til at regjeringen har foreslått en tilsvarende fullmakt for 2015. Dette flertallet viser til at Stortinget har gitt sitt samtykke til ratifikasjon av Kyoto 2 (Prop. 173 S (2012–2013)), og forutsetter at regjeringen skaffer det antall kvoter som trengs for å oppfylle våre forpliktelser under Kyoto 2. Behovet for kjøp av kvoter er nærmere omtalt i budsjettproposisjoner, sist i Prop. 26 S (2014–2015). Dette flertallet understreker at det vil bli bevilget de beløp som er nødvendig for å oppfylle våre juridiske forpliktelser knyttet til kvotekjøp.

Dette flertallet foreslår å redusere post 22 med 306,3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag til budsjett, slik det fremkommer i Prop. 1 S (2014–2015), men innenfor vedtatte budsjetttrammer slik det følger av Innst. 2 S (2014–2015).

Flertallet foreslår at kap. 1481 post 22 bevilges med kr 0.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at kjøp av klimakvoter er nødvendig for å oppfylle Norges internasjonale klimaforpliktelser. Norge vil være en kjøper av kvoter for perioden 2013–2020. Dette som et supplement til nasjonale tiltak, jf. omtale i Prop.

173 S (2012–2013) Samtykke til godkjenning av endringer av 8. desember 2012 i Kyotoprotokollen av 11. desember 1997. Disse medlemmer er kjent med at betaling og levering av kvoter ofte tar lengre tid enn forutsatt, blant annet på grunn av godkjenningsprosessen.

Disse medlemmer viser til at bruk av fleksible mekanismer har vært en sentral del av Norges internasjonale klimainnsats, og at bruk av slike mekanismer utløser utslippsreduksjoner og teknologiutvikling i framvoksende økonomier.

Disse medlemmer viser til budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og deres samarbeidspartier på Stortinget, hvor kap. 1481 post 22 «kjøp av klimakvoter» er satt til 0 for budsjettåret 2015. Disse medlemmer vil i denne forbindelse vise til klima- og miljøministeren som i brev til komiteen av 24. november 2014 skriver:

«I budsjettforliket med Venstre og Kristelig folkeparti er det foreslått å sette ned bevilgningen for 2015 på kap 1481, post 22 Kjøp av klimakvoter, til 0. Med den foreslåtte reduksjonen i 2014-budsjettet vil en slik reduksjon ikke være i samsvar med realistisk budsjettering.

Disse medlemmer viser til vurderingen som framgår av brevet, som ble gjentatt av statssekretær Lars Andreas Lunde fra Klima- og miljødepartementet i Dagens Næringsliv 26. november 2014. Disse medlemmer mener det ikke er god budsjettskikk å vedta et budsjett, samtidig som departementet varslar at bevilgningen er for liten, og at Stortinget vil bli bedt om å ta stilling til en tilleggsbevilgning i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

Disse medlemmer viser til at statssekretæren uttaler seg på statsrådets vegne i Dagens Næringsliv den 26. november 2014, og sier at departementet kan tåle et kutt i denne bevilgningen, men altså ikke kutt i hele bevilgningen slik statsrådets eget parti går inn for i Stortinget.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til finansinnstillingen og sitt alternative statsbudsjett, kap. 1481 post 20, hvor det foreslås bevilget 100 mill. kroner mer til kjøp av kvoter enn hva budsjettavtalen legger opp til.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til sitt alternative statsbudsjett og finansinnstillingen, hvor det foreslås bevilget 316,546 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti

i sitt alternative budsjett ikke prioriterer bevilgninger til kjøp av klimakvoter i år.

Dette medlem ber videre om at norske myndigheter må være aktive i å undersøke kritikk vedrørende konkrete klimakvoteprosjekter som har framkommet i den offentlige debatten.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det er foreslått å kutte utgiftene til kjøp av klimakvoter. Dette medlem ønsker ikke at kjøp av klimakvoter skal inngå i det norske utslippsregnskapet og kutter i denne posten.

Dette medlem vil samtidig understreke at en rekke av prosjektene som i dag finansieres av CDM-kvoter isolert sett er gode tiltak som fortjener støtte. Dette medlem ønsker å finansiere flere prosjekter av denne typen ved å sette av 1 pst. av BNP hvert år til klimatiltak finansiert av oljefondet, som skal overføres til FNs grønne fond, eller til andre internasjonale klimatiltak.

2.2.21 Kap. 1482 Internasjonale klima- og utviklingstiltak

Det foreslås 2 992,684 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015). Dette er en økning på 4,4 pst. i forhold til saldert budsjett 2014.

Fra 2014 er forvaltningen av klima- og skogsatsingen samlet i Klima- og miljødepartementet.

Komiteen viser til at regjeringens initiativ for tiltak mot klimagassutslipp fra avskoging og skogforringelse i u-land ble introdusert under klimamøtet på Bali i 2007. Komiteen registrerer at regjeringen gjennom satsingen ønsker at Norge skal være en koordinerende aktør globalt, samt være en katalysator for andre giverland til å støtte tiltak mot avskoging og skogforringelse i u-landene.

Komiteen mener Norges klima- og skogsatsing (REDD+) er et svært viktig virkemiddel for å stoppe avskoging, redusere utslipp av klimagasser, bevare naturskog, styrke rettene til lokalsamfunn og urfolk, bidra til bærekraftig utvikling og styrking av politisk og økonomisk styresett i naturressursforvaltningen, og mener at resultatene så langt samlet sett har vært gode.

Komiteen støtter derfor regjeringens økning i bevilgningen til klima- og skogsatsingen, til nærmere tre mrd. kroner i 2015, og mener at den bør holdes på minst samme nivå fram til 2020.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til regjeringens samarbeid med myndigheter i skogland som Brasil,

Indonesia og Etiopia for å sikre at det utvikles helhetlige systemer for å hindre avskoging. Dette arbeidet er avhengig av at skoglandene selv ser at det er mulig å kombinere redusert avskoging med grønn økonomisk vekst. Flertallet støtter derfor at regjeringen arbeider for å sette grønn vekst på agendaen internasjonalt.

Flertallet vil understreke behovet for å styrke samarbeidet med privat sektor for å hindre avskoging. Norge samarbeider allerede med en rekke ledende selskaper gjennom et offentlig-privat samarbeid som kalles Tropical Forest Alliance. Selskaper som Unilever, Nestle og Walmart er blant medlemmene. Denne alliansen har blant annet bidratt til utarbeidelsen av New York-erklæringen som ble undertegnet under klimamøtet i New York tidligere i høst. Her forpliktet en rekke selskaper seg til å bidra til å halvere avskogingen innen 2020. Redusert avskoging i verdikjedene hos private selskaper er nødvendig for å kutte utslipp globalt.

Flertallet merker seg at regjeringen anbefaler en rekke mindre justeringer i klima- og skoginitiativets strategi og tilnærming, blant annet basert på de to uavhengige evalueringene som ble offentliggjort inneværende år. Flertallet er tilfreds med den helhetlige strategien regjeringen med dette anbefaler for klima- og skoginitiativet framover.

STRATEGI FOR REDD+

Komiteen har merket seg at en av anbefalingene i Norads omfattende evaluering av klima- og skoginitiativet er at Norge videreutvikler strategien for sitt REDD+-arbeid fram mot 2020, og merker seg at regjeringen i budsjettproposisjonen her foreslår en rekke justeringer.

Komiteen mener at regnskogsatsingen fortsatt skal være vårt viktigste internasjonale klimabidrag. Klima skal fortsatt være det viktigste for vår innsats. I tillegg til klimaeffekten ber komiteen om at regjeringen vektlegger følgende punkter.

Regnskogens folk bevarer skogen

Komiteen merker seg at regnskog som regel er bedre beskyttet der urfolk og andre skogfolk har kontroll over sine territorier. Dette er også en kostnadseffektiv måte å bevare skogen på. Likevel er ikke dette tilstrekkelig vektlagt i mange nasjonale REDD+-planer og internasjonale REDD+-institusjoner. Komiteen understreker derfor at REDD+-arbeidet fortsatt må ha urfolk og skogfolks landrettigheter sentralt i alle programmer.

Bredere tilnærming og sikringsmekanismer

Komiteen viser til at langsiktig skogbevaring betinger at resultater oppnås også på andre områder enn reduserte utslipp av klimagasser. Det ble slått fast i klimaforliket (Innst. 390 S (2011–2012)), og komiteen vil i denne sammenheng støtte følgende utsagn fra KLDs budsjettproposisjon:

«Langsiktig bevaring av skog er avhengig av at det blir oppnådd resultat også på andre område enn reduserte utslipp av klimagasser. Klima- og skogsatsinga skal derfor gjennom arbeidet og medverke til bevaring av naturskog, berekraftig utvikling og styrking av politisk og økonomisk styresett i naturressursforvaltninga og arbeide for å sikre rettane til lokalsamfunn og urfolksgrupper. I arbeidet for å nå måla skal klimapolitikken og utviklingspolitikken underbygge kvarandre.»

Komiteen viser til at Riksrevisjonen i 2013 påpekte at satsingens utviklingspolitiske mål ikke er operasjonalisert i samme grad som målsettingene om reduserte klimagassutslipp. Komiteen ber regjeringen konkretisere de bredere målsettingene, referert ovenfor, og fortsette å rapportere til Stortinget om framgangen på disse feltene, inkludert om hvordan klima- og skogsatsingen bidrar til å nå Norges overordnede utviklingspolitiske målsettinger. Rapporteringen må fanges opp både i det bilaterale og internasjonale samarbeidet Norge inngår i.

Det er også økende anerkjennelse internasjonalt av at REDD+ må bidra til slike «non-carbon benefits». Komiteen mener at Norge fortsatt må arbeide for å videreutvikle at REDD+-tiltak fremmer resultater på flere områder enn kun reduserte utslipp.

Komiteen mener det er avgjørende for REDD+ suksess at sikringsmekanismer for å beskytte blant annet biologisk mangfold og urfolks rettigheter blir fulgt. Komiteen merker seg at verdens land forpliktet seg på klimaforhandlingene i Cancun i 2010 til å ha sikringsmekanismer knyttet til REDD+. Komiteen mener det er viktig at Norge følger opp og jobber i alle relevante fora, inkludert det grønne klimafondet (GCF) for at det blir vedtatt prosedyrer for hvordan en skal sikre at disse sikringsmekanismene faktisk følges opp, og hva en gjør hvis de ikke blir fulgt opp. Tilsvarende er det viktig at Norge selv fortsatt prioriterer vurdering og kontroll med at sikringsmekanismene overholdes i bilaterale REDD+-avtaler.

Fortsatt støtte til styresettreformer

Komiteen merker seg at den strategiske evalueringen av klima- og skogsatsinga (Lash-rapporten) anbefaler at

«den resultatbaserte tilnærminga bør utvikles videre gjennom å øke bruken av betaling for utvikling og implementering av relevante reformer i perioden før den tekniske kapasiteten til å gjennomføre utslippsreduksjoner, og verifisere disse, er på plass, jf. tilnærminga som er brukt i Indonesia. En rekke land, spesielt lavinntektsland, kan neppe forventes å være klare for betaling for utslippsreduksjoner de neste åra».

For å sikre varige resultater av Norges innsats, mener komiteen det er viktig at Norge også framover gir resultatbasert støtte til skogland for å gjennomføre nødvendige politiske reformer og styresettforbedringer, som landreform.

Nasjonal tilnærming

Komiteen mener det er avgjørende med en nasjonal tilnærming i REDD+-arbeidet, i tråd med vedtak i de internasjonale klimaforhandlingene og det Norge har gått i bresjen for. Komiteen er bekymret for at insentivene for å sikre de nødvendige nasjonale reformene knyttet til REDD+ blir redusert dersom REDD+-midlene i økende grad gis til subnasjonalt nivå. Det er viktig at implementering av skoginnsatsen skjer på alle nivåer, men handling på subnasjonalt nivå må skje innenfor en forpliktende nasjonal ramme.

Komiteen ber regjeringen om å arbeide for å styrke multilaterale finansieringsinstitusjoners fokus på nasjonale reformer og iverksetting av nasjonale REDD+-strategier, også i tilfeller der det betales for verifiserte utslippsreduksjoner (VER).

Sivilsamfunnet

Komiteen merker seg at sivilsamfunnet har vært avgjørende for å sikre framgang i REDD+-arbeidet, og at støtte til sivilsamfunn har kommet svært godt ut av Norads evalueringer. Komiteen mener at sivilsamfunnet vil være avgjørende framover, og ber om at støtten til sivilsamfunnet økes.

Norsk tilstedeværelse

Komiteen merker seg at evalueringen viser at Norge bør være mer til stede i landene vi har et samarbeid med, og viser til at regjeringen i budsjettproposisjonen legger opp til å prioritere tilstedeværelse og en mer aktiv norsk dialog med samarbeidslandene.

Likestilling

Komiteen ber regjeringen ivareta likestilling og kvinners deltagelse som en del av arbeidet med klima- og skoginitiativet.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne vil vise til rapporten «The business Case for Mainstreaming Gender in REDD+», som dokumenterer at kvinners unike kunnskap om skog og skogbevaring ikke blir benyttet godt nok i dag. Kvinner må derfor være bedre representert i dette arbeidet både i internasjonale forhandlinger, planlegging og implementering av lokale REDD-programmer. Videre må kvinner sikres tilgang til, kontroll over og eierskap til land, eiendom og ressurser. Dette vil gi tilgang til kreditt og opplæring som igjen kan gi en mer effektiv utnyttelse av jorda og sikre et framtidig biologisk mangfold.

2.2.22 Kap. 4481 (Nytt) Salg av klimakvoter

Det foreslås 335,5 mill. kroner på dette kapitlet for 2015, jf. Prop. 1 S (2014–2015).

Ansvar for salg av klimakvoter ble overført fra Finansdepartementet til Klima- og miljødepartementet i samband med revidert budsjett 2014, jf. Prop. 93 S (2014–2015).

Komiteen viser til at EUs reviderte kvotedirektiv ble innlemmet i EØS-avtalen i juli 2012. Reglene er nå harmonisert på EU-nivå og innebærer blant annet at kvoteplikten innenfor EU ETS utvides til å gjelde flere sektorer og klimagasser. Kvoter som ikke blir tildelt gratis, skal selges i det europeiske markedet. Komiteen viser til at EU den 27. oktober 2014 vedtok sitt 2030 Climate and Energy Policy Framework. Ett av punktene som ble vedtatt i rammeverket var fra 2021 å øke reduksjonstakten av maksimalt tillatte utslippsmengden innenfor EU ETS, fra 1,74 pst. i året til 2,2 pst. i året.

3. Oversikt over bevilgningsendringer i innstillingen

Tabellen viser en sammenligning av forslag til fordeling av tildelt ramme 12 og ramme 13 (Prop. 1 (2014–2015)), «budsjettforliket» mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti og Venstre, og tillegg budsjettendringer fra flertallet, der det foreligger avvikende forslag til bevilgning. Avvik i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S (2013–2014) i parentes.

Oversikt over bevilgningsendringer i innstillingen

Tallene i kolonne 5 er iht. Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015).

Rammeområde 12

Kap.	Post	Tekst	Prop 1. S	Budsjettforlik	
			(2014–2015)	H FrP KrF V	H FrP KrF V
1800	1	Driftsutgifter.....	165 838 000	165 674 000	
				(-164 000)	
1800	21	Spesielle driftsutgifter	25 500 000	25 469 000	
				(-31 000)	
1810	1	Driftsutgifter.....	256 900 000	256 647 000	
				(-253 000)	
1810	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> ...	153 600 000	133 450 000	
				(-20 150 000)	
1815	70	Administrasjon.....	322 000 000	321 689 000	
				(-311 000)	
1820	1	Driftsutgifter.....	487 000 000	486 515 000	
				(-485 000)	
1820	21	Spesielle driftsutgifter	74 900 000	74 824 000	
				(-76 000)	
1820	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres</i>	238 600 000	258 404 000	
				(+19 804 000)	
1820	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer, <i>kan overføres</i>	20 000 000	40 000 000	
				(+20 000 000)	
1825	50	Overføring til Energifondet.....	1 418 000 000	1 508 000 000	1 496 000 000
				(+90 000 000)	(+78 000 000)
1830	22	Forvaltningsrettet forskning og utvikling	22400 000	22 376 000	
				(-24 000)	
1830	50	Overføring til Norges forskningsråd	695 000 000	694 326 000	
				(-674 000)	
1840	21	Spesielle driftsutgifter	5 000 000	4 985 000	
				(-15 000)	
1840	50	CLIMIT	200 000 000	199 800 000	
				(-200 000)	
1840	70	Gassnova SF.....	113 000 000	112 846 000	
				(-154 000)	
1840	72	Lån, TCM DA, <i>kan overføres</i>	65 000 000	25 000 000	37 000 000
				(-40 000 000)	(-28 000 000)
Sum utgifter rammeområde 12			44 151 088 000	44 218 355 000	
				(-67 267 000)	
4800	3	Oppdrags- og samarbeidsinntekter.....	2 000 000	1 998 000	
				(-2 000)	
4810	1	Gebyrinntekter	26 000 000	25 975 000	
				(-25 000)	
4810	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter.....	71 400 000	71 329 000	
				(-71 000)	

Kap.	Post	Tekst	Prop 1. S (2014–2015)	Budsjettforlik H FrP KrF V	H FrP KrF V
4810	3	Refusjon av tilsynsutgifter	10 150 000	10 140 000 (-10 000)	
4820	1	Gebyrinntekter	70 000 000	69 932 000 (-68 000)	
4820	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter.....	71 000 000	70 930 000 (-70 000)	
Sum inntekter rammeområde 12			156 303 850 000	156 303 604 000 (-246 000)	
Sum netto rammeområde 12			-112 152 762 000	-112 085 249 000 (+67 513 000)	

Oversikt over bevilgningsendringer i innstillingen

Tallene i kolonne 5 er iht. Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015)

Rammeområde 13

Kap.	Post	Tekst	Prop. 1 S (2014–2015)	Budsjettforlik H FrP KrF V	H FrP KrF V
595	1	Driftsutgifter	254 900 000	254 654 000 (-246 000)	
595	21	Spesielle driftsutgifter	463 000 000	462 541 000 (-459 000)	
1400	1	Driftsutgifter.....	213 181 000	212 966 000 (-215 000)	
1400	21	Spesielle driftsutgifter	61 069 000	72 983 000 (+11 914 000)	
1400	70	Frivillige miljøorganisasjonar og all- mennyttinge miljøstiftelsar.....	54 705 000	57 705 000 (+3 000 000)	
1406	21	Spesielle driftsutgifter	5 111 000	5 107 000 (-4 000)	
1408	1	Driftsutgifter.....	14 200 000	14 187 000 (-13 000)	
1409	21	Spesielle driftsutgifter	27 362 000	27 334 000 (-28 000)	
1410	21	Miljøovervåking og miljødata.....	165 625 000	190 444 000 (+24 819 000)	
1410	50	Basisbevilgninger til miljøforsknings- instituttene	167 647 000	167 484 000 (-163 000)	
1410	51	Forskningsprogrammer m.m.	200 576 000	200 375 000 (-201 000)	
1410	53	Internasjonalt samarbeid om miljø- forskning.....	6 760 000	6 753 000 (-7 000)	
1410	54	Artsprosjektet m.m.	29 850 000	29 820 000 (-30 000)	

Kap.	Post	Tekst	Prop. 1 S (2014–2015)	Budsjettforlik H FrP KrF V	H FrP KrF V
1420	1	Driftsutgifter	586 860 000	586 151 000 (-709 000)	
1420	21	Spesielle driftsutgifter	125 078 000	124 941 000 (-137 000)	
1420	22	Statlege vassmiljøtiltak	183 940 000	253 740 000 (+69 800 000)	249 740 000 (+65 800 000)
1420	35	Statlege tileigningar, nytt skogvern, <i>kan overførast</i>	121 112 000	331 112 000 (+210 000 000)	
1420	71	(NY) Marin forsøpling	0	10 000 000 (+10 000 000)	
1420	76	Refusjonsordninger	93 000 000	63 000 000 (-30 000 000)	
1420	78	Friluftformål, <i>kan overførast</i>	137 275 000	147 275 000 (+10 000 000)	
1420	82	Tilskot til truga arter og naturtypar, <i>kan overførast</i>	33 439 000	53 439 000 (+20 000 000)	
1420	85	Naturinformasjonssentre, <i>kan over- førast</i>	47 720 000	49 720 000 (+2 000 000)	53 720 000 (+6 000 000)
1425	1	Driftsutgifter	12 803 000	12 788 000 (-15 000)	
1425	21	Spesielle driftsutgifter	26 072 000	26 041 000 (-31 000)	
1429	1	Driftsutgifter	130 159 000	130 024 000 (-135 000)	
1429	21	Spesielle driftsutgifter	67 953 000	67 915 000 (-38 000)	
1429	50	Tilskudd til samisk kulturminnearbeid	3 399 000	3 396 000 (-3 000)	
1429	71	Tilskot til freda kulturminne i privat eige, kulturmiljø og kulturlandskap, <i>kan overførast</i>	114 375 000		119 354 000 (+4 979 000)
1429	74	Tilskot til fartøyvern, <i>kan overførast</i> .	56 329 000	61 329 000 (+5 000 000)	60 479 000 (+4 150 000)
1429	75	Tilskot til fartøyvernssenter, <i>kan over- førast</i>	6 726 000		7 576 000 (+850 000)
1432	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak..	65 487 000	80 487 000 (+14 936 000)	75 444 000 (+9 957 000)
1471	1	Driftsutgifter	213 872 000	213 666 000 (-206 000)	
1471	21	Spesielle driftsutgifter	66 160 000	66 090 000 (-70 000)	
1472	50	Overføringer til Svalbard miljøvern- fond	14 650 000	14 638 000 (-12 000)	
1474	50	Tilskudd til statlige mottakere	24 177 000	24 153 000 (-24 000)	
1481	1	Driftsutgifter	8 746 000	8 737 000 (-9 000)	

Kap.	Post	Tekst	Prop. 1 S (2014–2015)	Budsjettforlik H FrP KrF V	H FrP KrF V
1481	22	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres</i>	306 300 000	0 (-306 300 000)	
1482	1	Driftsutgifter	82 686 000	82 614 000 (-72 000)	
Sum utgifter rammeområde 13			8 793 632 000	8 835 974 000 (+42 342 000)	
3595	1	Gebyrinntekter tinglysing	371 500 000	371 122 000 (-378 000)	
4400	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet...	1 628 000	1 626 000 (-2 000)	
4420	1	Oppdrag og andre diverse inntekter ...	1 401 000	1 399 000 (-2 000)	
4420	4	Gebyrer, forurensningsområdet	34 587 000	34 557 000 (-30 000)	
4420	6	Gebyrer, fylkesmannsembetenes miljøvern-avdelinger	27 752 000	27 725 000 (-27 000)	
4420	7	Gebyrer, kvotesystemet	10 895 000	10 884 000 (-11 000)	
4420	8	Gebyrer, naturforvaltningsområdet	4 618 000	4 614 000 (-4 000)	
4420	9	Internasjonale oppdrag	7 000 000	6 971 000 (-29 000)	
4429	2	Refusjoner og diverse inntekter	4 152 000	4 148 000 (-4 000)	
4429	9	Internasjonale oppdrag	1 176 000	1 175 000 (-1 000)	
4471	1	Salgs- og utleieinntekter	10 368 000	10 358 000 (-10 000)	
4471	3	Inntekter frå diverse tjenesteyting	57 144 000	57 089 000 (-55 000)	
4471	21	Inntekter, Antarktis	12 764 000	12 752 000 (-12 000)	
Sum inntekter rammeområde 13			880 881 000	880 316 000 (-565 000)	
Sum netto rammeområde 13			7 912 751 000	7 955 658 000 (+42 907 000)	

4. Forslag fra mindretall, rammeuavhengige forslag

Rammeområde 12

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen gjennom en opptrappingsplan styrke Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) for å bistå kommunene på en enda bedre måte i arbeidet med flom og skred.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen gjennomgå regelverket for kompensasjon til kommuner som rammes av naturskade og legge dette fram som en egen sak for Stortinget. Målet er å sikre mer forutsigbarhet ved at staten i større grad påtar seg et økonomisk ansvar i de tilfeller hvor kommunene rammes av flom, skred og naturkatastrofer.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen påse at NVE forserer faresonekartlegging i de 120 mest utsatte kommunene.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen allerede i revidert budsjett fremlegge en tidsplan og samtidig avsette tilstrekkelige midler til NVE, slik at man kommer å jour blant annet med faresonekartleggingen og gjenoppbygging av allerede rammede områder.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen påse at oljeselskapene tar i bruk ledig riggkapasitet for permanent å plugge brønner som i dag er midlertidig plugget på norsk sokkel.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte om hvilke teknologier som skal omfattes av den rettighetsbaserte støtteordningen for ENØK-tiltak, og hvordan regjeringen skal påse at gjennomføringen av en rettighetsbasert støtteordning for ENØK i husholdningene ikke går ut over Enovas muligheter til å løfte sine øvrige, sentrale oppgaver.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert statsbudsjett inkludere borettslag i den rettighetsbaserte ordningen med ENØK-tilskudd for husholdningene.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen påse at oppsigelser og eventuelle permitteringer ikke går på bekostning av nødvendig vedlikehold, og at det ikke reduserer de strenge HMS-kravene som gjelder for norsk sokkel.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen gjennomgå situasjonen for norsk leverandørindustri, hvor formålet er å belyse hvordan norsk industriell kompetanse kan videreutvikles med utgangspunkt i aktiviteten på sokkelen, herunder hvordan kompetansen i norsk leverandørindustri kan bidra i andre sektorer. Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget i revidert statsbudsjett for 2015 med en sak om dette.

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen styrke ordningen med utjamning av overføringstariffer som reduserer forskjeller i nettleien.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen i løpet av vårsesjonen legge fram en egen sak om Norges CCS-strategi med et konkret forslag til hvordan man i tråd med klimaforliket kan etablere et fullskala CO₂-fangst- og lagringsanlegg i Norge.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett vise hvordan den rettighetsbaserte ordningen for ENØK-støtte til husholdningene kunne vært innrettet og innført med støtte fra Enova på en slik måte at den speiler en framtidig ordning med skattefradrag for tilsvarende investeringer.

Rammeområde 13**Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:***Forslag 13*

Stortinget ber regjeringen legge fram en strategi for å øke skogvernet i Norge.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:*Forslag 14*

Stortinget ber regjeringen fremlegge en egen sak til Stortinget, hvor de redegjør for status for ivaretagelse og vedlikehold av kulturminner, verneverdige gjenstander og objekter i Norge. Regjeringen bes i den sammenheng fremme forslag til tiltak som sikrer en større forutsigbarhet for hvordan vi bedre kan ivareta viktige kulturminner og kulturmiljø.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:*Forslag 15*

Stortinget ber regjeringen forsere arbeidet med kartlegging og verdisetting av friluftsområder.

Forslag fra Senterpartiet:*Forslag 16*

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en permanent ordning med merverdiavgiftskompensasjon knyttet til antikvarisk vedlikehold, rettet mot eiere av bygninger som er fredet etter kulturminneloven eller regulert til vern etter plan- og bygningsloven.

Forslag 17

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i eiendomsskatteloven som fritar alle eiere av bygninger som enten er fredet etter kulturminneloven eller regulert til vern etter plan- og bygningsloven.

Forslag 18

Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag til andre modeller for skatte- og avgiftslettelser som kan bidra til jevnt, godt vedlikehold av bygninger som enten er fredet etter kulturminneloven eller regulert til vern etter plan- og bygningsloven.

Forslag 19

Stortinget ber regjeringen vurdere å reetablere den modellen for finansiering av Norsk kulturminnefond som gjaldt fram til budsjettåret 2013, da de årlige midler som Norsk kulturminnefond hadde til disposisjon, var knyttet til avkastningen av en fondskapital.

Forslag 20

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en opptrappingsplan for Norsk kulturminnefond, slik at fondet innen 2020 har 300 mill. kroner til utdeling årlig.

5. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding til ramme 12 og 13 blir fremmet av flertallet fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A

**Rammeområde 12
(Olje og energi)**

I

På statsbudsjettet for 2015 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1800		Olje- og energidepartementet		
	1	Driftsutgifter	165 674 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70 og 72</i>	25 469 000	
	50	Overføring til Sametinget, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner mv., <i>kan overføres</i>	1 550 000	
	71	Tilskudd til Norsk Oljemuseum	12 400 000	
	72	Tilskudd til olje- og energiformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	2 000 000	
1810		Oljedirektoratet		
	1	Driftsutgifter	256 647 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	133 450 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 000 000	
1815		Petoro AS		
	70	Administrasjon	321 689 000	
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS	3 500 000	
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel, <i>kan overføres</i>	26 000 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1	Driftsutgifter	486 515 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	74 824 000	
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 72</i>	258 404 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 900 000	
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72</i>	14 000 000	
	72	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 60</i>	2 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	73	Tilskudd til utjevning av overførings- tariffer, <i>kan overføres</i>	40 000 000	
	74	Tilskudd til museums- og kulturmin- netiltak, <i>kan overføres</i>	10 600 000	
1825		Energiomlegging, energi- og klima- teknologi		
	50	Overføring til Energifondet	1 496 000 000	
1830		Forskning og næringsutvikling		
	22	Forvaltningsrettet forskning og utvik- ling, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	22 376 000	
	50	Overføring til Norges forskningsråd	694 326 000	
	70	Internasjonale samarbeids- og utvi- klingstiltak, <i>kan overføres</i>	30 400 000	
	71	Tilskudd til forsvaltningstretet fors- kning og utvikling, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	4 000 000	
	72	Tilskudd til INTSOK	17 000 000	
	73	Tilskudd til INTPOW	4 000 000	
1840		CO2-håndtering		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 985 000	
	50	CLIMIT	199 800 000	
	70	Gassnova SF, <i>kan overføres</i>	112 846 000	
	71	Forskningstjenester, TCM DA, <i>kan overføres</i>	1 747 000 000	
	72	Lån, TCM DA, <i>kan overføres</i>	37 000 000	
	75	Tilskudd, CO2-håndtering internasjon- alt, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
2440		Statens direkte økonomiske engasje- ment i petroleumsvirksomheten		
	30	Investeringer	38 000 000 000	
2490		NVE Anlegg		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	-67 000 000	
		2 Driftsutgifter	61 300 000	
		3 Avskrivninger	5 000 000	
		4 Renter av statens kapital	700 000	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlike- hold, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
		Totale utgifter		44 218 355 000
Inntekter				
4800		Olje- og energidepartementet		
	3	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	1 998 000	
	70	Garantiprovisjon, Gassco	1 100 000	
4810		Oljedirektoratet		
	1	Gebyrinntekter	25 975 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	71 329 000	
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	10 140 000	
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1	Gebyrinntekter	69 932 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	70 930 000	
	40	Flom- og skredforebygging	19 000 000	
4825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi		
	85	Fondsavkastning	1 418 000 000	
4840		CO2-håndtering		
	80	Renter, TCM DA	59 000 000	
	86	Avdrag, TCM DA	1 156 000 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter	188 800 000 000	
	2	Driftsutgifter	-33 400 000 000	
	3	Lete- og feltutviklingsutgifter	-2 000 000 000	
	4	Avskrivninger	-26 700 000 000	
	5	Renter av statens kapital	-5 700 000 000	121 000 000 000
	30	Avskrivninger		26 700 000 000
	80	Renter av statens kapital		5 700 000 000
5490		NVE Anlegg		
	1	Salg av utstyr mv.	200 000	
		Totale inntekter		156 303 604 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2015 kan:

Overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1800 post 21	kap. 4800 post 3
kap. 1810 post 21	kap. 4810 post 2
kap. 1820 post 21	kap. 4820 post 2
kap. 1820 post 22	kap. 4820 post 40
kap. 1830 post 22	kap. 4830 post 10
kap. 2490 post 45	kap. 5490 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2015 kan overskride bevilgningen under kap. 1815 Petoro AS, post 73 Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel med inntil 35 mill. kroner til utgifter som påløper i forbindelse med utvinningstillatelser, som skal fordeles mellom deltakerne i utvinningstillatelsene etter deltakerandel.

IV

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Kongen i 2015 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 1800 Olje- og energidepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorar og utgifter til faglig bistand ved statlig kjøp/salg av aksjeposter, rådgivning samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i Statoil ASA.
2. godkjenne utøvelse av statens forkjøpsrett ved overdragelser av andeler i utvinningstillatelser på norsk kontinentalsokkel og overskride bevilgningen med inntil 5 mrd. kroner under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2015 kan gi tilsagn utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt udekket ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging	10 mill. kroner
	72	Tilskudd til flom- og skredforebygging	10 mill. kroner
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	50	Overføring til Energifondet	400 mill. kroner
1840		CO ₂ -håndtering	
	75	Tilskudd, CO ₂ -håndtering internasjonalt	126 mill. kroner

VI

Fullmakt til å inngå forpliktelser ut over gitt bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2015 kan pådra seg forpliktelser utover gitte bevilgninger innenfor følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 mill. kroner
1810		Oljedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter	10 mill. kroner
1815		Petoro AS	
	70	Administrasjon	35 mill. kroner
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel	100 mill. kroner
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	22	Flom- og skredforebygging	100 mill. kroner
1830		Forskning og næringsutvikling	

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
	22	Forvaltningsrettet forskning og utvikling.....	10 mill. kroner
1840		CO ₂ -håndtering	
	70	Gassnova SF	20 mill. kroner

VII

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2015 kan gi Gassco AS garanti innenfor en samlet ramme på inntil 1 mrd. kroner for skader og tap ved mottaksterminalene på kontinentet som har oppstått som følge av forsettlige handlinger hos ledende personell i Gassco AS.

VIII

Forpliktelser under avsetningsinstruksen og øvrige driftsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2015 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, knyttet til:

1. løpende forretningsvirksomhet i interessentskapene, samt deltakelse i annen virksomhet som har tilknytning til leting og utvinning av petroleum.
2. avsetning av statens petroleum etter avsetningsinstruksen gitt Statoil ASA.

IX

Utbyggingsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Kongen i 2015 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, hvor øvre grense for SDØE sin forholdsmessige andel for det enkelte prosjekt/fase utgjør 5 mrd. kroner knyttet til deltakelse i:

1. utbyggingsprosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel.
2. utviklingsprosjekter under Gassled.

X

Forpliktelser før plan for utbygging og drift og for anlegg og drift er behandlet

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2015 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petro-

leumsvirksomheten knyttet til kontraktsmessige forpliktelser i fasen før plan for utbygging og drift er godkjent eller før tillatelse til anlegg og drift er gitt, herunder forpliktelser knyttet til en pre-interessentskapsfase.

Andre fullmakter

XI

Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Kongen i 2015 kan godkjenne prosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
2. Øvre grense for de samlede investeringer per prosjekt utgjør 20 mrd. kroner.
3. Hvert enkelt prosjekt må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.

XII

Overføring av eiendomsrett mot bruksrett

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2015 kan godkjenne overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor Petoro AS som forvalter av SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at Petoro AS som forvalter av SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Kongen har fått fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

XIII

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2015 kan godkjenne overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler for Petoro AS

som forvalter av SDØE der det antas at ressursene i utvinningstillatelsen på tidspunkt for overdragelsen er mindre enn 3 mill. Sm³ oljeekvivalenter.

XIV

Overdragelse og samordning av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2015 i tråd med forutsetningene i St.prp. nr. 41 (2003–2004) kan godkjenne at Petoro AS kan delta i:

1. overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler i interessentskap hvor en rettighetshaver velger å tre ut av interessentskapet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.
2. forenklet samordning av utvinningstillatelser med SDØE-andeler.
3. ny/endret plan for utbygging og drift av forekomster innenfor et samordnet område med SDØE-deltakelse.
4. overdragelse av deltakerandeler for å oppnå fortsatt harmonisering av deltakerandeler i utvinningstillatelser som er samordnet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.

XV

Overdragelse av andeler i rørledninger til Gassled

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2015 kan godkjenne nødvendige transaksjoner for overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE for å innlemme rørledninger med SDØE-andel i Gassled. Statens andel i Gassled skal justeres for å gjenspeile innlemmelsen.

XVI

Opphevelse av generalforsamlingsklausulen

Stortinget samtykker i at generalforsamlingsklausulen skal kunne oppheves for gitte tillatelser og erstattes av en vetorett i tråd med konsesjonsdirektivet og petroleumsforskriftens § 12, dersom rettighetshaverne skulle ønske dette. Olje- og energidepartementet skal i så fall godkjenne dette i hvert enkelt tilfelle.

XVII

Lån til TCM DA

Stortinget samtykker i at lån til TCM DA aktiveres i statens kapitalregnskap.

B

**Rammeområde 13
(Miljø)**

I

På statsbudsjettet for 2015 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur		
	1	Driftsutgifter	254 654 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	462 541 000	
	30	Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund, <i>kan overføres</i>	20 700 000	
1400		Klima- og miljødepartementet		
	1	Driftsutgifter	212 966 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	72 983 000	
	62	Den naturlige skolesekken	2 500 000	
	65	Områdesatsing i byer, <i>kan overføres</i> .	10 000 000	
	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige miljøstiftelser	57 705 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	71	Internasjonale organisasjoner	42 477 000	
	74	Tilskudd til AMAP, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	30 507 000	
	79	Tilskudd til kulturminneforvaltning ..	16 998 000	
1406		Miljøvennlig skipsfart		
	21	Spesielle driftsutgifter	5 107 000	
1408		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø		
	1	Driftsutgifter	14 187 000	
1409		MAREANO		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	27 334 000	
1410		Miljøforskning og miljøovervåking		
	21	Miljøovervåking og miljødata	190 444 000	
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	167 484 000	
	51	Forskningsprogrammer m.m.	200 375 000	
	53	Internasjonalt samarbeid om miljøforskning	6 753 000	
	54	Artsprosjektet m.m.	29 820 000	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	40 810 000	
	72	Tilskudd til GenØk - Senter for biosikkerhet	11 900 000	
	73	Infrastrukturtiltak til miljøinstituttene	12 433 000	
1420		Miljødirektoratet		
	1	Driftsutgifter	586 151 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	124 941 000	
	22	Statlige vannmiljøtiltak	249 740 000	
	23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet	86 108 000	
	30	Statlige erverv, båndlegging av fri-luftsområder, <i>kan overføres</i>	23 817 000	
	31	Tiltak i verneområder, <i>kan overføres</i>	46 600 000	
	35	Statlige erverv, nytt skogvern, <i>kan overføres</i>	331 112 000	
	39	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79</i>	31 649 000	
	61	Tilskudd til klimatilpassingstiltak	2 000 000	
	69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79</i>	41 120 000	
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres</i>	22 600 000	
	71	Marin forsøpling	10 000 000	
	72	Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt, <i>overslagsbevilgning</i>	150 755 000	
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, <i>kan overføres</i>	68 077 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	74	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien	300 000 000	
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i>	420 000 000	
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i>	63 000 000	
	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m.	8 149 000	
	78	Friluftsmål, <i>kan overføres</i>	147 275 000	
	79	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69</i>	1 306 000	
	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	25 521 000	
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	53 439 000	
	84	Internasjonalt samarbeid	1 782 000	
	85	Naturinformasjonssentre, <i>kan overføres</i>	53 720 000	
1425		Vilt- og fisketiltak		
	1	Driftsutgifter	12 788 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	26 041 000	
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	11 000 000	
	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	27 600 000	
1429		Riksantikvaren		
	1	Driftsutgifter	130 024 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	67 915 000	
	50	Tilskudd til samisk kulturminnearbeid	3 396 000	
	60	Kulturminnearbeid i kommunene	4 000 000	
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i>	29 605 000	
	71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kulturlandskap, <i>kan overføres</i>	119 354 000	
	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, <i>kan overføres</i>	50 432 000	
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, <i>kan overføres</i>	44 997 000	
	74	Tilskudd til fartøyvern, <i>kan overføres</i>	60 479 000	
	75	Tilskudd til fartøyvernssentrene, <i>kan overføres</i>	7 576 000	
	77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet <i>kan overføres</i>	7 964 000	
	79	Tilskudd til verdensarven, <i>kan overføres</i>	38 227 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1432		Norsk kulturminnefond		
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak .	75 444 000	
1471		Norsk Polarinstitutt		
	1	Driftsutgifter	213 666 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	66 090 000	
	50	Stipend	496 000	
1472		Svalbard miljøvernfond		
	50	Overføringer til Svalbard miljøvern- fond	14 638 000	
1474		Fram - Nordområdesenter for klima- og miljøforskning		
	50	Tilskudd til statlige mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 1 og 70</i>	24 153 000	
	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 1 og 50</i>	28 000 000	
1481		Klimakvoter		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 737 000	
	23	Kvotekjøp, statsansattes flyreiser, <i>kan overføres</i>	1 500 000	
1482		Internasjonale klima- og utviklingstil- tak		
	1	Driftsutgifter	82 614 000	
	73	Klima- og skogsatsingen, <i>kan overfø- res</i>	2 909 998 000	
2465		Statens kartverk		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	-1 066 600 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> .	1 047 127 000	
		3 Avskrivninger	17 080 000	
		4 Renter av statens kapital	2 393 000	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlike- hold, <i>kan overføres</i>	25 700 000	
		Totale utgifter		8 835 974 000
Inntekter				
3595		Statens kartverk, arbeid med tingly- sing og nasjonal geografisk infrastruk- tur		
	1	Gebyrinntekter tinglysing	371 122 000	
4400		Klima- og miljødepartementet		
	2	Diverse inntekter	396 000	
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet ..	1 626 000	
4420		Miljødirektoratet		
	1	Oppdrag og andre diverse inntekter ...	1 399 000	
	4	Gebyrer, forurensningsområdet	34 557 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	6	Gebyrer, fylkesmannsembetenes miljøvern-avdelinger	27 725 000	
	7	Gebyrer, kvotesystemet	10 884 000	
	8	Gebyrer, naturforvaltningsområdet ...	4 614 000	
	9	Internasjonale oppdrag	6 971 000	
4429		Riksantikvaren		
	2	Refusjoner og diverse inntekter	4 148 000	
	9	Internasjonale oppdrag	1 175 000	
4471		Norsk Polarinstitut		
	1	Salgs- og utleieinntekter	10 358 000	
	3	Inntekter fra diverse tjenesteyting	57 089 000	
	21	Inntekter, Antarktis	12 752 000	
4481		Salg av klimakvoter		
	1	Salgsinntekter	335 500 000	
		Totale inntekter		880 316 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2015:

1. Kan overskride bevilgningen under kap. 595 post 1 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3595 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. Overskride bevilgningen under kap. 2465 Statens kartverk, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med et beløp som tilsvarer regnskapsførte inntekter fra salg av anleggsmidler under kap. 5465 Statens kartverk, post 49 Salg av anleggsmidler. Ubrukte inntekter fra slikt salg kan tas med ved utregning av overført beløp.

III

Omdisponeringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2015 kan omdisponere inn-til 15 mill. kroner mellom kap. 595 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur, post 1 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, og kap. 2465 Statens kartverk, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

IV

Fullmakt til overskridelser

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2015 kan fravike spesifikasjonene under kap. 2465 Statens kartverk, post 24 Driftsresultat, ved bruk av reguleringsfondet.

V

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2015 kan foreta bestillinger av kartgrunnlag utover gitt bevilgning under kap. 595 Statens kartverk, arbeid med tinglysning og nasjonal geografisk infrastruktur, post 21 Spesielle driftsutgifter, men slik at rammen for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 50 mill. kroner.

VI

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2015 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1400 post 1	kap. 4400 post 2
kap. 1420 post 23	kap. 4420 postene 1, 4, 6, 8 og 9
kap. 1429 post 1	kap. 4429 postene 2 og 9
kap. 1471 post 1	kap. 4471 postene 1 og 3
kap. 1471 post 21	kap. 4471 post 21
kap. 1472 post 50	kap. 5578 post 70

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

VII

Fullmakt til overskridelser

Stortinget samtykker i at:

1. Klima- og miljødepartementet i 2015 kan overskride bevilgningen på kap. 1481 Klimakvoter, post 1 Driftsutgifter, til dekning av honorarer, transaksjonskostnader og utgifter til faglig bistand i forbindelse med salg av klimakvoter.
2. Klima- og miljødepartementet i 2015 kan overskride bevilgningen på kap. 1481 Klimakvoter, post 22 Kvotekjøp, generell ordning, med et beløp som tilsvarer inntekter fra salg av klimakvo-

ter som er regnskapsført på kap. 4481 Salg av klimakvoter, post 1 Salgsinntekter.

VIII

Kjøp av klimakvoter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2015 kan inngå avtaler om kjøp av klimakvoter ved bruk av Kyoto-mekanismene innenfor en samlet ramme på 2 000 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser under kap. 1481 Klimakvoter, post 22 Kvotekjøp, generell ordning.

IX

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2015 kan foreta bestillinger av materiell o.l. utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420		Miljødirektoratet	
	22	Statlige vannmiljøtiltak.....	45,0 mill. kroner
1420		Miljødirektoratet	
	31	Tiltak i verneområder	3,0 mill. kroner

X

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2015 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420		Miljødirektoratet	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder.....	55,0 mill. kroner
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	1,8 mill. kroner
	33	Statlig erverv, marint vern.....	3,6 mill. kroner
	35	Statlige erverv, nytt skogvern.....	116,4 mill. kroner
	78	Friluftsmål	3,0 mill. kroner
	85	Naturinformasjonssentre	2,0 mill. kroner
1429		Riksantikvaren	
	21	Spesielle driftsutgifter	14,0 mill. kroner
	71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kulturlandskap	30,0 mill. kroner
	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner	10,0 mill. kroner
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring.....	10,0 mill. kroner
	74	Tilskudd til fartøyvern.....	12,0 mill. kroner
	77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet.....	1,0 mill. kroner
	79	Tilskudd til verdensarven	10,0 mill. kroner
1482	73	Klima- og skogsatsingen	810,5 mill. kroner

XI

Fullmakt til å inngå forpliktelser

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2015 kan pådra forpliktelser for framtidige år til å kjøpe inn materiell og til å gi tilsagn om tilskudd ut over gitt bevilgning under kap. 1420 Miljødirektoratet, postene 39, 69 og 79 Oppryddingstiltak, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger 127,0 mill. kroner.

XII

Utbetaling av tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2015 gis unntak fra bestemmelsene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger på følgende måte:

1. Utbetalinger av tilskudd til utviklingsformål kan foretas én gang i året for FNs klima- og skogprogram, samt Verdensbankens Forest Carbon Partnership Facility, Forest Investment Program og BioCarbon Fund plus.
2. Utbetalinger av kjernebidrag til Global Green Growth Institute kan foretas i henhold til organisasjonens regelverk.

XIII

Utbetaling av renter på tilskudd

Stortinget samtykker i at opptjente renter på tilskudd som er utbetalt fra Norge til FNs klima- og skogprogram, Brasils Amazonasfond, Guyana REDD+ Investment Fund, Global Green Growth Institute, Forest Carbon Partnership Facility, Forest Investment Program og BioCarbon Fund plus kan benyttes til tiltak som avtales mellom Klima- og miljødepartementet og den enkelte mottaker.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 2. desember 2014

Ola Elvestuen

leder og ordf. for kap. 1800 og 4800

Marit Arnstad

ordf. for kap. 595, 1409, 2465
og 3595

Nikolai Astrup

ordf. for kap. 1400, 1825, 4400,
4481 og 4825

Åsmund Aukrust

ordf. for kap. 1482

Tina Bru

ordf. for kap. 1810 og 4810

Rigmor Andersen Eide

ordf. for kap. 1432, 2440 og 5440

Jan-Henrik Fredriksen

ordf. for kap. 1425

Oskar J. Grimstad

ordf. for kap. 1406

Eva Kristin Hansen

ordf. for kap. 1420 og 4420

Rasmus Hansson

ordf. for kap. 1410 og 1830

Odd Henriksen

ordf. for kap. 1820 og 4820

Per Rune Henriksen

ordf. for kap. 1815, 1840 og 4840

Anna Ljunggren

ordf. for kap. 1471, 1472, 2490,
4471 og 5490

Eirik Milde

ordf. for kap. 1429 og 4429

Ingunn Gjerstad

ordf. for kap. 1408, 1474 og 1481